



בנק מסד

דין וחשבון שנתי
ליום 31 בדצמבר 2014

תוכן העניינים

3	דוח הדירקטוריון
132	סקירת ההנהלה
147	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי
149	דוחות כספיים מאוחדים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2014

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 25 בפברואר 2015, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מסד בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

להלן הפרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בשנת הדוח:

ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

על פי אומדן ראשון למחצית השנייה של שנת 2014 שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") באמצע חודש פברואר, במחצית השנייה של שנת 2014 צמח המשק ב-2.6% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 2.7% במחצית הראשונה ועלייה של 3.4% במחצית השנייה של שנת 2013. בכל שנת 2014 צמח המשק ב-2.9% לאחר עלייה של 3.2% בשנת 2013 ו-3.0% בשנת 2012. התוצר לנפש עלה בשנת 2014 ב-3.3%. יש לציין, כי לאחר ההאטה שנרשמה ברבעון השלישי על רקע מבצע "צוק איתן", ניכרת האצה בפעילות במהלך הרבעון הרביעי, צמיחה של 7.2% במונחים שנתיים (כגון: גידול ביצוא הסחורות והתאוששות בענף התיירות).

ההוצאה לצריכה הפרטית עלתה בשנת 2014 ב-3.9%, לאחר עלייה של 3.3% בשנת 2013. ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה ב-1.9%. ההוצאה לצריכה ציבורית עלתה בשנת 2014 ב-4.6%, לאחר עלייה של 3.5% בשנת 2013. התוצר העסקי עלה בשנת 2014 ב-2.9% בלבד, דבר המצביע על התמתנות בקצב הפעילות במגזר העסקי, לאחר עלייה של 3.4% בשנת 2013 ו-2.9% בשנת 2012. המדד המשולב של בנק ישראל, עלה במוצא ב-2.1% בשנת 2014 לעומת 3.4% אשתקד.

בחודש דצמבר 2014, חטיבת המחקר של בנק ישראל עדכנה את תחזית צמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ל-2.5%, לעומת 2.3% בהערכה הקודמת, בעיקר עקב עדכון כלפי מעלה של נתוני צמיחת התוצר במחצית הראשונה של השנה שפרסמה הלמ"ס. להערכת בנק ישראל מבצע "צוק איתן" גרע כ-0.3% מהתוצר השנתי, בעיקר עקב פגיעה ביצוא שירותי תיירות ובצריכה הפרטית. על פי הערכת חטיבת המחקר צפויה צמיחה גבוהה יחסית ברבעונים הקרובים, החל מהרבעון הרביעי של 2014 ובשנת 2015 התוצר צפוי לצמוח ב-3.2%.

תקציב המדינה

בשנת 2014 הסתכם הגירעון בתקציב המדינה ב-29.9 מיליארד ש"ח שהם 2.8% מהתמ"ג מעט נמוך מיעד הגירעון המקורי שעמד על 31.1 מיליארד ש"ח (כ-3% מהתמ"ג). הוצאות הממשלה עמדו ביעד התקציב, כאשר הוצאות הביטחון עלו ב-6% אל מול תכנון לירידה ואילו הוצאות משרדי הממשלה האזרחיים על בשיעור של 2.7% אל מול תכנון מקורי של 7.4% כאשר בצד הכנסות המדינה נרשמה יציבות יחסית ועמידה ביעד התקציב המקורי.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד בשנת 2014 ב-0.2%. זאת לאחר עלייה של 1.8% בשנת 2013. בכל שנת 2014 נרשמה עליית מחירים ב-3 סעיפים בלבד: דיוור - 3.1%, בריאות - 0.8% וחינוך, תרבות ובידור - 0.4%, כאשר מנגד המדד השלילי הושפע, בין היתר, מהירידה החדה במחירי הסחורות ומחירי הנפט, הגברת



התחרותיות בענפי רשתות המזון והתקשורת. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 מדד המחירים לצרכן יעלה בשנת 2015 בכ- 1.1%, אולם ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון והחזאים נמוכות יותר. תחזיות האינפלציה לשנת 2015 נמוכות יחסית מהיעד (בין 1% ל- 3%) ומגלמות בין השאר את ההשפעה של הוזלת המים בחודש ינואר והוזלת החשמל הצפויה בחודש פברואר. הגורם העיקרי שפועל לעליית האינפלציה ב- 2015 הוא הפיחות המשמעותי של השקל מול הדולר שהתרחש במחצית השנייה של 2014, כאשר הירידה החדה של כ- 40% במחירי הנפט ברבעון האחרון של השנה צפויה למתן את האינפלציה.

בחודש ינואר 2015 נמשכה מגמת ירידת המחירים כך שמדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.9% (בעיקר הלבשה וההנעלה, תחבורה ותקשורת). בשנים עשר החודשים האחרונים (ינואר 2015 לעומת ינואר 2014) ירד המדד ב- 0.5% והוא נמוך משמעותית מגבול התחתון של יעד האינפלציה. להערכת הכלכלן הראשי במשרד האוצר, האינפלציה השלילית אשר נצפתה בסוף שנת 2014, אינה נובעת בעיקרה מחולשה בביקוש המקומי, אלא נובעת ברובה מזעזועים חיצוניים בהיצע (ירידת מחירי האנרגיה והסחורות).

שוק הדיור

מגמת העלייה במחירי הדיור נמשכה. על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים נובמבר - דצמבר 2014, לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים אוקטובר - נובמבר 2014, עלו מחירי הדירות ב-0.2%. מהשוואת העסקאות בתקופה נובמבר - דצמבר 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-4.5%. בשנת 2013 נרשמה עלייה של 7.3% במחירי הדירות. מחירי הדיור מושפעים גם מהירידה בקצב התחלות הבנייה, כאשר בתשעת החודשים הראשונים של 2014 הוחל בבנייתן של כ-32,850 דירות חדשות (ירידה של כ-7.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) והסתיימה בנייתן של כ-31,000 דירות (ירידה של כ-1.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד).

שוק העבודה

נתוני האבטלה לחודש דצמבר 2014 מצביעים על תמונה חיובית, כאשר חלה ירידה בשיעור האבטלה (גילאי 15 ומעלה) לרמה של 5.7%, לעומת 6.5% בחודש ספטמבר 2014 ו-5.9% בסוף שנת 2013. השיפור נראה גם בגילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) בו שיעור האבטלה ברבעון הרביעי עמד על 4.8% (לעומת 5.2% ברבעון השלישי 2014), תוך עלייה בשיעור ההשתתפות. ברבעון הרביעי של 2014 חלה עלייה של 2% במספר המועסקים במשרות מלאות ומספר המועסקים במשרות חלקיות ירד ב-0.7%. השכר הנומינלי והשכר הריאלי עלו ביולי-ספטמבר ב-1.0% וב-0.9% בהתאמה יחסית לאפריל-יוני (נתונים מנוכי עונתיות).

שער החליפין

ברבעון האחרון של השנה התחזקו שערי החליפין של הדולר והאירו בשיעור של 5.3% ו-1.6%, בהתאמה. במהלך שנת 2014 התחזק שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של 12% ואילו שער החליפין של האירו מול השקל נחלש בשיעור של כ-1.2%. על מנת לתמוך בשער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך שנת 2014 כ-7.1 מיליארד דולר (מזה כ-3.5 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש דצמבר הודיע בנק ישראל שבמסגרת התוכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין ירכוש הבנק 3.1 מיליארד דולר בשנת 2015. התחזקות שע"ח של הדולר במהלך הרבעון הרביעי של 2014 הושפעה מהורדת ריבית בנק ישראל ל-0.25% בחודש ספטמבר ומהפסקת רכישת אגרות החוב על

ידי הבנק המרכזי בארה"ב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית, דבר שתמך גם הוא בהתחזקות נוספת של הדולר בעולם.

שיעור השינוי-%		שער החליפין ליום			
שנת 2013	שנת 2014	31.12.13	30.9.14	31.12.14	
(7.0%)	12.0%	3.47	3.70	3.89	דולר
(2.8%)	(1.2%)	4.78	4.65	4.72	יורו

ריבית בנק ישראל

בשנת 2014 הוריד בנק ישראל את הריבית מרמה של 1.0% לשפל היסטורי של 0.25%, זאת על מנת להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים של 1%-3% ב-12 החודשים הבאים ולתמוך בצמיחה, תוך שמירה על היציבות הפיננסית. תוואי הרבית בהמשך תלוי בהתפתחויות בסביבת האינפלציה, בצמיחה בישראל ובכלכלה העולמית, במדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים ובהתפתחות שער החליפין. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 הריבית תשאר ברמתה הנמוכה במהלך שנת 2015 ותתחיל לעלות בשנת 2016 וזאת על מנת לתמוך בפעילות המשק ובחזרת האינפלציה אל סביבת מרכז היעד (2.0%).

הסביבה הגלובלית

תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2014 נותרה ללא שינוי מהתחזית הקודמת ועומדת על 3.3%. על אף הירידה במחירי הנפט, תחזית הצמיחה הגלובלית של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2015 הופחתה מ- 3.8% בתחזית הקודמת שפורסמה בחודש אוקטובר ל- 3.5% ושל שנת 2016 מ- 4% ל- 3.7%. הסיבות לתחזית הפסימית הינה צפי להאטה בצמיחה בסין, הסתמנות מיתון וצמיחה שלילית ברוסיה, בין היתר, בהשפעת הירידה החדה במחירי הנפט בשווקים הגלובליים וכן מהשפעת החולשה המתמשכת בגוש האירו.

באשר לארה"ב, העלתה קרן המטבע הבינלאומית את תחזית הצמיחה לשנת 2014 ל-2.8% (לעומת 2.2% בתחזית הקודמת). תחזית הצמיחה בארה"ב לשנת 2015 עודכנה ל-3.6% (לעומת 3.1% בתחזית הקודמת) ולשנת 2016 ל- 3.3% (לעומת 3.0% בתחזית הקודמת) וזאת בגלל עלייה בביקושים הפרטיים הפנימיים, שנתמכת ע"י הירידה במחירי הנפט ובגלל המדיניות המוניטרית התומכת של הבנק המרכזי. תחזית הצמיחה לגוש האירו לשנת 2014 עדיין נמוכה ועומדת על 0.8% ועל 1.2% בשנת 2015 (1.4% בתחזית הקודמת) ובשנת 2016 על 1.4% (1.7% בתחזית הקודמת) וזאת על רקע החולשה בפעילות הכלכלית.

נתוני כלכלת ארה"ב ברבעון השלישי של שנת 2014 ממשיכים להצביע על מגמה חיובית, התוצר צמח בקצב שנתי גבוה של 3.9% והצריכה הפרטית גדלה ב 2.2%. המשך שיפור בשיעור האבטלה בחודש נובמבר עמד על 5.8% לעומת 5.9% בחודש ספטמבר. על רקע השיפור בנתוני המאקרו, הפסיק הבנק המרכזי בחודש נובמבר את רכישת אגרות החוב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית. בחודש דצמבר הותיר הבנק המרכזי בארה"ב את הרבית על רמתה האפסית וככל הנראה צפוי להתחיל בהעלאתה החל מהמחצית השניה של 2015. השפעת ירידת מחירי הנפט על האינפלציה צפויה להשפיע על מועד העלאת הריבית.

באירופה, מרבית הכלכלות עדיין מתקשות להציג שיפור מתמשך בפעילות הכלכלית. קצב האינפלציה בגוש האירו נותר נמוך, עד כדי חשש לדפלציה. הבנק המרכזי באירופה הותיר את הרבית בשפל היסטורי של 0.05% כשבמקביל הודיע הבנק המרכזי על מדיניות הרחבה כמותית. בינואר 2015 הודיע הבנק המרכזי כי ירכוש אג"ח ממשלתיות ב- 60 מיליארד יורו כל חודש עד ספטמבר 2016 לפחות. הודעה זו תמכה בהמשך מגמת היחלשות האירו שהגיע בימים אלו לשפל של למעלה מעשור מול



הדולר. הרכישות יתחלקו על פני מדינות גוש היורו, כאשר לא ירכשו יותר מ- 25% מאגרות החוב של מדינה אחת. גם הרבית השלילית הנגבית בבנק המרכזי על הפיקדונות של בנקים מסחריים תוותר על 0.2%.

בשוויץ החליט הבנק המרכזי במפתיע בינואר 2015 לבטל את שער החליפין המינימלי של 1.2 פרנק ליורו ובמקביל להפחית את הריבית על הפיקדונות בבנק המרכזי של הבנקים המסחריים וארגונים פיננסיים לרמת שפל שלילית של 0.75% לעומת ריבית שלילית של 0.25%, מה שהביא להתחזקות הפרנק השוויצרי בעשרות אחוזים.

שוק ההון

בשוק המקומי נעצרו עליות השערים ברבעון האחרון של שנת 2014 ונרשמה מגמה מעורבת במדדים. מדד ת"א 100 ירד בכ-1.3% (עלייה של כ-6.7% מתחילת השנה) ומדד ת"א 25 עלה בכ-0.4% (עלייה של כ-10.2% מתחילת השנה). מדד האג"ח הקונצרני הצמוד (תל- בונד) ירד בשיעור של 2.4% במהלך הרבעון האחרון של השנה (עלייה של כ-0.7% מתחילת השנה) ומדד האג"ח הממשלתי הכולל ירד בכ-0.1% (עלייה של כ-6.6% מתחילת השנה).

מחזורי המסחר היומי הממוצע של המניות וההמירים עלו מתחילת השנה בשיעור של כ-3.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מנגד מחזורי המסחר היומי הממוצע של אגרות חוב ירדו בשיעור של כ-2.2%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים במיליוני ש"ח		שיעור השינוי ב-%		
2013	2014	2013	2014	
595	573	12.13%	10.20%	מדד ת"א 25
777	766	15.12%	6.73%	מדד ת"א 100
4,340	4,245	5.44%	4.72%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת ירידה של כ-14% במהלך שנת 2013, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר במניות והמירים חלה עלייה בשיעורי הגיוס בשיעור של כ-86%.

היקף גיוסי ההון במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	2013	2014	
14.0%	7,674	8,746	מניות והמירים
(21.7%)	65,785	51,522	אג"ח ממשלתי
57.4%	36,699	57,754	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
7.1%	110,158	118,022	סה"כ

בארה"ב נמשכה מגמת עליות השערים, כאשר מדד ה-S&P עלה בכ-4.4% במהלך הרבעון האחרון של שנת 2014 (עלייה של כ-11.4% מתחילת השנה). באירופה ירד מדד היורוסטוק 600 בכ-0.2% (עלייה של כ-4.4% מתחילת השנה). מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-4.9% ברבעון האחרון (ירידה של כ-4.6% מתחילת השנה).

מידע פומבי

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות הסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי איגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן.

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") נוסד בשנת 1977 על ידי בנק הפועלים ומרכז הסתדרות המורים בישראל והתאגד כחברה בע"מ לפי פקודת החברות. במועד הקמתו הועברו לבנק הנכסים וההתחייבויות של מסד חברה הדדית להלוואות וחסכונות בע"מ, חברה שהוקמה בשנת 1927 על ידי מרכז הסתדרות המורים בישראל כאגודה שיתופית והתאגדה כחברה בע"מ בשנת 1953. במועד הקמתו יועד הבנק לספק שירותים בנקאיים לציבור ייחודי של המורים והגננות בישראל. החל משנת 1988 פועל הבנק כתאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק", לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. ביום 14 במאי 2008 הושלמה עסקת מכירת החזקותיו של בנק הפועלים (51%) בהון המניות המונפק והנפרע של בנק מסד לבנק הבינלאומי הראשון לישראל. זאת בהתאם להסכם שנחתם בין בנק הפועלים לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל ביום 25 בספטמבר 2007. הבנק פועל באמצעות 15 סניפים ו-8 שלוחות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו.

חברות מוחזקות של בנק מסד בע"מ ליום 31 בדצמבר 2014

א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ, חברה שרכשה נכסים ומשכירה אותם לבנק. בבעלות מלאה של הבנק.



בעלי המניות

בעלי המניות בבנק במועד פרסום הדוחות הכספיים הם: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ המחזיק ב-51% מהון המניות המונפק והנפרע וחברת מסד (אחזקות) בע"מ (בשליטת הסתדרות המורים בישראל) המחזיקה ב-49% מהון המניות המונפק והנפרע. בחודש ספטמבר 2007 נחתם הסכם בין בנק הפועלים לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל אשר לפיו ימכור בנק הפועלים לבנק הבינלאומי את כל החזקותיו (51%) בהון המניות המונפק והנפרע של בנק מסד תמורת סכום של 236 מיליון ש"ח. ביום 14 במאי 2008 הועברו מניות בנק הפועלים בבנק מסד לבנק הבינלאומי הראשון לישראל ובעל השליטה בבנק החל ממועד זה הוא הבנק הבינלאומי הראשון לישראל המחזיק ב-51% מכלל הזכויות בבנק.

השקעות בהון הבנק

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 הינו בסך 14,987.5 ש"ח והוא מחולק ל-149,875,000 מניות בנות 0.0001 ש"ח ערך נקוב. ביום 14 במאי 2008, לאחר שהתקבלו כל ההיתרים והאישורים הנדרשים על פי דין, הושלמה עסקת מכירת החזקותיו של בנק הפועלים (51%) בהון המניות המונפק והנפרע של בנק מסד לבנק הבינלאומי הראשון לישראל. לפיכך ביום 14 במאי 2008 הועברו מניות בנק הפועלים בבנק מסד לבנק הבינלאומי הראשון לישראל ובעל השליטה בבנק החל ממועד זה הוא הבנק הבינלאומי הראשון לישראל המחזיק ב-51% מכלל הזכויות בבנק. במועד זה הנפיק הבנק לבנק הבינלאומי הראשון לישראל שטר הון על סך 9,635 אלפי ש"ח.

דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות הדין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 331 בדבר חלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון בנק מסד החליט על מדיניות דיבידנד לפיה תחולק בכל שנה, לפחות מחצית מהרווח הנקי. עם זאת, לא יחולק דיבידנד אשר יגרם: (1) אי-עמידה בהגבלות המפקח על הבנקים בעניין חלוקת דיבידנדים (כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331); (2) ירידה מתחת ל-9% ביחס הון הבנק לנכסי סיכון; (3) מצב שסך הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על סך ההון; (4) אי-עמידה בדרישות סעיף 23 א' לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981 ("חוק בנקאות (רישוי)"), אשר קובע תקרה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. בשנת 2014, על פי החלטת הדירקטוריון, הבנק לא חילק דיבידנד.

מגבלות בחלוקת הדיבידנדים

בנוסף למגבלות על פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל לפיה לא יחולק דיבידנד. ביום 15 בינואר 2013 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים. לאור דרישות שנוספו בשנים האחרונות להוראות הדיווח לציבור המחייבות לרשום רווחים והפסדים מסוימים של הבנק ברווח כולל אחר ולא ברווח והפסד, עודכנו המבחנים לחלוקת דיבידנד. בהתאם לעדכון, "רווחים ראויים לחלוקה" כוללים את מרכיבי רווח כולל אחר והבנק לא יבצע

חלוקת דיבידנד (אלא אם קיבל מראש את אישור המפקח) בין היתר כאשר:

- יתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר אינה חיובית או כאשר הסכום המוצע לחלוקה יגרום ליתרת עודפים כאמור.
- אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל.
- כאשר התוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל.

בתיקון אף נקבע כי הבנק לא יבצע חלוקה מתוך קרנות הון, או מתוך הפרשים בזכות שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר.

התיקון נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013.

כמו כן, במכתב המפקח על הבנקים בנושא מדיניות הון לתקופת ביניים, נקבע כי לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5% או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הנ"ל. בנוסף, במכתב הפיקוח על הבנקים בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים נדרשו הבנקים, בין היתר, להימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטייה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות ליעדי הון שנקבעו בו (לפירוט נוסף ראה ביאור 11ב להלן).

התוצאות העסקיות של הבנק בשנת 2014

רווח ורווחיות

רווח נקי של הבנק הסתכם בשנת 2014 ב- 36.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 42.1 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 14.0%.

ברבעון הרביעי של השנה הסתכם הרווח בסך של 4.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 12.2 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 64.8%.

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בהתאם לחוזר בקביעת הפרשה להפסדי אשראי על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, בין היתר, להביא בחשבון הן את הפסדי העבר, אשר יחושבו בהתאם לממוצע הפסדי העבר בחמש השנים האחרונות, והן את ההתאמות בגין הגורמים האיכותיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, בשיעור שלא יפחת מ- 0.75% מיתרת האשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי לאותו מועד. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית. השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של הבנק בשנת 2014 היא כ- 7.0 מיליוני ש"ח וגידול של כ- 11.3 מיליוני ש"ח בהפרשה להפסדי אשראי.

להלן עיקרי השינויים בסעיפי הרווח והפסד בשנת 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 8.0 מיליוני ש"ח.
- קיטון בהכנסות ריבית, נטו בסך 1.3 מיליוני ש"ח.
- גידול בהכנסות שאינן מריבית בסך 4.6 מיליוני ש"ח.
- גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך 2.4 מיליוני ש"ח.
- קיטון בהפרשה למיסים על הרווח בסך 1.2 מיליוני ש"ח.



התשואה נטו על ההון הסתכמה בשנת 2014 ב- 7.5% בחישוב שנתי, בהשוואה ל- 9.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכמה התשואה נטו על ההון ב- 3.5%, בהשוואה ל- 11.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

התשואה נטו על ההון בשנת 2014 ללא השפעת יישום החוזר בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים" הסתכמה ב- 9.0% וברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכמה ב- 9.4%.

רווח לפני מיסים הסתכם בשנת 2014 ב- 58.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 66.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 10.8%.

רווח לפני מיסים ברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכם ב- 6.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 19.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 67.3%.

הרווח לפני מיסים בשנת 2014 ללא השפעת יישום החוזר בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים" הסתכם בכ- 70.2 מיליוני ש"ח וברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכם בכ- 17.7 מיליוני ש"ח.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות ריבית הסתכמו בשנת 2014 ב- 167.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 190.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 12.3%. ברבעון הרביעי של שנת 2014 הכנסות ריבית הסתכמו בסך 38.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 42.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.6%.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות הריבית בשנת 2014:

- הכנסות ריבית מאשראי לציבור הסתכמו ב- 152.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 159.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 4.7% הנובע בעיקר מירידה בריבית המוניטרית ומירידה במדד המחירים לצרכן, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. ירידה זו קווצה בעיקר מגידול ביתרות הממוצעות של האשראי לציבור.

- הכנסות מאשראי לממשלה הסתכמו ב- 2.6 מיליוני ש"ח, הנובעות מהפרשי הצמדה למדד על פקדון במסגרת מכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה.

- הכנסות מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים הסתכמו ב- 4.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 11.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 64.7% הנובע בעיקר מקיטון בריבית המוניטרית ומירידה בהיקף ההפקדות בבנק ישראל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

- הכנסות מפקדונות בבנקים הסתכמו ב- 2.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 3.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 41.0% הנובע מירידה בריבית המוניטרית ומירידה במדד המחירים לצרכן, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

- הכנסות מאגרות חוב הסתכמו ב- 5.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 15.2 מיליוני ש"ח, קיטון של 61.2% הנובע בעיקר מקיטון בהיקף היתרות ומירידה במדד המחירים לצרכן, וכן מירידה בהכנסות הריבית שנצברו הנובעת בעיקר מירידת הריבית המוניטרית.

הוצאות ריבית הסתכמו בשנת 2014 ב- 14.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 36.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 60.3%. הקיטון נובע בעיקר מירידה בהוצאות הריבית בגין פקדונות הציבור שנבעה בעיקר מירידה בריבית המוניטרית וירידה במדד המחירים לצרכן, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית הכולל - ללא השפעה של הכנסות או הוצאות מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, עומד בשנת 2014 על שיעור של 3.08% בהשוואה ל-3.10% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות מריבית נטו:

לשנת 2014		לשנת 2013	השינוי
מיליוני ש"ח			
%			
מטבע ישראלי:	150.7	151.6	(0.6)
לא צמוד	-	0.7	-
צמוד למדד	2.0	1.7	17.6
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	152.7	154.0	(0.8)
סך הכל			

המגזר השקלי הלא צמוד - הרווח מפעילות מימון במגזר בשנת 2014 הסתכם ב- 150.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 151.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.6% הנובע בעיקר מירידה בריבית המוניטרית. פער הריבית במגזר בשנת 2014 עומד על 3.88% לעומת 3.81% בשנת 2013.

המגזר השקלי הצמוד למדד - בשנת 2014 לא היה רווח מפעילות מימון במגזר בהשוואה לרווח בסך- 0.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מירידה בהיקף הפעילות, בהשקעה בהון הפיננסי הממוצע המושקע במגזר ובהכנסות המגזר. פער הריבית במגזר בשנת 2014 עומד על 0.04% לעומת 0.77% בשנת 2013.

מגזר מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ - הרווח מפעילות מימון במגזר בשנת 2014 הסתכם בסך 2.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 1.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 17.6% הנובע בעיקר מעליה בהכנסות מאשראי לציבור. פער הריבית במגזר בשנת 2014 עומד על 0.81% לעומת 0.62% בשנת 2013.

להלן התפתחות ההכנסות מריבית, נטו לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר			
	2014	2013	השינוי
מגזר משקי בית	107.1	101.6	5%
מגזר בנקאות פרטית	15.7	20.0	(22%)
מגזר עסקי	29.9	32.4	(8%)
סך הכל	152.7	154.0	(1%)



הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2014 ב- 12.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בהתאם לחוזר בקביעת הפרשה להפסדי אשראי על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, בין היתר, להביא בחשבון הן את הפסדי העבר, אשר יחושבו בהתאם לממוצע הפסדי העבר בחמש השנים האחרונות, והן את ההתאמות בגין הגורמים האיכותיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, בשיעור שלא יפחת מ- 0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא פגום. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית. כמו כן, נקבע כי תאגידים בנקאיים אשר שיעורי ההפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד יישמו שיעור התאמה איכותי שלא יפחת מ- 0.5% מיתרת האשראי כאמור. השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של הבנק היא כ- 7.0 מיליוני ש"ח וגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך כ- 11.3 מיליוני ש"ח.

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר			
2014	2013	השינוי	
במיליוני ש"ח			
%			
11.8	3.0	293.3	אנשים פרטיים
0.2	1.0	(80.0)	עסקיים
12.0	4.0	200.0	סך הכל
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:			
0.49%	0.14%		אנשים פרטיים
0.02%	0.14%		עסקיים

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים לפני השפעת חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים" (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר			
2014	2013	השינוי	
במיליוני ש"ח			
%			
0.7	3.0	(76.7)	אנשים פרטיים
-	1.0	-	עסקיים
0.7	4.0	(82.5)	סך הכל
			שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:
0.03%	0.14%		אנשים פרטיים
0.00%	0.14%		עסקיים

להלן ההתפתחות השנתית בהוצאות בגין הפסדי אשראי (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר		
2014	2013	
(0.1)	2.1	הוצאה להפסדי אשראי פרטנית
12.1	1.9	הוצאה להפסדי אשראי קבוצתית
12.0	4.0	סך הכל
		שיעור ההוצאה להפסדי אשראי:
0.37%	0.14%	סה"כ מאזני
0.25%	0.09%	מאזני וחוץ-מאזני

להלן ההתפתחות השנתית בהוצאות בגין הפסדי אשראי לפני השפעת חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים" (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר			
2013	2014		
2.1	(0.1)	הוצאה להפסדי אשראי פרטנית	
1.9	0.8	הוצאה להפסדי אשראי קבוצתית	
4.0	0.7	סך הכל	
		שיעור ההוצאה להפסדי אשראי:	
0.14%	0.02%	סה"כ מאזני	
0.09%	0.01%	מאזני וחוכ-מאזני	

להלן ההתפתחות הרבעונית בהוצאות בגין הפסדי אשראי (במיליוני ש"ח):

2013				2014				
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
0.8	(0.9)	0.9	1.3	0.6	(1.1)	(0.8)	1.2	הפרשה להפסדי אשראי פרטנית
1.0	0.3	-	0.6	(0.2)	0.2	0.1	12.0	הפרשה להפסדי אשראי קבוצתית**
1.8	(0.6)	0.9	1.9	0.4	(0.9)	(0.7)	13.2	סך הכל
								שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:
0.25%	(0.08%)	0.13%	0.26%	0.05%	(0.12%)	(0.09%)	1.63%	מאזני*
0.17%	(0.06%)	0.09%	0.18%	0.04%	(0.08%)	(0.06%)	1.11%	מאזני וחוכ מאזני*

* על בסיס שנתי.

** ברבעון רביעי יושם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". ראה השפעה בגין יישום החוזר בטבלת התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לעיל.

הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי בשנת 2014 הסתכמו ב- 140.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-150.0 מיליון ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 6.2%. הכנסות הריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכמו ב- 24.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 35.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 32.1%.

הכנסות שאינן מריבית

להלן התפתחות ההכנסות שאינן מריבית לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר			
השינוי	2013	2014	
(3%)	33.6	32.6	מגזר משקי בית
4%	26.5	27.5	מגזר בנקאות פרטית
(5%)	19.4	18.5	מגזר עסקי
34%	16.2	21.7	מגזר ניהול פיננסי
5%	95.7	100.3	סך הכל



הכנסות מימון שאינן מריבית בשנת 2014 הסתכמו ב- 21.6 בהשוואה ל- 15.3 מיליוני ש"ח אשתקד, גידול של 41.2%. הכנסות מימון שאינן מריבית ברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכמו ב- 3.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 3.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות אלה כוללות הכנסות ממימוש ניירות ערך, הכנסות מנגזרים, נטו, הפרשי שער והכנסות שאינן מריבית בגין פעילות למסחר.

להלן השפעות עיקריות לשינוי:

- גידול בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה והתאמה לשווי הוגן שנזקפו לדוח רווח והפסד אשר הסתכמו בשנת 2014 ב- 22.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 14.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- מכשירים פיננסיים נגזרים, נטו, הכוללים את התוצאות נטו מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, אשר לא הוגדרו כפעילות גידור, בעיקר בגין עסקאות הגנה על חשיפה לבסיס המדד והגנה על שינויים בשערי ריבית במט"ח. עסקאות אלה הוגדרו כעסקאות ALM. בשנת 2014 נרשם הפסד בסך 2.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח הקטן מ-50 אלפי ש"ח בשנת 2013.

עמלות הסתכמו בשנת 2014 ב- 78.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 79.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 1.1%.

ברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכמו העמלות בסך 20.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 20.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההכנסות מעמלות בשנת 2014:

- עמלות מטיפול באשראי הסתכמו ב- 6.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 10.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 41.0%. הקיטון נובע מיישום חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20). עקב יישום החוזר, סך של 7.4 מיליוני ש"ח נרשם כהכנסה נדחית ולא הוכר, ראה באור ג.1.

- הכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב- 13.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 12.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.7%. הגידול נובע מגידול בהיקף הפעילות בכרטיסי האשראי.

- הכנסות מפעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים ומעמלות הפצה הסתכמו ב- 24.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 20.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 19.3% הנובע בעיקר מעליה בהיקף הפעילות בשוק ההון של לקוחות הבנק.

הכנסות אחרות הסתכמו בשנת 2014 ב- 0.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בתקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר ממימוש נכס של הבנק.

הוצאות תפעוליות ואחרות בשנת 2014 הסתכמו ב- 182.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 179.7 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול בשיעור של 1.3%.

ברבעון הרביעי של שנת 2014 הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות בסך 42.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 41.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.7%.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות התפעוליות והאחרות בשנת 2014:

- הוצאות שכר הסתכמו ב- 92.5 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 94.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.5%.
- אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב- 32.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 30.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור 7.2% הנובע מהתייקרות בהוצאות האחזקה.
- הוצאות אחרות הסתכמו ב- 56.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 54.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות האחרות בשנת 2014:

- הוצאות בגין שירותים מקצועיים הסתכמו ב- 5.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 4.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 32.5%. עיקר הגידול נובע מעלויות שרותי תפעול רגולציה.
- הוצאות בגין עמלות הסתכמו ב- 3.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 2.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 32.0%. עיקר העמלות הינם בגין שרותי תפעול. הגידול נובע בעיקר משרותי ניירות ערך של לקוחות הבנק.
- הוצאות מחשב הסתכמו ב- 31.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 31.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור 1.3%.
- הוצאות שיווק ופרסום הסתכמו ב- 6.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 6.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור 3.0%.

שיעור כיסוי ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות בשנת 2014 הגיע ל-55% בהשוואה ל-53% בשנת 2013.

ההפרשה למיסים על הרווח בשנת 2014 הסתכמה ב- 22.7 מיליוני ש"ח, לעומת 23.9 מיליוני ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון בהפרשה למיסים נובע מקיטון ברווח לפני מסים לעומת עליה בשיעור המס הסטטוטורי.

שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מסים הגיע ל-38.54% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 37.71%. הפער נובע בעיקרו מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים.



התפתחויות בסעיפי המאזן המאוחד

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר			
	2014	2013	השינוי ב- %
סך כל המאזן	5,702.2	5,130.9	11.1
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,291.4	1,394.3	(7.4)
ניירות ערך	517.0	743.4	(30.5)
אשראי לציבור, נטו	3,182.3	2,906.9	9.5
אשראי לממשלה	620.6	-	-
פקדונות הציבור	4,367.5	4,151.8	5.2
הון	501.6	465.2	7.8

אשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב-3,182.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2,906.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 9.5%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2014 ב- 391.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 377.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי					
לציבור ליום 31 בדצמבר			יתרה ליום 31 בדצמבר		
2014	2013		2014	2013	
%	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי:					
94.2	93.7	10.1	274.4	2,722.8	2,997.2
5.5	5.9	1.3	2.3	171.7	174.0
0.3	0.4	(10.5)	(1.3)	12.4	11.1
100.0	100.0	9.5	275.4	2,906.9	3,182.3
סך הכל					

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 517.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 743.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013. בתקופה זאת חלה עליה בשווי ההון של תיק ניירות הערך הזמינים למכירה בסך 0.2 מיליוני ש"ח שנזקפה להון. כמו כן נזקף לרווח והפסד רווח בסך של 22.6 מיליוני ש"ח בגין ניירות ערך שמומשו מהתיק הזמין למכירה.

להלן הרכב התיק:

יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך	
31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14
במיליוני ש"ח		ב- %	
493.0	95.4	711.7	95.7
7.8	1.5	12.3	1.7
16.2	3.1	19.4	2.6
517.0	100.0	743.4	100.0

* כולל איגרות חוב בערבות ממשלתית ליום 31 בדצמבר 2014 בסך 2.9 מיליוני ש"ח וליום 31 בדצמבר 2013 בסך 5.6 מיליוני ש"ח

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

יתרה ליום		חלק המגזר מסך ניירות הערך	
31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14
במיליוני ש"ח		ב- %	
458.6	88.7	480.3	64.6
53.2	10.3	257.6	34.7
5.2	1.0	5.5	0.7
517.0	100.0	743.4	100.0

להלן פירוט ירידת ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה לפי שיעור ירידה ולפי טווחים של משך הזמן (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2014			
שיעור ירידה	עד 6 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
עד 3%	0.8	-	0.8
עד 2%	0.8	-	0.8
סך הכל	0.8	-	0.8
ליום 31 בדצמבר 2013			
שיעור ירידה	עד 6 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
עד 3%	0.7	0.3	1.0
עד 2%	0.7	0.3	1.0
סך הכל	0.7	0.3	1.0

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.



בניינים וציוד - העלות המופחתת ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה ב- 51.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-53.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013.

המבנים בהם מתנהלים עסקי הבנק, הינם בבעלות הבנק או בבעלות חברת הנכסים שלו או בשכירות לתקופות שכירות שונות.

בבעלות הבנק 6 מבנים בשטח של כ- 3,300 מ"ר המשמשים כסניפים. בנוסף למבנים בבעלותו, הבנק מחזיק בשכירות מבנה בשטח של כ- 2,000 מ"ר המשמש כמשרדי הנהלה ו- 17 מבנים בשטח של כ- 3,600 מ"ר המשמשים כסניפים. (ראה בנוסף "פריסת סניפים והנהלה ראשית")

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמו ב-4,367.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-4,151.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 5.2%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר					
יתרה ליום 31 בדצמבר			שינוי		
2014	2013	מיליוני ש"ח	2014	2013	מיליוני ש"ח
%	%	%	%	%	%
מטבע ישראלי:					
3,507.7	3,339.4	168.3	80.3	80.4	(5.0)
לא צמוד*					
597.6	572.3	25.3	13.7	13.8	4.4
צמוד למדד**					
262.2	240.1	22.1	6.0	5.8	9.2
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)					
4,367.5	4,151.8	215.7	100.0	100.0	5.2
סך הכל					

* כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 31 בדצמבר 2014 בסך 55.7 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 36.1) המוצגים לפי המסלול הגובר.

** כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 31 בדצמבר 2014 בסך 1.3 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 11.0) המוצגים לפי המסלול הגובר.

פקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל ליום 31 לדצמבר 2014 שנכללו בפקדונות הציבור הסתכמו לסך של 56.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43.0 מיליוני ש"ח ליום 31 לדצמבר 2013.

ההון ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב-501.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-465.2 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 7.8%. הגידול בהון נבע בעיקרו מרווח בסך 36.2 מיליוני ש"ח ומגידול בסך של 0.2 מיליוני ש"ח ביתרת ההתאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.

יחס הון למאזן ליום 31 בדצמבר 2014 הגיע ל-8.8% בהשוואה ל-9.1% ליום 31 בדצמבר 2013.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2014 הגיע ל-15.70% לעומת 15.82% ביום 31 בדצמבר 2013, לפי באזל III.

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליוני ש"ח):

	31.12.13	31.12.14	השינוי ב- %
בתיקי ניירות ערך	3,204	3,577	11.6

תפעול קופות גמל – שירותי התפעול של קופות הגמל גל, כלנית והגומל (להלן: "קופות הגמל") ניתנים החל מהרבעון השני של שנת 2010 באמצעות חברת האם. ביום 23 ביולי 2014 נחתם הסכם לתפעול קופות הגמל גל וכלנית וביום 29 ביולי 2014 נחתם הסכם תפעול לקופת הגמל הגומל. לפי ההסכמים, חברת האם תעניק לקופות הגמל שירותי תפעול והטיפול בהפקדות ובמשיכות כספי העמיתים יכול שייעשה בסניפי הבנק. תמורת שירותים אלה רשם הבנק הכנסה נטו בסך 0.5 מיליוני ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי תקני חשבונאות מקובלים ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של תאגיד בנקאי. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בבאור 1 לדוחות הכספיים.

הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונות, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכותיה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים מקצועיים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים.

לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים וההערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן.

הנהלת הבנק והדירקטוריון סבורים כי האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק.

להלן סקירה תמציתית של התחומים בהם נדרשת הנהלת הבנק לבצע הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים שהשפעתם על הרווח והפסד עשויה להיות קריטית ומהותית. לשינויים באומדנים ובהערכות בנושאים שיתוארו להלן, ובכלל זה התממשות שונה של אירוע מהאומדן שנעשה לגביו, יכולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות של הבנק ועל מבנה הנכסים וההתחייבויות שלו (לרבות - תלויות).

א. הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

כמו כן, הבנק קבע מדיניות למדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, המתבססת על מגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית.

ההפרשה הקבוצתית, הרלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מחושבת על בסיס שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים (משנת 2010 ואילך), תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי. שיעורי הפסדי העבר מחושבים על בסיס מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בשנים אלו (החל מיום 1 בינואר 2011) או שיעורי ההפרשה (שנת 2010) ביחס ליתרה הממוצעת של החובות. הבנק משתמש במוצע שיעורי הפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בטווח השנים כאמור לעיל, ובנוסף, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגביה לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח, וזאת לאור חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים".

הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בהתאם לחוזר בקביעת הפרשה להפסדי אשראי על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, בין היתר, להביא בחשבון הן את הפסדי העבר, אשר יחושבו בהתאם לממוצע הפסדי העבר בחמש השנים האחרונות, והן את ההתאמות בגין הגורמים האיכותיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, בשיעור שלא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא פגום. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית. כמו כן, נקבע כי תאגידים בנקאיים אשר שיעורי הפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד יישמו שיעור התאמה איכותי שלא יפחת מ-0.5% מיתרת האשראי כאמור. השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של הבנק היא כ-7.0 מיליוני ש"ח וגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך כ-11.3 מיליוני ש"ח.

ב. תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

הערכת הסיכון ומתן ביטוי חשבונאי לתביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של עורך הדין המטפל, על סמך בקיאותו וידיעתו את החוק והפסיקה, נסיונו בעבודה המשפטית, הכרת הפעילות הבנקאית, וכן, גם בחינת התשתית העובדתית. הערכת הסיכון מבוקרת על ידי היועצת המשפטית, ומתוקפת על ידי וועדה בראשות מנכ"ל הבנק בה חברים גם חשב הבנק והיועצת המשפטית של הבנק.

כל התביעות נגד הבנק עוברות לטיפול של היחידה לייעוץ משפטי בבנק. חלקן של התביעות מטופלות על ידי היועצת המשפטית וחלקן מועברות לטיפול של עורכי דין חיצוניים, הנמנים על המשרדים המובילים בתחומם, הכל תוך ליווי ופיקוח של היועצת המשפטית. לכל תביעה משפטית מבוצעת הערכת סיכון על ידי עורך הדין המטפל, ובאישור היועצת המשפטית. בנוסף, קיימת גם בקרה של ועדה בראשות המנכ"ל אשר חברים בה גם חשב הבנק והיועצת המשפטית. אומדנים לחשיפות שיש לבנק בתביעות ובתלויות לגביהן נדרשה הפרשה או נדרש גילוי לגבי רמת החשיפה הגלומה בהם, נעשים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים הרלבנטיים בבנק. שינויים מהותיים בתיקי תביעות מדווחים למנכ"ל ובנוסף, מתבצע דיווח רבעוני על עדכונים ושינויים כאמור בכלל התביעות נגד הבנק. לגבי התביעות והתלויות ישנם אומדנים לרמת הסיכון שיש לבנק ובהתאם לכך מבוצעות הפרשות בדוחות הכספיים ניתן גילוי לרמת החשיפה שיש לבנק ביחס לתביעות ותלויות מהותיות שהאומדן להתממשותן נע בין 20% ל-70% ואשר לא נעשתה בגינן הפרשה. בתביעות ותלויות שהתממשותן מוערכת כקלושה (פחות מ-20%) ואשר לא נעשתה בגינן הפרשה ניתן גילוי אם החשיפה הגלומה בהן הינה מהותית, בהתייחס להון העצמי של הבנק.

כמו כן ניתן גילוי לתלויות מהותיות בגין תביעות ייצוגיות או תביעות להכרה באותן תביעות כייצוגיות, לגביהן אין ביכולתם של היועצים המשפטיים לחוות דעה לגבי רמת החשיפה של הבנק בגינן.

ג. זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות עתידיות בגין פנסיה ומענקי יובל מחושבות על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של הטבות נצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

התחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. ראה באור 12, "זכויות עובדים".

ביום 27 במרץ 2012 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בנושא בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

בפרט, לפי המכתב, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בעקבות יישום ההנחיות של הפיקוח, ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים מוצגת בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין



סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

לצורך עריכת החישובים האקטוארים נעזר הבנק באקטואר חיצוני. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה ושיעור ההיוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, על פי תצפיות שערך האקטואר בנוגע לשיעור עליית השכר בבנק ושיעורי עזיבה בבנק והחלטות הנהלת ודירקטוריון הבנק בקשר עם הזכויות השונות. שיעור ההיוון נקבע בהוראת שעה של בנק ישראל.

חישוב ההפרשה למענק יובל ותוספת ההפרשה האקטוארית לפיצויי פיטורין רגישים לשינויים בכל אחד מהערכים של הפרמטרים שצוינו לעיל.

להלן ניתוח רגישות של השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על חישוב ההפרשות האקטואריות:

רגישות המחויבות האקטוארית להנחת גידולי השכר (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014		השפעת השינוי על סה"כ מחויבויות לעובדים
עליה של 0.5%	ירידה של 0.5%	
0.4	(0.3)	

רגישות המחויבות האקטוארית להנחת העזיבות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2014				השפעת השינוי על סה"כ מחויבויות לעובדים
עליה של 100%	עליה של 50%	ירידה של 25%	ירידה של 50%	
(1.8)	(0.9)	0.4	0.6	

לעניין פרסום טיוטת הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, אשר תחולתה מיום 1 בינואר 2015, המעדכנת את דרישות ההכרה, המדידה, והגילוי בנושא הטבות לעובדים, ראה ביאור 1.ה.1(1) לדוחות הכספיים.

ד. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות נכסים כספיים שהם השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. הסכום בר-ההשבה של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס.

למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה החברה או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים הכוללות מוניטין, הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של היחידה מניבת מזומנים, לאחר גילום יתרת המוניטין, עולה על הסכום בר ההשבה שלה.

באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת ערך בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

ה. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה.

הבנק מיישם את כללי FAS 157 למדידת השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים החל משנת 2012.

FAS 157 מגדיר את השווי ההוגן כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. התקן מחייב לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים, לצורך הערכת שווי הוגן. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק אשר מתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק.

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כלהלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים משוק פעיל.
- נתוני רמה 2: מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר הנתונים המשמעותיים בהם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים בהם אינם נצפים.

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק עיקרי הוערכו לפי שווי שוק, שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכדומה). חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין מרכיב המט"ח שלהם, מתבססים על הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים ובשוק המקומי, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי ריבית לא צמודה וריבית צמודת מדד, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי בהתחשב בסוג המכשיר ובתקופת העסקה. בהתאם להוראות FAS 157 שעורי הריבית הם אחידים, בין אם שווי המכשירים מהווה נכס בבנק ובין אם הוא מהווה התחייבות (אין מרווח בין ריבית הקניה

לריבית המכירה). סיכון האשראי הגלום במכשירים הפיננסיים הנגזרים בא לידי ביטוי בשווי ההוגן, על ידי הכללת פרמיית סיכון בחישוב השווי.

פרמיית סיכון נכללה בחישוב כל העסקאות. בעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה נכס נכללה פרמיית סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ובעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה התחייבות נכללה פרמיית הסיכון של הבנק.

פרמיית סיכון האשראי של הבנקים בארץ ושל הבנקים בחו"ל התקבלה מגורמים חיצוניים המסתמכים על מכשירי חוב ונגזרי אשראי הנסחרים בשוק פעיל. לגבי יתר הלקוחות, פרמיית הסיכון נקבעה לפי מודל פנימי המדרג את טיב הלקוחות וסיכון האשראי שלהם.

השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשערי החליפין, הרבית והמדדים הרלבנטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-שקל ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-מט"ח נקבעים על ידי חברה חיצונית המתחמה בשערוך אופציות על פי הנתונים הנגזרים משוקי הכספים בארץ ובעולם. לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, מתקבלים, בדרך כלל, ציטוטי שווי הוגן מגורמים בחו"ל, וסבירותם נבחנת על ידי חדרי העסקאות של הבנק.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
0.3	*-	0.1	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.9	-	0.7	0.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2013				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
0.5	0.1	0.2	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1.1	0.1	0.8	0.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

ו. שווי הוגן של ניירות ערך

פעילות הבנק בניירות הערך בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר נמדדת במאזן על פי שוויים ההוגן. השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, ההערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

להלן פירוט ניירות הערך הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח) (ראה גם באור 15ד):

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014		
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -		
נתונים נצפים מחירים מצוטטים			נתונים נצפים מחירים מצוטטים		
יתרה	אחרים	בשוק פעיל (רמה 1)	יתרה	אחרים	בשוק פעיל (רמה 1)
מאזנית *	(רמה 2)		מאזנית *	(רמה 2)	
א. נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
711.7	5.5	706.2	484.5	5.2	479.3
איגרות חוב של ממשלת ישראל					
12.3	-	12.3	7.8	-	7.8
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל					
14.3	8.6	5.7	11.1	8.1	3.0
איגרות חוב של אחרים בישראל					
738.3	14.1	724.2	503.4	13.3	490.1
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה					
ניירות ערך למסחר:					
-	-	-	8.5	-	8.5
איגרות חוב של ממשלת ישראל					
-	-	-	8.5	-	8.5
סך הכל ניירות ערך למסחר					
738.3	14.1	724.2	511.9	13.3	498.6
סך כל ניירות הערך הנמדדים לפי שווי הוגן					

* לא כולל ניירות ערך בתיק לפדיון בסך 5.1 מיליוני ש"ח ו- 5.1 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014 ו- 2013, בהתאמה, המוצגים לפי העלות המופחתת.



ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו. לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי איגרות חוב- העלות המופחתת) ומשך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו הינה מעל 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחים ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
 - הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
 - במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
 - במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.
- כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

תאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

הבנק פועל בישראל במרבית תחומי הבנקאות ומספק מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו. פעילות הבנק מתבצעת באמצעות 2 מגזרי פעילות עיקריים:

(א) המגזרים הבנקאיים - מתחלקים למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. מגזרים אלה עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי, תוך התמקדות במשקי בית, מקבלי משכורת עם התמחות מיוחדת באוכלוסית עובדי ההוראה ומוסדות חינוך:

1. **מגזר משקי הבית (המגזר הקמעונאי)** - מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי הבית.

2. **מגזר הבנקאות הפרטית** - הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבונו.

- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

3. **מגזר עסקי** - מספק מגוון של שירותי בנקאות לעסקים וחברות. לקוחות אלה מקבלים את השירות ביחידות מובדלות בסניף, אשר מקבלות תמיכה מקצועית מהנהלה הראשית על ידי פרנטיים מקצועיים ועודיים המתמחים בלקוחות עסקיים.

(ב) מגזר ניהול פיננסי - הכולל פעילות בנוסטרו של הבנק, פעילות בנגזרים הפיננסיים וניהול החשיפות.

חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות וניתוח התוצאות העסקיות של הבנק. כללי החשבונאות שיושמו בהצגת תוצאות הפעילות של מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק הינם אלה המתוארים בבאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים. להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כולל את המרווח שבין הריבית המתקבלת או המשתלמת ללקוח המגזר לבין העלות השולית של מקורות הבנק וכן הריבית התיאורטית על ההון המיוחס למגזר.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - ההוצאות בגין הפסדי אשראי נזקפות למגזר אליו משתייך הלקוח.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות - מיוחס למגזר על פי יחס עלות השכר הישיר.

מיסים על הכנסה - ההפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי.

תשואה להון - כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר.

הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון.

נכסי הסיכון - כוללים נכסי סיכון אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי.



להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי וסך הנכסים לפי מגזרי פעילות:

השינוי	2013	2014	
א. סך ההכנסות			
3%	135.2	139.7	מגזר משקי הבית
(7%)	46.5	43.2	מגזר בנקאות פרטית
(7%)	51.8	48.4	מגזר עסקי
34%	16.2	21.7	מגזר ניהול פיננסי
1%	249.7	253.0	סך הכל
ב. הוצאות בגין הפסדי אשראי			
293%	3.0	10.7	מגזר משקי הבית
-	-	1.1	מגזר בנקאות פרטית
(80%)	1.0	0.2	מגזר עסקי
200%	4.0	12.0	סך הכל
ג. רווח נקי			
(29%)	21.3	15.8	מגזר משקי הבית
(35%)	4.8	2.4	מגזר בנקאות פרטית
(12%)	7.8	6.9	מגזר עסקי
35%	8.2	11.1	מגזר ניהול פיננסי
(14%)	42.1	36.2	סך הכל
ד. יתרות מאזניות ממוצעות:			
12%	1,777.7	1,988.7	מגזר משקי הבית
(1%)	219.2	218.2	מגזר בנקאות פרטית
(1%)	872.3	862.4	מגזר עסקי
5%	2,116.7	2,224.6	מגזר ניהול פיננסי
6%	4,985.9	5,293.9	סך הכל
ה. יתרת אשראי לציבור לפי מגזרי פעילות:			
15%	1,801.0	2,061.9	מגזר משקי הבית
2%	222.1	226.2	מגזר בנקאות פרטית
1%	883.8	894.2	מגזר עסקי
10%	2,906.9	3,182.3	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2014
ו. יתרת פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:			
17%	1,701.6	1,983.1	מגזר משקי הבית
(6%)	1,842.0	1,725.5	מגזר בנקאות פרטית
8%	608.2	658.9	מגזר עסקי
5%	4,151.8	4,367.5	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2014

מגזר משקי הבית

מבנה המגזר

מגזר משקי הבית (המגזר הקמעונאי) מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי הבית. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף והשלוחות הפרוסים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים: סניפים, עמדות לקוח, אינטרנט, "Call Center" שרות SMS בטלפון סלולרי ואפליקציות לטלפונים חכמים (סמרטפונים).

המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ומוצרי הון הכוללים השקעה בקרנות נאמנות והשקעה בניירות ערך.

פעילות המשכנתאות של לקוחות המגזר מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית בשנת 2014 הסתכם ב-15.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-21.3 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון של 26% הנובע מגידול בהוצאה בגין הפסדי אשראי ומעליה בהוצאות המועמסות על המגזר. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר בשנת 2014 הגיע ל-5.8% בהשוואה ל-8.9% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מעליה בנכסי הסיכון של המגזר וקיטון ברווח הבנק.

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של המגזר היא כ-6.2 מיליוני ש"ח וגידול של כ-10.0 מיליוני ש"ח בהפרשה להפסדי אשראי. הרווח הנקי של המגזר בשנת 2014 ללא השפעת החוזר הסתכם בכ-22.0 מיליוני ש"ח ושיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-8.1%. הכנסות המגזר הסתכמו ב-139.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-135.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 3%. בשנת 2014 חל גידול בהיקף הפעילות של המגזר. בשנת 2014 החל הבנק ליישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20). עקב יישום החוזר, סך של 4.6 מיליוני ש"ח נרשם כהכנסה נדחית וסך של 1.7 מיליוני ש"ח הוכרו בהכנסות מריבית.

היתרה הממוצעת של הנכסים, שעיקרם אשראי לציבור, הסתכמה בשנת 2014 ב-1,988.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,777.7 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול של 12%. הוצאות המגזר בשנת 2014 הסתכמו ב-103.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-98.7 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול בשיעור של 5% הנובע מגידול בהיקף הפעילות והמשרות במגזר. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-10.7 מיליוני ש"ח בהשוואה להוצאות של 3.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול של 257%. הגידול נובע מיישום חוזר המפקח על הבנקים "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר, הסתכם בשנת 2014 ב-192.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-138.5 מיליוני ש"ח בשנת 2013, עליה של 39%.



להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית:

השינוי	2013	2014	
			הכנסות ריבית נטו:
5%	101.6	107.1	מחיצוניים
			הכנסות שאינן מריבית:
(3%)	33.6	32.6	מחיצוניים
3%	135.2	139.7	סך הכנסות
256%	3.0	10.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5%	98.7	103.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
(24%)	33.5	25.6	רווח לפני מיסים
(20%)	12.2	9.8	הפרשה למיסים על הרווח
(26%)	21.3	15.8	רווח נקי
8.9%		5.8%	תשואה להון*
12%	1,777.7	1,988.7	יתרה ממוצעת של נכסים
14%	1,656.1	1,882.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
12%	1,621.7	1,812.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
39%	138.5	192.8	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
			מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:
13%	80.6	91.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
(26%)	17.2	12.7	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(18%)	3.8	3.1	אחר
			פירוט הכנסות שאינן מריבית:
5%	8.8	9.2	הכנסות מכרטיסי אשראי
29%	1.4	1.8	הכנסות משוק ההון
(8%)	23.4	21.6	הכנסות תפעוליות ואחרות
3%	135.2	139.7	סך הכנסות

* כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

בשנה האחרונה לא חלו שינויים במאפייני לקוחות המגזר. עם זאת, קיימת מגמה מתמשכת של מעבר לפעילות בנקאית באמצעות ערוצים ישירים (מכשירי בנק אוטומטיים (ATM), "מסד בטלפון" ואינטרנט). כ-70% מכלל הלקוחות הפעילים משתמשים בערוצים הישירים.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

הצלחה במגזר משקי הבית ובעיקר מגזר המורים ועובדי מערכת החינוך מחייבת יצירת ערך ללקוח באמצעות חבילת מוצרים ושירותים המתאימה למגזר זה תוך התמחות, הבנה בצרכי המגזר וכן שירות ברמה גבוהה על ידי מנהלי ועובדי הבנק.

בנוסף למערך סינוף בערים מרכזיות ובמקומות ריכוז של אוכלוסיית המטרה, יכולים לקוחות הבנק לקבל שירותים בכל אחד מסניפי קבוצת הבינלאומי.

מוצרים ושרותים חדשים

במהלך 2014 נפתחו דלפקים לשיווק משכנתאות בסניף ירושלים וחיפה אשר הצטרפו לדלפקים הקיימים.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים משקי בית, בעיקר עובדי הוראה ובני משפחותיהם בפיזור רחב. אין לבנק לקוח בודד או מספר מצומצם של לקוחות שאובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות במגזר.

שיווק והפצה

אתר האינטרנט של הבנק נבנה בטכנולוגיה מתקדמת ובעיצוב המותאם למיתוג של הבנק, תוך הדגשת ייחודו של הבנק כבנק של המורים. בימים אלו מושק לבנק אתר חדש המאחד את האתר השיווקי והתפעולי לאתר אחד המאפשר ללקוח המזוהה לבצע פעולות ולקבל מידע בלא לעבור בין האתרים, וכן ללקוח פוטנציאלי לקבל מידע על מוצרים ושרותים אותם יספק הבנק ואף להגיש בקשה לפתיחת חשבון באמצעות האתר. הצעות שיווקיות מועברות, בין היתר, ללקוחות באמצעות אתר האינטרנט של הבנק ובדיוור ישיר. הבנק משתף פעולה עם אתרי אינטרנט יעודיים למורים ומפרסם באופן קבוע בעיתוני המורים. הבנק מספק שירותי call center תחת "מסד call" באמצעות מוקד של קבוצת הבינלאומי. במסגרת המוקד נהנים לקוחות הבנק ממענה מהיר וממגוון רחב של שירותים. ביום 1 ביולי 2014 החל הבנק להעמיד הלוואות לעובדי הוראה מכספי החשב הכללי. בנוסף, מעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה. פרטים באשר למכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה – ראה להלן בפרק על הסכמים מהותיים ונושאים אחרים.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות בתחום מגזר משקי הבית, בכלל, ועובדי מערכת החינוך בפרט, התגברה משמעותית בשנים האחרונות ומשתתפים בה כל הבנקים הפועלים בישראל. לקוחות המגזר הינם צרכני אשראי ומשקיעים במוצרי השקעה מגוונים כגון פקדונות, תכניות חסכון וניירות ערך. המגזר נתון מזה מספר שנים בתחרות עזה בענף, לרבות בתחום כרטיסי האשראי.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 200 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (בשנת 2013 - 192), מתוכם 34 משרות בדרגת ניהול (בשנת 2013 - 29). לעניין מאפייני משאבי אנוש בבנק, ראה פרק "משאבי אנוש ומבנה ארגוני".

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, הרשות לניירות ערך ועוד. במהלך השנה הושפע המגזר מיישום המלצות ועדת זקן והחלטת הרשות לניירות ערך בנושא עמלות הפצה של קרנות נאמנות. יישום החלטות אלה גרמו לירידה בהכנסות התפעוליות של המגזר. לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק, ראה פרק הסכמים מהותיים, שינויי ויוזמות חקיקה במערכת הבנקאית ונושאים אחרים.



יעדים ואסטרטגיה עסקית

מגזר משקי הבית הינו קהל היעד האסטרטגי של הבנק ובאופן ספציפי יותר אוכלוסיית המורים ובני משפחותיהם ומגזר החינוך וההוראה. הבנק פועל על פי אסטרטגיה רב שנתית (ראה בהמשך) ממנה נגזרת תכנית העבודה לשנת 2015.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

- הבנק מתכנן להרחיב את פעילותו במגזר זה בשנת 2015 באמצעות גיוס לקוחות שהינם מורים ועובדי מגזר החינוך וההוראה ובני משפחותיהם וסטודנטים במכללות להוראה בהתאם לתכנית האסטרטגית.
- בכוונת הבנק להמשיך לייעל את מערך הסינוף ולבצע את ההתאמות הנדרשות.
- להרחיב את מספר נקודות המכירה, סניפים או שלוחות.
- להמשיך לפתוח דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי. במסגרת הדלפקים יוכלו לקוחות הבנק להנות ממגוון מסלולי הלוואות, לרבות הלוואות ייחודיות למגזר המורים.

מגזר הבנקאות הפרטית

מבנה המגזר

מגזר הבנקאות הפרטית מעניק שרותי ייעוץ מתקדמים על ידי יועצי השקעות ללקוחות הבנקאות הפרטית. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק במרבית סניפי הבנק. לקוחות הבנקאות הפרטית מקבלים שירות ביחידות מובדלות בסניפי הבנק, אשר מספקות להם את מכלול השירותים הבנקאיים. ללקוחות הבנקאות הפרטית מוצעת "מעטפת שירות", המותאמת לצרכי הלקוח.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ב-2.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-4.8 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 50%. הקיטון נובע בעיקר מקיטון במרווחים מפקדונות הציבור עקב ירידה בריבית המוניטרית וכן מעליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-5.2%, בהשוואה ל-10.3% בשנת 2013. ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של המגזר היא כ-0.7 מיליוני ש"ח וגידול של כ-1.1 מיליוני ש"ח בהפרשה להפסדי אשראי. הרווח הנקי של המגזר בשנת 2014 ללא השפעת החוזר הסתכם בכ-3.1 מיליוני ש"ח ושיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-6.6%.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-43.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-46.5 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 7% הנובע בעיקר מקיטון במרווחים מפקדונות הציבור. הוצאות המגזר הסתכמו ב-38.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ב-39.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון של 2% הנובע מקיטון קל בהיקף הפעילות במגזר. היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר, הסתכם ב-3,045.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-2,617.6 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול של 16%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית:

השינוי	2013	2014	
			הכנסות ריבית נטו:
(22%)	20.0	15.7	מחיצוניים
			הכנסות שאינן מריבית:
4%	26.5	27.5	מחיצוניים
(7%)	46.5	43.2	סך הכנסות
-	-	1.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2%)	39.0	38.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
(48%)	7.5	3.9	רווח לפני מיסים
(44%)	2.7	1.5	הפרשה למיסים
(50%)	4.8	2.4	רווח נקי
	10.3%	5.2%	תשואה להון*
(1%)	219.2	218.2	יתרה ממוצעת של נכסים
(9%)	1,792.8	1,637.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
(2%)	315.1	308.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
16%	2,617.6	3,045.6	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
			מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:
-	6.7	6.7	מרווח מפעילות מתן אשראי
(33%)	12.7	8.5	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(17%)	0.6	0.5	אחר
			פירוט הכנסות שאינן מריבית:
(6%)	3.4	3.2	הכנסות מכרטיסי אשראי
16%	18.1	21.0	הכנסות משוק ההון
(34%)	5.0	3.3	הכנסות תפעוליות ואחרות
(7%)	46.5	43.2	סך הכנסות

* כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

הלקוחות במגזר הבנקאות הפרטית הינם בעלי עושר פיננסי ולחלקם חשבונות נוספים בבנקים אחרים. הלקוחות מאופיינים בדרישה לשירות אישי ושירותי יעוץ השקעות לגבי שוק ההון ומגוון המוצרים הבנקאיים.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- 1) שירות אישי ממוקד ללקוח, תוך דגש רב על יחס אישי והתאמה לצרכים.
- 2) שירות בעל גמישות רבה, בהתאם לתנאי שוק משתנים בארץ ובעולם.
- 3) מערכת שירות בנקאות ישירה מתקדמת (אינטרנט, "מסד בטלפון").
- 4) הכשרת כח אדם מקצועי ומיומן למתן ייעוץ ללקוחות על פי הוראות חוק הייעוץ.



מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- זמינות ללקוחות באמצעות מערך הסינוף.
- הכשרת כוח-אדם מיומן למתן ייעוץ ללקוחות, על פי הוראות חוק הייעוץ.
- יצירת סביבת שירות טכנולוגי מתקדמת והשקעה קבועה בתחזוקה ושדרוג של מערכות טכנולוגיות מתקדמות.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים משקי בית, בעיקר עובדי הוראה ובני משפחותיהם בפיזור רחב. אין לבנק לקוח בודד או מספר מצומצם של לקוחות שאובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות במגזר.

שיווק והפצה

אתר האינטרנט של הבנק נבנה בטכנולוגיה מתקדמת ובעיצוב המותאם למיתוג של הבנק, תוך הדגשת ייחודו של הבנק כבנק של המורים. בימים אלו מושק לבנק אתר חדש המאחד את האתר השיווקי והתפעולי לאתר אחד המאפשר ללקוח המזוהה לבצע פעולות ולקבל מידע בלא לעבור בין האתרים, וכן ללקוח פוטנציאלי לקבל מידע על מוצרים ושרותים אותם יספק הבנק ואף להגיש בקשה לפתיחת חשבון באמצעות האתר. הצעות שיווקיות מועברות, בין היתר, ללקוחות באמצעות אתר האינטרנט של הבנק ובדיוור ישיר. הבנק משתף פעולה עם אתרי אינטרנט יעודיים למורים ומפרסם באופן קבוע בעיתוני המורים. הבנק מספק שירותי call center תחת "מסד call" באמצעות מוקד של קבוצת הבינלאומי. במסגרת המוקד נהנים לקוחות הבנק ממענה מהיר וממגוון רחב של שירותים. הבנק עורך כנסים ללקוחות הבנקאות הפרטית לצורך חיזוק הקשר עם לקוחות המגזר. ביום 1 ביולי 2014 החל הבנק להעמיד הלוואות לעובדי הוראה מכספי החשב הכללי. בנוסף, מעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה. פרטים באשר למכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה – ראה להלן בפרק על הסכמים מהותיים ונושאים אחרים.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות על חשבונות פרטיים ובעיקר על פלח הבנקאות הפרטית, רבה ביותר. תחרות זו באה לידי ביטוי בהטבות בתנאי ניהול החשבונות, ברמות המחירים, בקמפיינים פרסומיים, דגש על שירות אישי – מעטפת שירות מותאמת ללקוחות, ייעוץ השקעות, חדשנות מתמדת במוצרים ובטכנולוגיה למתן שירותים מובילים. המתחרים במגזר זה הם בנקים אחרים הפועלים בישראל, בנקים זרים הפועלים בישראל ובתי השקעות. לגבי חלק מהמוצרים הבנקאיים קיימים תחליפים המוצעים על ידי מוסדות פיננסיים חוץ-בנקאיים.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-57 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (בשנת 2013 – 61) מתוכם 12 משרות בדרגת ניהול (בשנת 2013 – 12 משרות). לעניין מאפייני משאבי אנוש בבנק, ראה פרק "משאבי אנוש ומבנה ארגוני".

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד. במהלך השנה הושפע המגזר מיישום המלצות ועדת זקן והכנסותיו התפעוליות קטנו. לפירוט

הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק, ראה פרק הסכמים מהותיים, שינויי ויזמות חקיקה במערכת הבנקאית ונושאים אחרים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

בשנת 2015 נמשיך לבסס את הבנקאות הפרטית, נתאים את מעטפת השירות לדרישות וצרכי הלקוחות לאור המצב בשוק ההון וכן נפתח שירותים ומוצרים ייחודיים ללקוחות המגזר.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

הבנק ימשיך בגיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי בינוני/גבוה על פי תכנית העבודה של הבנק תוך התאמת מעטפת שירות לצרכי אוכלוסיית המגזר.

כמו כן, הבנק ימשיך לנצל את היתרון היחסי הקיים במתן שירות לאוכלוסיית המגזר, לאור העובדה שסף הכניסה למגזר זה הינו נמוך מאשר המקובל במרבית הבנקים המתחרים.

מגזר עסקי

מבנה המגזר

המגזר העסקי מספק מגוון שירותי בנקאות ומימון ללקוחות עסקיים. המגזר פועל באמצעות יחידות עסקיות בחלק ממערך הסינוף של הבנק הפרוס ברחבי הארץ, אשר מקבל סיוע מקצועי מאגף האשראי במטה על ידי רפרנטים יעודיים המתמחים בלקוחות עסקיים.

שירותי המימון והמוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון עסקי, אשראי למימון הפעילות העסקית בענפי המשק השונים, פעילות סחר חוץ, עסקי מט"ח וכרטיסי אשראי.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-6.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-7.8 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 12% הנובע מקיטון בהכנסות המגזר. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-5.9%, בהשוואה ל-7.0% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מקיטון ברווח הנקי.

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של המגזר היא כ-0.1 מיליוני ש"ח וגידול של כ-0.2 מיליוני ש"ח בהפרשה להפסדי אשראי. הרווח הנקי של המגזר בשנת 2014 ללא השפעת החוזר הסתכם בכ-7.0 מיליוני ש"ח ושיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-6.0%.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-48.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-51.8 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 7% הנובע בעיקר מקיטון במרווחי המגזר עקב ירידה בריבית המוניטרית. כמו כן בשנת 2014 החל הבנק ליישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20). עקב יישום החוזר, סך של 2.1 מיליוני ש"ח נרשם כהכנסה נדחית וסך של 0.8 מיליוני ש"ח הוכרו בהכנסות מריבית.

הוצאות המגזר הסתכמו ב-36.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-38.6 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 4% הנובע מקיטון במספר המשרות המוקצות למגזר. ההוצאה בגין הפסדי אשראי במגזר הסתכמה



ב- 0.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1.0 מיליוני ש"ח בשנת 2013, קיטון בשיעור של 80%, הנובע מגביות בגין שנים קודמות.

היתרה הממוצעת של נכסי המגזר הסתכמה ב- 862.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 872.3 בשנת 2013, קיטון בשיעור של 1%. היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר, הסתכם ב-203.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-168.7 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול בשיעור 20%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר העסקי :

השינוי	2013	2014	
			הכנסות ריבית נטו:
(8%)	32.4	29.9	מחיצוניים
			הכנסות שאינן מריבית:
(5%)	19.4	18.5	מחיצוניים
(7%)	51.8	48.4	סך הכנסות
(80%)	1.0	0.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4%)	38.6	36.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
(7%)	12.2	11.3	רווח לפני מיסים
-	4.4	4.4	הפרשה למיסים
(12%)	7.8	6.9	רווח נקי
	7.0%	5.9%	תשואה להון*
(1%)	872.3	862.4	יתרה ממוצעת של נכסים
6%	591.9	625.3	יתרה ממוצעת של התחייבויות
5%	749.8	784.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
20%	168.7	203.0	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
			מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:
(2%)	26.3	25.8	מרווח מפעילות מתן אשראי
(37%)	4.3	2.7	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(22%)	1.8	1.4	אחר
			פירוט הכנסות שאינן מריבית:
(17%)	0.6	0.5	הכנסות מכרטיסי אשראי
-	0.9	0.9	הכנסות משוק ההון
(5%)	17.9	17.1	הכנסות תפעוליות ואחרות
(7%)	51.8	48.4	סך הכנסות

* כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

המגזר העסקי התאפיין בשנת 2014 ביציבות בסך האשראי ובמקביל בשינוי בתמהיל הלקוחות, אשר הביא לירידה בסיכון האשראי.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

פעילות המגזר העסקי כרוכה בהיכרות טווח עם פעילותם העסקית של הלקוחות וענפי המשק השונים, בהם מתמקדת ליבת העסקים שלהם ובכלל זה הנתונים הפיננסיים והבטחונות שהעמידו

לרשות הבנק, ניהול מעקב ובקרה על החשיפות והסיכונים השונים, כמו גם הקצאת הון מתאימה ועמידה במגבלות הרגולטוריות החלות על המגזר. בשל מורכבות תפעול המגזר וסוג השירותים המיוחד שלו, קיים צורך בהכשרת כח-אדם איכותי, מקצועי ומיומן בתחום האשראי העסקי ובשימוש במערכות מידע תומכות החלטה.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר

כתחליף לאשראי בנקאי ללקוחות המגזר העסקי, התפתחו מקורות מימון אלטרנטיביים המוצעים על ידי גופים פיננסיים חוץ-בנקאיים ובפרט גופים מוסדיים. המוצרים התחליפיים המוצעים הינם הנפקות ציבוריות ופרטיות של מניות, איגרות חוב וניירות ערך אחרים בשוקי ההון בארץ ובחו"ל וכן אשראי הניתן על ידי גופים אלה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות במגזר העסקי היא מול המערכת הבנקאית בארץ ובעיקר על מגזר העסקים הבינוניים והקטנים. התמודדות הבנק בתחרות מתבססת בעיקר על יכולת מתן שירות מקצועי ברמה גבוהה, הכרת המבנה העסקי של הלקוח במגזר המסחרי/עסקי (עסקים בינוניים וקטנים), יכולת תגובה מהירה לצרכי הלקוח ובניית פתרונות יצירתיים אשר מותאמים לצרכי הלקוח. הניסיון והתשתית האנושית מאפשרים להתמודד בתחרות במגזר זה.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים עסקים בינוניים וקטנים ממגוון רחב של ענפי המשק, היקף האשראי ברמת הלקוח הינו עד 35 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

גורמי השיווק וההפצה במגזר זה הם היחידות העסקיות בסניפי הבנק ויחידות המטה בהנהלה הראשית.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-55 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (בשנת 2013 - 61) מתוכם 12 משרות בדרגת ניהול (בשנת 2013 - 12 משרות). במגזר מועסקים עובדים קבועים שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים של לקוחות המגזר. לעניין מאפייני משאבי אנוש בבנק, ראה פרק "משאבי אנוש ומבנה ארגוני".

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק, ראה פרק הסכמים מהותיים, שינויי ויוזמות חקיקה במערכת הבנקאית ונושאים אחרים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- יעדיו האסטרטגיים של המגזר העסקי מתמקדים במספר נושאים:
- המשך מתן שירות מקצועי ברמה גבוהה ומתן מענה מהיר ללקוחות המגזר, תוך בניית פתרון יצירתי המותאם לאופי הלקוח.



- ניהול מיטבי של איכות תיקי האשראי תוך מעקב הדוק אחר פרופיל הסיכון.
- המשך שיפור התשתית הטכנולוגית המסייעת בהליכי ניתוח, בקרה ושיווק.
- הרחבת הפעילות עם לקוחות איכותיים במגזר העסקים הבינוניים.

מגזר ניהול פיננסי

כללי

פעילות המגזר כוללת את ניהול התיק הבנקאי, נוסטרו שקלים ומט"ח של הבנק דהיינו: פעילות הבנק למען עצמו, באמצעות השקעות באגרות חוב, פקדונות בבנקים, עסקאות במכשירים פיננסיים ועוד. כמו כן כוללת פעילות המגזר את ניהול חשיפות השוק, הבסיס והנדילות אשר הבנק חשוף אליהם בשל עסקיהם של לקוחותיו ותמיכה בתמחור ופיתוח של מוצרים פיננסיים.

מבנה המגזר

פעילות הניהול הפיננסי מתבצעת באמצעות ועדות ספציפיות בהשתתפות חברי ההנהלה וגורמים מקצועיים בכפוף למנכ"ל הבנק הממונה על ניהול הסיכונים הפיננסיים ובאישור ועדות של דירקטוריון הבנק.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-11.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-8.2 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול של 35%. הגידול נובע בעיקרו מעליה בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה. הכנסות המגזר הסתכמו ב-21.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-16.2 מיליוני ש"ח בשנת 2013, גידול בשיעור של 34% הנובע בעיקר מעליה בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-24.5% בהשוואה ל-19.0% בשנת 2013.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הניהול הפיננסי :

השינוי	2013	2014	
			הכנסות שאינן מריבית:
מחיצוניים	16.2	21.7	34%
סך הכנסות	16.2	21.7	34%
הוצאות תפעוליות ואחרות	3.4	3.6	6%
רווח לפני מיסים	12.8	18.1	41%
הפרשה למיסים	4.6	7.0	52%
רווח נקי	8.2	11.1	35%
תשואה להון*	19.0%	24.5%	
יתרה ממוצעת של נכסים	2,116.7	2,224.6	5%
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	290.5	302.1	4%
פירוט הכנסות שאינן מריבית:			
הכנסות מימון שאינן מריבית	16.2	21.7	34%

* כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מגזר הניהול הפיננסי הוא עתיר טכנולוגיה ומודלים כלכליים ופיננסיים. בהתאם לכך, שינויים טכנולוגיים שמשפיעים על המגזר מתרחשים באופן שוטף. עיקר ההשקעות המבוצעות במגזר הן במערכות מידע.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורם ההצלחה המשמעותי ביותר בתחום הניהול הפיננסי הוא איכות המשאב האנושי, כאשר המועסקים בתחום נדרשים להיות בעלי כישורים אנליטיים גבוהים. גורם הצלחה קריטי נוסף הוא מערכות בקרה וניטור ממוחשבות ברמה גבוהה, הן בתחום ביצוע עסקאות והן בתחום המידע והניתוח, הקיימות בחברת האם ונגישות לשימוש העוסקים בנושא. מערכות אלה שדרגו את יכולת הבקרה בתחום השוק והנזילות המתבצעת על ידי היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות בחברת האם. המערכות מעניקות תמונה יומית על מדדי הסיכון בתיק ועל העמידה במגבלות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, במצב שוק רגיל ותחת הרצת תרחישי קיצון. תחום הניהול הפיננסי הוא בעל ממשק חזק לרוב תחומי הפעילות העסקית של הבנק. אי לכך, הצלחת הפעילות מותנית ברמת שיתוף פעולה בינמגזרי בתוך הבנק.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מחסומי הכניסה העיקריים למגזר הניהול הפיננסי נובעים מהצורך בהשקעות גבוהות במערכות מידע, בהערכות לרגולציה הנרחבת בתחום וביכולת לגייס כוח-אדם מקצועי בעל רמה גבוהה.

תחליפים למוצרים ושירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

בשנים האחרונות עולה באופן מתמיד רמת התחכום בשווקים הפיננסיים בישראל. מגמה זו בולטת במיוחד בהרחבת סל המוצרים העומדים לרשות המשקיעים והפעילים בשוק. מכשירים סחירים מסוגים שונים ומכשירים נגזרים הופכים להיות נגישים יותר. דוגמאות למכשירים מתקדמים בשווקים אלה: תעודות סל, פקדונות מובנים, פקדונות ברירה, נגזרים שונים ועוד. באופן טבעי, לצד הרחבת ההזדמנות הקיימת בסל המוצרים יותר גדול ומתוחכם, מהווים מכשירים אלו גם תחליפים למוצרי הפסיבה המסורתיים.

לקוחות

המגזר מספק שירותים בתחום ניהול הנוסטרו ומכשירים פיננסיים עבור פונקציות ספציפיות בהנהלה הראשית ומערך הסינוף.

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 3 משרות (3 משרות - בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 2 משרות בדרגת ניהול (2 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הניהול הפיננסי של הבנק נעשה על פי תכנית עבודה אסטרטגית, אשר שמה לה למטרה להביא רווח מכסימלי מפעילות מימון הנובעת מההון הפנוי ומעודפי המזומנים. פעילות זאת נעשית בצורה מושכלת



ומבוקרת בכל הנוגע לסיכוני שוק ונזילות, תוך עמידה במגבלות הקיימות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק. הבנק מקבל תחזיות כלכליות ודן בהן בועדותיו השונות ופועל באופן שוטף להשגת תשואה מכסימלית תחת הנחות העבודה המתקבלות בהתאם לתחזיות אלה. בתכנית האסטרטגית של המגזר קיימת אף התייחסות לצרכי הבנק בתחום המוצרים השונים המשווקים, תוך מתן מגוון אפשרויות ליצירת מוצרים המתאימים למגזר הקמעונאי.

חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד. הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

בנקאות

חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 19), התשע"ד-2014

ביום 10 במרס 2014 פורסם תיקון מס' 19 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח). התיקון מחייב את התאגידים הבנקאיים, בטרם העמדת הלוואה לפרעון מיידי או פתיחה בהליך משפטי נגד לקוח, למסור ללקוח על כך הודעה מראש ובכתב. במסגרת התיקון מפורט המידע המדויק אותו נדרש הבנק לציין בהודעה שתימסר ללקוח. התיקון יחול גם ביחס להודעות הנמסרות לערבים, בהתאם לכללים שקבע המפקח על הבנקים במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקן 453 שפורסמה ביום 23 באפריל 2014. התיקון לחוק נכנס לתוקפו ביום 10 בספטמבר 2014 וחל גם ביחס להלוואות שניתנו לפני מועד זה.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ד - 2013.

במסגרת המשך יישום דו"ח ועדת זקן, פורסם ביום 28 בנובמבר 2013 ברשומות התיקון הני"ל. התיקון כולל הרחבה של הגדרת "עסק קטן" ליחיד שהוא עסק (אלא אם הבנק ימצא כי מחזור עסקיו השנתי עולה על 5 מיליון ש"ח), קביעת שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב (הכוללים רשימת שירותים אחידה) שבנק חייב להציע ללקוחותיו ומסלול עמלות נוסף שהינו רשות, וכן הפחתה של עמלת המינימום בעו"ש, הכל ביחס ליחידים ולעסקים קטנים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל

2014, למעט התיקון הנ"ל בהגדרת "עסק קטן" אשר בהתאם להבהרת בנק ישראל ייכנס לתוקף עם השלמת הליך החקיקה לתיקון סעיף 9ט(ו) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

ביום 26 במרס 2014 פורסם ברשומות צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014, לפיה שירות מסלול בסיסי מוכרז כשירות בר פיקוח ונקבע לו סכום עמלה מירבי של 10 ש"ח בחודש, בתוקף מיום 1 באפריל 2014.

ביום 21 בדצמבר 2014 הופצה על ידי בנק ישראל טיוטה מעודכנת של הכללים הנ"ל, המשלבת תיקונים ממספר טיוטות קודמות ותיקונים נוספים, שעיקרם -

- הוראות בנושא ההצטרפות למסלולים.
- תיקון (נוסף) בהגדרת "עסק קטן" לפיו תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח, לא ידרש למסור דוח שנתי נוסף וימשיך להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווג כעסק שאינו עסק קטן.
- תיקונים בעמלות שונות - איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מיידי, תיקונים בעמלות טיפול במזומנים, העברה ב- RTGS ועמלות כרטיסי אשראי, ביטול עמלת דמי ניהול/גבייה של הלוואות,
- הוסף תעריפון בעניין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב.

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם)(תיקון) התשע"ד 2014

ביום 27 באוגוסט 2014 פורסם תיקון לצו, המשנה את נוסחת החישוב של עמלות פירעון מוקדם בהלוואות לדיור. בהתאם לתיקון, אם שיעור הרבית הממוצעת במועד מתן ההלוואה נמוך משיעור הרבית התקופתית החלה על ההלוואה במועד העמדתה, עמלת הפירעון המוקדם לא תעלה על סך כל הפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הרבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הרבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה.

עם זאת, במקרה בו רבית ההלוואה נמוכה מהרבית הממוצעת הידועה ביום העמדת ההלוואה, תחושב העמלה בהתבסס על הרבית הממוצעת הידועה ביום הפירעון מול רבית ההלוואה (במקרה זה נוסחת חישוב העמלה נשארת, איפוא, כפי שהיתה בעבר).

עוד נקבע כי במקרים בהם הלווה נפטר, אין לגבות עמלה בגובה עשירית האחוז מהסכום הנפרע, וכן הוספו אמצעים למתן הודעה מוקדמת והורחבה חובת הגילוי וחובת הוספת פרטי יצירת קשר בדפי ההסבר הניתנים ללקוחות. תחילת התיקון 180 יום מיום פרסומו והוא יחול על כל הפירעונות המוקדמים של הלוואות לדיור שיבוצעו החל ממועד כניסתו לתוקף. הבנק נערך ליישום התיקון.

תשלום רבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום רבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעור המזערי של הרבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הועדה המייעצת ובאישור של האוצר.

החל מיום 1 ביולי 2011 מופעלת על ידי הבנק תכנית "הטבה פלוס" אשר במסגרתה חישוב הרבית הנגבית בגין יתרות חובה בחשבון עו"ש בשקלים העומד בתנאים שנקבעו, נעשה בהתחשב ביתרות זכות באותו חשבון, וזאת במטרה להקטין את תשלומי רבית החובה הנגבית מלקוחות הבנק בעלי חשבון כאמור.



הוראת ניהול בנקאי תקין 421 בעניין "הפחתה או תוספת בשיעורי רבית"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 9 בספטמבר 2013, מחייבת את הבנק, ביחס להלוואות ולפקדונות מסוימים, לשמור לאורך כל תקופת ההלוואה/הפקדון על אותה הפחתה או תוספת לרבית הבסיסית, שחלה במועד מתן ההלוואה/במועד ההפקדה. "הלוואה" – לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון או מסגרת אשראי בכרטיס חיוב.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014, למעט ביחס לפקדונות לגביהם ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2014, והיא חלה על הלוואות ופקדונות של "יחיד" ו"עסק קטן" שיבוצעו לאחר כניסת ההוראה לתוקף. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הכנסות הבנק. הבהרות לגבי ההוראה ניתנו בקובץ שאלות ותשובות שפורסם על ידי בנק ישראל ביום 23 באפריל 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין 414 בעניין "גילוי עלות שירותים בניירות ערך"

על פי ההוראה, אשר פורסמה ביום 2 באפריל 2014, נדרשים הבנקים לגלות ללקוח, בהודעת פירוט עמלות חצי-שנתית הנשלחת ללקוח ובאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, גם "מידע השוואתי" בקשר עם עמלות בסוגי פעולות בניירות ערך שנקבעו בהוראה, ששולמו בפועל על ידי לקוחות שמחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפקדון שמחזיק הלקוח. המידע ההשוואתי והמידע בדבר עמלות ניירות ערך בהן חויב הלקוח, יוצגו במתכונת שנקבעה בהוראה.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים. ההוראה נכנסה לתוקף ב-1 בינואר 2015, כאשר ההצגה הראשונה של המידע ללקוח ופרסומו באתר האינטרנט, התבססה על נתונים שהתקבלו במהלך החודשים יולי - דצמבר 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו.

ביום 26 במאי 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו.

סעיף 2(א)(2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 קובע, בין היתר, כי תאגיד בנקאי לא יסרב מטעמים שאינם סבירים לפתוח ולנהל עבור לקוח חשבון עו"ש המתנהל ביתרות זכות. ההוראה מגדירה רשימת מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עו"ש כאמור: לקוח מוגבל/מוגבל חמור/מוגבל מיוחד לרבות לקוח שהוגבל בעבר; לקוח בהליך פשיטת רגל לרבות לקוח שהיה בעבר בהליך כאמור; לקוח שהוטל עיקול על חשבוניתו; לקוח שמתנהל או שהתנהל נגדו בעבר הליך משפטי שמקורו בגביית חוב בינו לבין תאגיד בנקאי אחר.

בנוסף לאמור קובעת ההוראה רשימת שירותים בסיסיים, אותם, ככלל, מחויב הבנק לספק בכל חשבון המתנהל אצלו.

ההוראה חלה על יחידים תושבי ישראל ונכנסה לתוקף באופן מלא ביום 1 בינואר 2015.

הוראת ניהול בנקאי תקין 418 בעניין "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 16 ביולי 2014, מאפשרת לבנק לפתוח ללקוחות חשבונות באופן מקוון ולנהלם, ובלבד שהמבקשים לפתוח חשבון יהיה יחידים, בגירים, תושבי ישראל, ולא יהיו נהנים בחשבון זולת בעלי החשבון. לצורך זיהוי הלקוחות ואימות פרטיהם יבוצעו הליכים יחודיים, לרבות אימות על סמך העתק מסמכי זיהוי, חתימה על הצהרת נהנים באופן מקוון, זיהוי באמצעות טכנולוגיית היועדות חזותית, וביצוע הליך הכר את הלקוח מוגבר. ההוראה קובעת הגבלות שונות בניהול החשבון (סכומי מקסימום - לפעולות, יתרת נכסים בסוף כל יום ולמסגרת לפעילות בכרטיס חיוב, זהות המורשים לפעול בחשבון. סוג וכמות טפסי שיקים שיופקו ללקוח). ההגבלות תוסרנה לאחר שהלקוח יפקוד את

הסניף ויושלים הליך זיהוי מלא. הבנק הודיע לבנק ישראל כי יהיה ערוך לשירות של פתיחת חשבון מקוון בתחילת חודש פברואר 2015.

הוראת ניהול בנקאי תקין 403 בעניין "הטבות לא בנקאיות ללקוחות" והוראת ניהול בנקאי תקין 470 בעניין "כרטיסי חיוב"

ביום 6 ביולי 2014 פורסם תיקון להוראות הנ"ל, המסדיר את תחום ההטבות הלא בנקאיות הניתנות ללקוחות על ידי בנקים וחברות כרטיסי אשראי. במסגרת התיקון נקבע כי ניתן לתת הטבות בנקאיות כגון הפחתה/פטור בתשלום עמלות, הפחתה/תוספת ריבית וכו', אך, ככלל, נאסר לתת הטבה לא בנקאית, כגון מתנה, ובפרט כזו הכובלת את הלקוח. עם זאת, ההוראה מתירה לתת הטבה לא בנקאית בתנאים מסוימים, כגון במסגרת הגשת בקשה להנפקת כרטיס חיוב, החזקתו והשימוש בו (בכפוף למגבלות בהקשר לאשראי מתגלגל) או תשלום כסף בפתיחת חשבון עו"ש בלבד וכו', אך זאת בתנאי שלא יותנו בתנאים שפורטו בהוראה. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים
ביום 23 בנובמבר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים. ההוראה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. הדיווח יכלול מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. ההוראה כוללת אפשרות שהמפקח על הבנקים ירחיב את חובת הדיווח גם למידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים ותיכנס לתוקף ביום 28 בפברואר 2016 (התאגידים הבנקאיים נדרשים להעביר למפקח על הבנקים פירוט הנוסחאות המשמשות בסיס לחישוב הנתונים וכן תצוגה ראשונית של הדוחות עד ליום 1 ביולי 2015).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח
ביום 21 בדצמבר 2014 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שנקבעה בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.
ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים ותיכנס לתוקף במועדים שונים - 1 בינואר 2015, 1 ביולי 2015 ובאופן מלא ביום 28 בפברואר 2016.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(גילוי נאות ומסירת מסמכים)(תיקון מס' 2), התשע"ה-2014

- ביום 30 בדצמבר 2014 פורסם ברשומות התיקון הנ"ל, שעיקרו-
- חובת פרסום באתר הבנק של חוזים אחידים מסוימים הנהוגים בבנק.
 - הסמכת המפקח לקבוע סוגי חשבוניות או תנאים מסוימים שבהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח על הסכמים עם הבנק ביום 4 בינואר 2015 פורסם מכוח הסמכה זו חוזר בענין סוגי הסכמים ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח וניתן יהיה לאשרם באינטרנט (לרבות מסמכי פתיחת חשבון מקוון בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 418).
 - הוספת הסדר לענין מסירת עותקי הסכמים/מסמכים באמצעות אתר הבנק או בדואר אלקטרוני.
 - הסדר מרכז בנושא מתן הודעה ללקוחות על שינויים.



הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 19), התשע"ג - 2013
הטייטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והגבולות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

תזכיר חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 16- קביעת עמלה צולבת), התשע"ד - 2014

ביום 10 באוגוסט 2014 פורסם תזכיר חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 16- קביעת עמלה צולבת), התשע"ד - 2014 המסמיך את הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") לקבוע שיעורי עמלה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב, וזאת במקום ההסדר המשפטי הקיים (אישור הסדר כובל בבית הדין להגבלים עסקיים). הממונה יוכל לקבוע עמלה צולבת בשיעורים שונים, לרבות עמלה צולבת בשיעור אפס, מקום בו הוא סבור כי לעסקאות שונות מאפיינים המצדיקים זאת.

בנוסף, תיקון החוק קובע אחריות פלילית ואפשרות הטלת עיצום בגין תשלום או גביית עמלה צולבת בשיעור שונה משקבע הממונה, וכן כי הפיקוח השיפוטי על הממונה בהפעלת סמכותו לעיל, לרבות ערעור על החלטת הממונה בקביעת שיעור עמלה צולבת, יעשה באמצעות בית המשפט לעניינים מנהליים.

שוק ההון

א. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014
ביום 30 ביולי 2014 פורסם חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014. התיקון מסדיר, בין היתר, את האפשרות להציע לציבור בישראל יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלו אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלהן ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ.
החוק נכנס לתוקף 3 חודשים ממועד פרסומו, אולם הפרק ההמסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות, אשר נועדו להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל.

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012
ביום 29 באוקטובר 2013 התקבלה במליאת הכנסת הודעת הממשלה על החלת דין רציפות על הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 9 ביולי 2012. מטרת התיקון להסדיר את פעילות תעודות הסל במסגרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וכמו כן להסדיר במסגרת חוק זה מכשיר פיננסי חדש - "קרן סל". קרן סל תהיה קרן נאמנות סגורה, מחקה, היינו שייעודה השגת תוצאות הדומות ככל האפשר לשיעור השינוי בנכס המעקב שלה. במסגרת התיקון לחוק, מוצע להחיל חלק נכבד מהוראות החוק החלות כיום רק על קרנות נאמנות גם על תעודות סל וקרנות סל.

חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014
ביום 27 בינואר 2014 פורסם החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר במסגרתו תוקן חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, השתנ"ה-1995 באופן המסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך

ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי נכסים פיננסיים, אשר ניתן יהיה לתת לגביהם ייעוץ השקעות גם על ידי מי שאינו בעל רישיון ייעוץ לפי החוק. ביום 19 לנובמבר 2014 פורסמו תקנות המגדירות קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ) כנכס פיננסי כאמור. השלכות תיקון זה על הבנק עדיין אינן ידועות.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012
ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.
הצעת החוק נועדה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו. העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי. התיקון לחוק ככל שיתקבל ייכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ב. קופות גמל

חוזר הממונה על שוק ההון - חוזר סוכנים ויועצים 1-10-2014 בענין "הסכמים למתן שירותים"
בהתאם לחוזר, שפורסם ביום 18 באוגוסט 2014, כל התקשרות בין תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי בהסכם ניהול, תפעול או כל הסכם דומה תיחשב כהתקשרות היוצרת זיקה אסורה לפי חוק הייעוץ הפנסיוני ומהווה קבלת טובת הנאה אלא אם התקיימו מספר תנאים המתייחסים לתוכן השירות, התמורה, הפרדה בין מתן הייעוץ ומתן השירותים במסגרת הסכם התפעול, וכן מניעת הטיה של הייעוץ וגילוי נאות. מבחינת התוכן של שירותי התפעול, הסכם התפעול לא יתייחס לפעילויות שכלולות במסגרת חובותיו ופעולותיו של יועץ פנסיוני או לפעילות שאינה קשורה לניהול או תפעול של הגוף המוסדי, אך על אף האמור רשאי תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לספק שירותים מסוימים המפורטים בחוזר גם שלא כחלק מייעוץ פנסיוני. חוזר זה מחליף חוזרים קודמים של הממונה באותו נושא, בהם נקבעו הסדרים דומים להסדר הנוכחי, אך אין בו מגבלה לגבי זהות הגופים המוסדיים להם ניתן לתת שירותי תפעול מסוימים המפורטים בחוזר, גם שלא כחלק מייעוץ פנסיוני, או מגבלה על התקופה שבה ניתן לתת שירותי תפעול כאמור.

טיטוט חוזר הממונה על שוק ההון בענין "אספקת שירותי תפעול אחורי ושירותי תפעול קדמי"
הטיטוט פורסמה ביום 6 באוגוסט 2013. על פי הטיטוט מוצע שינוי מהותי במעורבות תאגידים בנקאיים בשירותי התפעול לגופים מוסדיים, תוך הבחנה, לראשונה, בין שירותי תפעול אחורי לבין שירותי מערך קדמי, המתייחסים לשירותים הניתנים במישרין לעמיתים. לאור פרסום חוזר סוכנים ויועצים 1-10-2014 האמור לעיל, הובהר לבנק כי טיטוט זה כבר אינה על הפרק.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך.

התיקון לחוק ייכנס לתוקף ביום 17 ביוני 2015, עם תחילתן של תקנות לחוק שהותקנו לעניין זה.

המלצות הועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירוט של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". הבנק נערך ליישום המלצות הוועדה אשר חלקן נכנסו לתוקף כבר ביום 1 באוקטובר 2013 וחלקן ביום 1 ביולי 2014.

תעודות סל "שקופות"

ביום 4 באוגוסט 2014 פרסמו רשות ניירות ערך והפיקוח על הבנקים הודעה משותפת הנוגעת להחזקת מניות הבנקים על ידי מנפיקי תעודות סל, בתעודות סל העוקבות אחרי מדד ת"א בנקים. נכון להיום מנפיקי תעודות הסל הם הנחשבים למחזיקים במניות המוחזקות בתעודות הסל שבניהולן. על פי ההודעה האמורה, מנפיק תעודות סל רשאי להנפיק תעודת סל "שקופה", שבה המשקיעים שירכשו את התעודה (להלן: "המשקיעים") הם אלה שייחשבו המחזיקים במישרין במניות הבנקים ולא מנפיק התעודה, וזאת בתנאי שיתקיימו כל התנאים שנקבעו בהודעה, ובין היתר: נכסי התעודה יכללו את מניות מדד הבנקים בלבד, הם יוחזקו על ידי נאמן עבור המשקיעים וזכויות ההצבעה בגין מניות הבנקים המוחזקות בתעודה תהיינה בידי המשקיעים ולא בידי מנפיק התעודה.

התכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על הבנקים על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ד - 2014, אשר פורסמה גם בחודש מאי 2012, על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010. טיוטת התקנות קובעת, בין היתר, שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש ספטמבר 2014, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ד-2014, המחליפה טיוטה קודמת מחודש מאי 2012. הטיטה קובעת, בין היתר, כי דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) בשל מוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני אך למעט פוליסת ביטוח לתקופה שאינה עולה על שנתיים) ישולמו רק לבעל רישיון חדש שמונה לבקשת לקוח. בעל רישיון לעניין זה מוגדר ככולל סוכני ביטוח שותפים אשר ערכו הסכם בכתב לחלוקה ביניהם של דמי עמילות המתקבלים בעד לקוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה.

ביום 10 במרץ 2014 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס'6), התשע"ד - 2014, אשר פורסמה גם בשנת 2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לעניין בחירת בעל רישיון על ידי עובדים; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בעניין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים.

ה. כללי

החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד - 2013 - פרסום רשימות

בתאריך 11 בדצמבר 2014 פרסמה הוועדה לצמצום הריכוזיות, על פי הוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד - 2013 ("חוק הריכוזיות"), את רשימת הגורמים הריכוזיים במשק ואת רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים והתאגידים הפיננסיים המשמעותיים. בהתאם לרשימות, חברת האם הוגדרה כגוף פיננסי משמעותי, פז חברת נפט בע"מ ("פז") הוגדרה כתאגיד ריאלי משמעותי, ושניהם הוגדרו כגורם ריכוזי. לאור האמור, ובהתאם למצב הדברים הקיים, לאחר תום תקופת המעבר של שש שנים מפרסומו של חוק הריכוזיות, בעלי השליטה בבנק לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

בנוסף, עד לתום תקופת המעבר שנקבעו בחוק הריכוזיות בנושא כהונת נושאי משרה, על דירקטורים המכהנים בחברת האם ושלהם זיקה לתאגיד ריאלי משמעותי הכלול ברשימות לסיים את כהונתם בבנק או לסיים את הזיקה שלהם לתאגיד הריאלי המשמעותי.

הוראת בנק ישראל בעניין "פעילות בסחורות"

בחודש יולי 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים את עמדתו בנושא פעילות בסחורות. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי אינו רשאי לפעול בסחורות עבור הנוסטר, ובכלל זה מכשירים פיננסיים נגזרים שנכס

הבסיס שלהם הוא סחורה, לרבות נגזרים משובצים. גם פעילות במתכות יקרות נחשבת כפעילות בסחורות, למעט השקעה בזהב המיועד לצרכים מוניטריים.

בנוסף, מגבילה ההוראה את הפעילות המותרת בסחורות עבור לקוחות, וקובעת תנאים לקיומה. תנאים אלה כוללים, בין היתר, ביצוע הפעילות בדרך של תיווך, התחשבות כספית בלבד עם הלקוח ועם הצד הנגדי (למעט במקרים מוגדרים בהם ניתנה הקלה בהקשר זה להסכם עם הצד הנגדי), ותיחום הלקוחות עבורם תבוצע הפעילות ללקוחות כשירים, כהגדרת "לקוח כשיר" בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וללקוחות הפעילים בתחום הסחורות שבבסיס הנגזרים ובלבד שיש הלימה בין הפעילות בסחורות עבור לקוחות המבוצעת על ידי תאגיד הבנקאי לבין הפעילות העסקית של הלקוח.

ההוראה אינה מגבילה פעילות עבור לקוחות במוצרים פיננסיים סחירים המבוססים על סחורה בה הבנק אינו משמש צד לעסקה.

מועד תחילתה של ההוראה הוא עם פרסומה, והיא תחול על עסקאות שנקשרו או שחודשו עם כניסתה לתוקף.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

הצעת חוק להעמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מיסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה ביום 31 ביולי 2013 ובהתאם לה יתוקן חוק איסור הלבנת הון במטרה להגביר את המלחמה בהון השחור שמקורו בעבירות מס חמורות. התיקונים כוללים בעיקר הוספת עבירות מס חמורות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון (עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, לפי סעיף 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), ולפי סעיף 117(ב)(1) או (3) עד (8) או (ב) לחוק מס ערך מוסף), וכן מתן סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד מכס חוקר וקביעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לפקיד מכס חוקר.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001

ביום 2 לפברואר 2014 פורסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001. עיקרי התיקון הינם שינוי בקריטריונים המחייבים דיווח על פעילות בלתי רגילה באופן המחייב דיווח במקרה בו התעורר חשש שמדובר בפעילות האסורה לפי חוק איסור הלבנת הון או חוק מימון טרור, שילוב חובת "הכר את הלקוח" בצו, הטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים לאימות זהותם של נהנים ובעלי שליטה. תחילתו של הצו היא שישה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום התיקון.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

החוק פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק. הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז.

הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק. המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינו מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק. ביום 31 במרס 2014 פורסמו תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ד-2014. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודת הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק. תחילתן של התקנות 10 ימים מיום פרסומן.

ממשל תאגידי וחברות

הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת תגמול. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר, בכפוף לחריגים מסוימים, נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה, מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשויך לו מהבנק בשנה החלפה או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים כאמור להגדרת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי. ההוראה קובעת הוראות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הוראות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. במקביל להוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת תגמול בקשר עם מדיניות התגמול ותגמול של עובדים בבנק. בהתאם להוראה על הבנק לקבוע מדיניות תגמול לא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2014. בחודש ספטמבר 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות ועדת התגמול, מדיניות תגמול ביחס לכלל העובדים והעובדים המרכזיים בהתאם לנדרש על פי ההוראה. מדיניות התגמול בבנק כוללת הגדרה של קבוצת העובדים המרכזיים בבנק; תיאור של מנגנון התגמול לכלל העובדים וכן לקבוצת העובדים המרכזיים השונות ובכלל זה מתייחסת לתגמול קבוע, הסדרי סיום ההעסקה ותגמול משתנה; וכן תיאור של הגורמים המרכזיים המעורבים בתכנון, אישור, יישום וניטור של מנגנון התגמול בבנק. מדיניות התגמול גובשה בהתאם לעקרונות למדיניות תגמול קבוצתית שנקבעו ע"י הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ השולט בבנק בחודש יוני 2014. יצוין, כי ביום 23 בספטמבר, פרסם הפיקוח על הבנקים, טיוטת קובץ שאלות ותשובות ליישום ההוראה ("טיוטה"). בהתאם לטיוטה, בין היתר, תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו נמוך מ-1000 עובדים יכול שלא לכלול בהגדרת עובד מרכזי עובד שהיה נכלל בהגדרה רק בשל העובדה שהוא מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, קבוצת העובדים המרכזיים בבנק אינה כוללת עובדים כאמור. לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול ראה פרק המשאב האנושי.



תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים"

ביום 10 ביולי 2014 פרסם בנק ישראל תיקון לניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". הנוהל תוקן בנושאים רבים, וביניהם, הנושאים הבאים: הקטנת מגבלת החבות הכוללת לכל האנשים הקשורים (מ-10% מההון הרגולטורי ל-10% מהון רובד 1 בלבד לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים), קביעת מגבלה פרטנית, מתוך המגבלה הכוללת, לגופים שונים המוגדרים כאיש קשור, ולא רק למרכיבים בקבוצת שליטה (כולל, בין היתר, מגבלת חבות של נושא משרה בבנק (בן זוג, צאצא ותאגידים בשליטתם) שלא תעלה על 1 מיליון ש"ח, למעט הלוואה לדיר), הרחבת האנשים והגופים שייחשבו איש קשור לבנק (כולל, בין היתר, צאצא של נושא משרה ותאגידים בשליטתו, מי שמחזיק בבנק יותר מ-5% מסוג אמצעי שליטה ומי שמחזיק 10% ויותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהבנק שולט בו) וכן הרחבת היקפי העסקאות עם אנשים קשורים שיובאו לאישור ועדת הביקורת. התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015, פרט לעניין הגדרת ההון שיופחת בהדרגה על פני 16 רבעונים עד ליום 31 בדצמבר 2018. הבנק נערך ליישום התיקון.

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014

ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014. הצעת החוק כוללת שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול/ ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חלה הצעת החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בהצעת החוק.

על פי ההצעה, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומן יהיו טעונים אישור עד לתום שנה מפרסום החוק. אולם, על פי הצעת החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים היתה אמורה להיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015 ולחול לגבי עלות שכר שנשא בה התאגיד הפיננסי ממועד זה ואילך.

חקיקה בינלאומית

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

התקנות שהותקנו לישומן של חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נכנסו לתוקף ב-1 ביולי 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר

בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי (להלן - "ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA. בחוזר הבהיר המפקח כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28 באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS-COMMON REPORTING STANDARD) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות. לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה. הודעה זו הנה בהמשך להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 200) התשע"ד - 2014, אשר פורסמה ביום 29 לינואר 2014, שמטרתה לאפשר חילופי מידע וסיוע בענייני מס בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי הסכם בינלאומי, אף אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע כאמור.

ביום 15 בדצמבר 2014 הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר בעניין פעילות בנקאית של תושבי חוץ. בהתאם לטיטה, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בטיטה, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בענין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

שירותי תפעול

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע

שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות חברת מתף - חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. חלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. מתף נותנת שירותי מיחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלקה דואר ועוד). שירותי המיחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי.

מתף מספקת במסגרת ההתקשרות את שירותי המיחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות כולל את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכונים



גירסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחדוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים.

הבנק משלם לחברת מתף חלק מהוצאותיה המיוחסות לו על פי חלקו בהיקף הפעילות בקבוצה ואת עלויות הסבת מערך המיחשוב המיוחסות לו בהתאם לפריסה רב שנתית. החל ממועד ההסבה הבנק אינו משקיע ואינו מהווה השקעות בחומרה ובפיתוח למעט מקרים בהם מבוצע פיתוח על ידי מתף על פי דרישת הבנק ושימוש הבלעדי.

הסכמים מהותיים ונושאים אחרים

מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה

ביום 10 במרס 2014 זכה הבנק במכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה, והפעלתו החל מיום 1 ביולי 2014. ביום 13 במרס 2014 חתם הבנק על הסכם בעניין. תקופת ההתקשרות הינה ל-5 שנים עד ליום 30 ביוני 2019, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לשתי תקופות נוספות של עד שנה כל אחת. במסגרת המכרז, הבנק הפקיד סך של 618 מיליון ש"ח לחשבון מיוחד של החשב הכללי, אשר יוחזר לבנק בסוף תקופת ההסכם בתוספת הצמדה. במסגרת המכרז תועמדה לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי האמור, באמצעות הבנק. ההלוואות הינן בסכום מירבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוג ההלוואה. ההלוואות הינן ללא הצמדה ונושאות ריבית בשיעורים הנקבעים על ידי החשב הכללי. בנוסף, יעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה. המענק המותנה יהפוך למענק מלא רק בהתקיים קריטריונים שנקבעו על ידי משרד החינוך. במקרה של אי מימוש תנאי המענק, יהפוך המענק המותנה להלוואה לסטודנט, בתנאים שנקבעו על ידי החשב הכללי.

בהתאם להסכם, הבנק יעביר את החזרי הקרן והריבית של ההלוואות לעובדי ההוראה ושל ההלוואות לסטודנטים לחשבונות החשב הכללי, בהתאם ללוחות הסילוקין של ההלוואות וללא קשר לגביה בפועל.

השפעות הסכם השכר

במסגרת הסכם השכר מחודש מרס 2013, אישר דירקטוריון הבנק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 תכנית תגמול מתמשכת בדומה לתנאי התכניות הקודמות. על פי התכנית הוענקו 599 אלפי "אופציות פאנטום" לעובדי הבנק ללא תמורה. האופציות יוענקו בחמש מנות שנתיות שוות של 119.8 אלפי אופציות כל אחת, החל משנת 2013. כל אופציה תמומש לאחר תקופת הבשלה של ארבע שנים ובמשך שנה אחת שלאחר תקופה זו. העלות הכוללת של התכנית 12.2 מיליון ש"ח. תכנית התגמול תהיה צמודה לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת, בעיקר על ביצועי הבנק.

שומות מס במחלוקת

הבנק הגיש ערעור לבית המשפט בגין צווים להגדלת שומות מס שהוצאו לו בגין שנות המס 2008-2010, שעיקרם נובעים מהפרשי עיתוי בהכרה בהכנסה. לבנק הפרשות מס מספקות לכיסוי כל תוספת מס אפשרית, אם לא יתקבל הערעור במלואו או בחלקו.

דירוג הבנק

במהלך חודש מאי 2014 חברת מידרוג בע"מ אישרה דירוג A1 באופק יציב לאיתנות הפיננסיות הפנימית של הבנק. בנוסף אושרו מחדש דירוגי מכשירי החוב של הבנק כדלקמן: דירוג Aa3 לפקדונות זמן ארוך ודרוג P-1 לפקדונות זמן קצר. אופק הדירוג נותר יציב.

מצב נזילות ומדיניות גיוס המקורות

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות בבנק, באמצעות מודל פנימי, ובאמצעים משלימים אחרים. הבנק שם דגש על גיוון בסיס הפקדונות ועל שמירת תיק נכסים נזילים בהיקף מתאים. בחודש ינואר 2013 פרסם בנק ישראל עדכון להוראות ניהול סיכון הנזילות (הוראה 342), שעיקרו הרחבה ועדכון של מתכונת המעקב והדיווח אחר סיכון הנזילות במערכת הבנקאית. בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה בעניין "יחס כיסוי הנזילות" (הוראה 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל III.

הבנק נערך ליישום הוראה זו אשר תיכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2015. הבנק מנהל ומבקר את סיכוני הנזילות באמצעות המודל הפנימי התואם את הוראת ניהול בנקאי תקין 342 המעודכנת.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

היקף יתרות המערכת הבנקאית בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניתריים) לסוף דצמבר 2014 עמד על כ- 137 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-116 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2013. עיקר כרית הנזילות בבנק, הכוללת מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניתריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 31 בדצמבר 2014 ב-1.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-1.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013, מזה, יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-1.1 מיליארד ש"ח, וכ-0.5 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל ברמת נזילות גבוהה.

יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2014, עומד על 137.2%, בהשוואה לכ-142.8% ב-31 בדצמבר 2013. בסוף דצמבר 2014 הסתכמו פקדונות הציבור ואגרות החוב בכ-4.9 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2013.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה ב-3.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-2.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013, גידול של כ-10.3%.



החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות וסיכונים תפעוליים. סיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל III. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III – תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process).

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח – תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.

ד. תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.

ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות ומנהל הסיכונים הראשי. קו ההגנה השלישי שמקיים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.

ו. האחראים על ניהול הסיכונים בבנק הינם:

- מר יעקב שורי, מנכ"ל הבנק – מנהל סיכונים פיננסיים.
- מר דורון סגל – מנהל הסיכונים הראשי של הבנק ואחראי על הסיכונים התפעוליים.
- מר דוד פדרמן, סמנכ"ל, ראש אגף אשראי – מנהל סיכוני האשראי.
- מר גבריאל טייטל, סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות – מנהל סיכון אסטרטגי ומוניטין.
- עו"ד חוה אלקוני-נוימן – היועצת המשפטית של הבנק – מנהלת הסיכונים המשפטיים.
- מר חנן כץ – קצין הציות, אחראי על איסור הלבנת הון והממונה על אכיפה מנהלית.

ז. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון בהתאם לתיאבון הסיכון שהוגדר ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציה ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.

ח. מידי רבעון נערך ונכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות ככל שנגקטו על ידי היחידה.

ט. בקרת הסיכונים בבנק מתבצעת כדלקמן - בקרה ואמידת סיכונים אשראי, לרבות עמידה בכללי המדיניות, מתבצעת על ידי בקר סיכונים אשראי בחברת האם. בקרת סיכונים שוק ונזילות מתבצעת על ידי בקר הסיכונים בחברת האם. נושאי סיכונים תפעוליים, ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור, אכיפה מנהלית והבקרות בגין מבוצעים על-ידי הפונקציות האחראיות בבנק (ראה להלן בפרקים המתאימים). היעד העיקרי של הבקרה הוא להטמיע בבנק תרבות ניהול סיכונים מתקדמת תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים התואמת את מטרות הבנק, את הנחיות באזל והמפקח על הבנקים ובמקביל לאתר ולהתריע על סיכונים אפשריים.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון אומצו בין היתר עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים. במהלך חודש אוגוסט 2011 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל II והנחיות בנק ישראל האחרות. מסמך תשתית זה עודכן ואושר בחודש ינואר 2015, בהתחשב גם בעקרונות ניהול בנקאי תקין מס' 310 בענין "ניהול סיכונים" שבנק ישראל התכוון לפרסם (נוהל זה פורסם בדצמבר 2012 ונכנס לתוקף בינואר 2014). המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון והנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נהל הדירקטוריון והנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק - ובראשם הדירקטוריון והנהלה. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

- א. דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה התאגידית העסקית של הבנק.
- ב. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את תכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה,

בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאים הדירקטוריון את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק. ג. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוי הפעילות.

ד. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת אשראי ועסקים, המשמשת כועדת ניהול סיכונים ונוסטרו. הוועדה מקבלת דיווח רבעוני על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכויי אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק.

ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק. ו. לפחות אחת לרבעון מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי ותכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת מהותיים ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטוריים. כמו כן, הוועדה, בשבתה גם כוועדת מאזן, דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בדון לדירקטוריון.

ז. מערך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תכנית העבודה הרב-שנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בבנק, את יישום המדיניות ואת ביצוען בפועל של החלטות הדירקטוריון בהיבטי ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, מעריך את מידת ההתאמה ואת אפקטיביות ואיכותם של תהליכי הבקרה הנהוגים בבנק. כמו כן, מבצעת הביקורת באופן שוטף את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה- ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- צוות ניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל מתכנס לפחות פעם בשבוע ודן, בין היתר: בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המקור, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות ובהתפתחות תיק הנוסטרו.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכויי אשראי, הסיכון התפעולי, סיכויי ציות, איסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, תרחישי קיצון, הסיכון המשפטי ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.

- מנהל הסיכונים הראשי של הבנק חבר בפורום ניהול סיכונים קבוצתי המתקיים בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם בראשות מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה, המתכנס אחת לחודש ובמסגרתו מובאים לדיון דרכים ואפשרויות לקידום ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי תוך האחדת שיטות המדידה, מתודולוגיות ניהול הסיכונים ומנגנוני הבקרה בקבוצה. ר"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם משמש בתפקידו כמנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.

- בקרת סיכויי שוק ונזילות ובקרת סיכויי אשראי מתבצעות על ידי מנהלי תחום סיכויי שוק ונזילות ותחום סיכויי אשראי, המהווים חלק מהחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם. היחידות הינן פונקציות

עצמאיות בלתי תלויות הכפופות ליו"ר הדירקטוריון ומבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכוני שוק ונזילות וסיכוני אשראי בהתאמה.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההון של הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המגזרים השונים.
3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמכי החשיפות לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתם מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל III בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני ריבית וסיכוני מטבע של הבנק. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

להלן דרישת ההון בגין סיכוני שוק (במיליוני ש"ח)

31.12.2013	31.12.2014	לפי באזל III
בגין סיכון כללי		
דרישות ההון בגין:		
0.5	0.6	סיכון ריבית
0.7	0.6	סיכוני מט"ח
1.2	1.2	סה"כ דרישות הון בגין סיכוני שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק נעזר במערכות חברת האם לצורך מדידה לפי השווי ההון ולהפקת הדוחות הבאים:

1. דוחות שווי הון של הנכסים וההתחייבויות
2. חשיפות ריבית במגזרים השונים
3. דוחות VAR על נכסי הבנק
4. דוחות נזילות ותזרים
5. תרחישי קיצון



המתודולוגיה של אמידת ה- VAR :

- ה- VAR (הערך הנתון בסיכון) מודד את תוחלת ההפסד המכסימלית בשווי ההון של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
- ה- VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה- Variance Co-Variance.
- נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על מריבית הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (התיק הבנקאי והתיק הסחיר). מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודת המחלקה לניהול פיננסי.
- יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מבצעת עבור הבנק תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה- VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.
- מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוטאת במונחי הפגיעה המכסימלית בשווי ההון כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הריבית.
- תרחישי קיצון (Stress Tests).

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה- VAR על כלל התיק) לא תעלה על 2.5% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית (במהלך הרבעון השלישי השתנתה המגבלה מ-3.3% ל-2.5%).

ליום 31 בדצמבר 2014 עמד ערך ה- VAR של הבנק על כ-2.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-2.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013. משקלו של ה- VAR ביחס להון הבנק ליום 31 בדצמבר 2014 עומד על 0.5% בדומה ל-0.5% ליום 31 בדצמבר 2013, ולמגבלת דירקטוריון של 2.5%. במהלך שנת 2014 עמד הבנק במגבלת ה- VAR הכוללת.

אומדני VaR על התיק למסחר

- ליום 31 בדצמבר 2014
- 0.2 מיליוני ש"ח (0.05% מההון)
- ממוצע לתקופה
- 0.1 מיליוני ש"ח (0.02% מההון)
- הערך המכסימלי לתקופה
- 0.2 מיליוני ש"ח (0.05% מההון)
- ליום 31 בדצמבר 2013
- 0.3 מיליוני ש"ח (0.06% מההון)
- ממוצע לתקופה
- 0.3 מיליוני ש"ח (0.06% מההון)
- הערך המקסימלי לתקופה
- 0.5 מיליוני ש"ח (0.12% מההון)
- אומדני VaR על כלל התיק
- ליום 31 בדצמבר 2014
- 2.4 מיליוני ש"ח (0.5% מההון)
- ממוצע לתקופה
- 2.2 מיליוני ש"ח (0.4% מההון)
- הערך המכסימלי לתקופה
- 3.0 מיליוני ש"ח (0.6% מההון)
- ליום 31 בדצמבר 2013
- 2.5 מיליוני ש"ח (0.5% מההון)
- ממוצע לתקופה
- 2.4 מיליוני ש"ח (0.5% מההון)
- הערך המכסימלי לתקופה
- 3.2 מיליוני ש"ח (0.7% מההון)

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי של השווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו העצמי של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון

במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית תחת תרחישי קיצון. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנזילות והאשראי ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. התשתית התרחישית מורכבת ממגוון של תרחישים, ביניהם תרחיש הוליסטי גלובלי, תרחיש הוליסטי מקומי ותרחיש "הפוך". תוצאות תרחישי הקיצון והשפעותיהן על בסיס ההון ויחס ההון מוצגות במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

ד. החשיפה בבסיס

כללי

- סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.
- על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשים בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס וברביבית.

התיאבון לסיכון

מדיניות השקעת ההון הפיננסי הפעיל במגזרי הפעילות השונים מתבצעת באופן שוטף בהתאם לתנאי השוק, על פי החלטת הדירקטוריון שיעורי ההשקעה במגזר צמוד המדד הינם בין (50%) ל-60% מההון הפיננסי הפעיל (עד לחודש יולי 2014 המגבלה היתה בין (50%) ל-100%).



במגזר המט"ח וצמוד המט"ח שיעורי ההשקעה הינם 10% (בשני הכיוונים) מההון הפיננסי של הבנק והחשיפה הבין מטבעית לא תעלה על הסכומים שהוגדרו בסוגי מטבעות שונים. הבנק נדרש לשמור על יחס הלימות הון בגין סיכוני השוק, על פי מודל סטנדרטי שהוגדר על ידי בנק ישראל. הלימות ההון מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני המטבע והאינפלציה.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן פירוט עודף הנכסים הפיננסיים על ההתחייבויות הפיננסיות לפי מגזרי הצמדה לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים (סכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

מגזר שקלי לא צמוד	מגזר שקלי צמוד למדד	מגזר מט"ח כולל צמוד מט"ח	סך הכל	
31 בדצמבר 2014				
4,486.0	892.8	270.6	5,649.4	נכסים
4,036.1	900.3	262.8	5,199.2	התחייבויות
449.9	(7.5)	7.8	450.2	הון פיננסי
99.93%	(1.66%)	1.73%	100%	אחוז מההון הפיננסי
90.67%	7.42%	1.91%		ממוצע לתקופה
71.22%	(10.63%)	1.60%		הערך המינימלי בתקופה
108.93%	26.79%	2.19%		הערך המכסימלי בתקופה
31 בדצמבר 2013				
4,347.8	479.7	249.9	5,077.4	נכסים
3,849.1	575.3	241.3	4,665.7	התחייבויות
(100.9)	100.9	-	-	מכשירים נגזרים ואופציות
397.8	5.3	8.6	411.7	הון פיננסי
96.62%	1.29%	2.09%	100%	אחוז מההון הפיננסי
93.24%	4.59%	2.17%		ממוצע לתקופה
76.75%	(7.40%)	0.13%		הערך המינימלי בתקופה
106.30%	23.12%	6.31%		הערך המכסימלי בתקופה

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במדד (במיליוני ש"ח):

תרחיש - שינוי של 1% במדד	31.12.2014	31.12.2013
נכון ליום	(0.5)	(0.1)
מכסימום לתקופה	0.8	0.3
מינימום לתקופה	(0.5)	(0.1)

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

31.12.2013		31.12.2014		אחוז שינוי בשער החליפין (2)
אירו	דולר	אירו	דולר	
(0.1)	(0.2)	(0.2)	(0.1)	ירידה של 5%
(0.3)	(0.4)	(0.4)	(0.2)	ירידה של 10%
0.1	0.2	0.2	0.1	עליה של 5% (1)
0.3	0.4	0.4	0.2	עליה של 10% (1)

הערות:

(1) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

דרישות ההון בגין סיכוני בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל III מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני בסיס הנגזרים מסיכוני בסיס במט"ח בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכוני בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכוני בסיס במגזר המדד (סיכוני אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III.

ה. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק, העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. סיכון הריבית לכלל התיק הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הריבית, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333, בנושא סיכוני ריבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכוני ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכוני ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

מודל "קצר ארוך" בשקלים בריבית משתנה

בשנים האחרונות קיימת חשיפה במגזר השקלי בריבית משתנה. חשיפה זו נובעת משימושים ארוכי טווח הבאים לידי ביטוי בהלוואות לתקופות ארוכות או בנכסים אחרים לטווח ארוך. פעילות זו ממומנת ממקורות קצרים בריבית משתנה. הסיכון העיקרי לבנק הוא עלייה בעלויות הגיוס במועדי שינוי הריבית. בבנק נקבעה מגבלה לסכום ההוצאה המקסימלי כתוצאה מייקור עלות גיוס המקורות, שתבחן מעת לעת.



התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הריבית באמצעות תחומת החשיפה המכסימלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. על-פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המכסימלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון הינה בשיעור של 4.0%, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 3.5% ובמגזר המט"ח בשיעור של 1.0%. בנוסף לכך קיימת מגבלה על סך החשיפה בשיעור של 5.0%.

להלן נתונים עיקריים מתוך לוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על פי המודל הפנימי:

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014			
מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר שקלי	מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר שקלי	
כולל צמוד	צמוד מדד	לא צמוד	כולל צמוד	צמוד מדד	לא צמוד	
0.25	2.42	0.24	0.31	3.84	0.36	מח"מ נכסים
0.19	4.54	0.38	0.22	4.45	0.44	מח"מ התחייבויות*
0.06	(2.12)	(0.14)	0.09	(0.61)	(0.08)	פער (בשנים)
1.70	1.35	2.62	1.33	1.15	2.45	תשואת נכסים
0.44	1.28	1.03	0.45	0.89	0.29	תשואת התחייבויות
1.26	0.07	1.59	0.88	0.26	2.16	פער תשואה (באחוזים)

* בהתאם למודל הפנימי של הבנק חשבונות העו"ש פרוסים על פני תקופה של שנה.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרונות זכות בסכום יציב לאורך זמן. לצורך מדידת חשיפת הריבית, מדיניות הבנק היא להתייחס ליתרונות עו"ש אלה כהתחייבות הארוכה מיום אחד.

- חשיפת הריבית במגזר השקלי הלא צמוד הינה מאוזנת וזאת עקב קיצור מח"מ הנכסים לצורך הקטנת סיכון בתיק.
- חשיפת ריבית במגזר צמוד המדד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים ארוך יותר של ההתחייבות ממשיך חיים של הנכסים.
- במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למגזר המדדי והשקלי, זאת בשל התכסות מקבילה של מרבית הנכסים מול ההתחייבויות.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה לחשיפה ברגישות השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות לתזוזה של 1% בעקום הריבית על שחיקה של ההון. המגבלות עודכנו בחודש יולי 2014 כדלקמן: לא צמוד מ-4.0% ל-3.5% וצמוד מדד מ-4.5% ל-4.0%.

מגזר	מגבלה	ליום 31 בדצמבר 2014	מכסימום בתקופה	מינימום בתקופה
לא צמוד	3.5%	-	1.56%	-
צמוד מדד	4.0%	1.61%	2.90%	1.30%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.05%	0.09%	0.03%

מגזר	מגבלה	ליום 31 בדצמבר 2013	מכסימום בתקופה	מינימום בתקופה
לא צמוד	4.0%	0.81%	1.47%	0.16%
צמוד מדד	4.5%	2.90%	3.25%	1.48%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.04%	0.09%	0.03%

עליה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-9.0 מיליוני ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ-7.6 מיליוני ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן (במיליוני ש"ח):

שינוי בשווי הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2014		
תרשי	עלייה בשיעור של 1%	ירידה בשיעור של 1%
תזוזה בריבית צמודה למדד	7.1	(8.1)
תזוזה בריבית לא צמודה	2.2	0.2
תזוזה בריביות במט"ח	(0.3)	0.3

סיכון הריבית בתיק הבנקאי

בניהול החשיפות לסיכוני שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר.

דרישות ההון בגין סיכוני רבית

במסגרת יישום הוראות נדבך 1 של באזל III, מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני רבית בתחומי המסחר בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל III, בהתאם למתודולוגיה שמרנית.



ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית) ליום 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	צמוד למדד	
5,595.5	95.2	173.9	869.8	4,456.6		נכסים פיננסיים*
10.0	4.7	2.6	-	2.7		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים***
5,176.3	90.1	172.2	915.8	3,998.2		התחייבויות פיננסיות*
10.6	5.3	2.6	-	2.7		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים***
418.6	4.5	1.7	(46.0)	458.4		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית) ליום 31 בדצמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	צמוד למדד	
5,035.5	90.6	157.7	480.1	4,307.1		נכסים פיננסיים*
112.4	5.1	3.2	101.0	3.1		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים***
4,634.8	86.7	153.5	590.1	3,804.5		התחייבויות פיננסיות*
113.4	5.8	3.3	-	104.3		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים***
399.7	3.2	4.1	(9.0)	401.4		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ראה הערות בעמוד הבא

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים ליום 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****							שינוי בשווי הוגן
מטבע ישראלי			מטבע חוץ**		במיליוני ש"ח		באחוזים
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אחר	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
446.6	(39.0)	1.5	4.5	413.6	(5.0)		גידול מיידי מקביל של אחוז אחד (1.2%)
457.1	(45.2)	1.7	4.5	418.1	(0.5)		גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז (0.1%)
473.0	(54.1)	2.0	4.6	425.5	6.9		קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד 1.6%

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים ליום 31 בדצמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****							שינוי בשווי הוגן
מטבע ישראלי			מטבע חוץ**		במיליוני ש"ח		באחוזים
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אחר	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
394.6	3.2	4.2	2.8	404.8	5.1		גידול מיידי מקביל של אחוז אחד 1.3%
400.8	(8.0)	4.3	3.1	400.2	0.5		גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז 0.1%
408.2	(22.8)	4.5	3.2	393.1	(6.6)		קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד (1.7%)

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהוונים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

**** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיערי הריבית במגזר ההצמדה. סך כל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.



ו. הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכוני שוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן ע"י דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם מופיעים דלהלן:

הדירקטוריון וועדותיו

- וועדת אשראי ועסקים של הדירקטוריון - הוועדה הינה וועדת דירקטוריון ייעודית לתחום ניהול הסיכונים בבנק. בין היתר, הוועדה מקיימת דיונים בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק, בטרם מובאים לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפות לסיכונים הפיננסיים השונים ואחר עמידת הבנק במגבלות החשיפות שנקבעו.

הוועדה עוקבת גם אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם ואחר ההשפעות על סביבתו העסקית של הבנק ומקיימת דיון לגבי ההשלכות על רמות החשיפה והמגבלות הרצויות.

כמו כן, הוועדה מקיימת מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.

- אחת לרבעון מתקיים בדירקטוריון דיון במסמך החשיפות לסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחת עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון.

- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק. מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק. וכן, מחווה דעתו בפני הנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

הנהלה וועדותיה

- ועדת ניהול נכסים והתחייבויות בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת אחת לשבוע. הועדה דנה בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול הרלוונטיים בבנק.

- ועדת נזילות וניהול סיכונים פיננסיים בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת פעמיים בשבוע ודנה על סמך דוחות ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, סיכוני שוק בהתפתחויות הפיננסיות ומוצרים חדשים. דיוני הוועדה מתמקדים בעיקר בהתפתחויות בנזילות העסקית והסטטוטורית ובהתפתחויות העסקיות העשויות להשפיע עליה. בנוסף, מקבלים חברי הוועדה דיווח יומי בגין מצב הנזילות הקיים והחזוי ומתקיים דיון מיוחד בהתאם לצורך.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- מערך הביניים (Middle Office) - היחידה פועלת בחטיבה הפיננסית בחברת האם וכפופה לראש החטיבה, מתמחה בביצוע בקרות ומהווה גורם מקצועי בתחום הבקרה המקשר בין המחלקה לניהול פיננסי ליחידות הנהלה שונות בבנק. היחידה מבקרת ומפקחת אחר החשיפות הפיננסיות

- במחלקה בתחומים: נוסטרו למסחר ונוסטרו קונצרני בתיק הזמין. היחידה מנטרת ומאתרת באופן שוטף את הסיכונים השונים ומפתחת בקרות ונהלי עבודה לצמצום סיכוני חשיפת הבנק.
- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על ניהול בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה מהווה פונקציה עצמאית בלתי תלויה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכוני שוק"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.
- פורום תרחישי קיצון בראשות מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים.

ז. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת הבנק, הועדה לניהול סיכונים והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים וסקירה על החשיפה לסיכוני שוק, ובתחכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, החשיפות בפועל לסיכוני השוק, בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם מרוכזות במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך החשיפות לסיכונים פיננסיים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ועל פי דרישה בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראת המפקח על הבנקים אישר דירקטוריון הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכוני הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח. המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחס הנזילות, ואופק ההישרדות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, ועל תזרים המזומנים, והתייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.

- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תכניות מגירה ועוד.
- הבנק קבע מסגרת ותכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות וקבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.
- בינואר 2013 פרסמה ועדת באזל עדכון של המסמך שפרסמה בדצמבר 2010 כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל III), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR) וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון. בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה בעניין "יחס כיסוי הנזילות" (הוראה 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל III. הבנק נערך ליישום הוראה זו אשר תיכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2015.

ב התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחישים המדמים מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בחברת האם ושטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס נזילות מזערי, יחס נזילות יציב, אופק הישרדות ויעדים נוספים.

תרחישי קיצון

- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות בחברת האם.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת

סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות. המקורות העיקריים של הבנק הם פקדונות הציבור. בנוסף הבנק משתתף במכרזים המוניטריים של בנק ישראל לצורך ויסות הנזילות. הבנק בודק באופן שוטף את תקופות הפרעון, תוך התחשבות בפרעון מוקדם של תכניות חיסכון.

יתרה ממוצעת		יתרה ליום		
31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח				
פקדונות הציבור				
557.4	581.8	572.3	597.6	תכניות חיסכון ופקדונות צמודים
3,233.5	3,319.6	3,339.4	3,507.7	פקדונות שקליים לא צמודים
249.9	243.4	240.1	262.2	פקדונות צמודי מט"ח ובמט"ח
4,040.8	4,144.8	4,151.8	4,367.5	סה"כ
44.9	207.6	58.9	377.3	פקדונות מבנקים ומבנק ישראל
4,085.7	4,352.4	4,210.7	4,744.8	סה"כ

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה כמפורט לעיל (בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן ע"י דרגי הביניים.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למגבלות ויעדי הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן במסגרת דיווח יומי המופץ למנכ"ל הבנק, לחברי ההנהלה, למנהל הסיכונים הראשי ולמנהלת מחלקת ניהול פיננסי. כמו כן במסגרת וועדת הנזילות והסיכונים הפיננסיים המתכנסת לפחות פעם בשבוע.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- במסגרת הדוח הרבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח אחת לרבעון בהנהלה ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות.

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל III מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי. במסגרת נדבך 2 מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכון האשראי.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	
(9%)	*(12.5%)	(9%)	*(12.5%)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
0.1	1.1	0.1	1.0	ריבונות
4.1	45.9	5.5	44.1	יישויות סקטור ציבורי
14.2	157.3	20.6	164.9	תאגידים בנקאיים
34.1	379.0	64.1	512.4	תאגידים
7.5	83.0	11.1	89.2	בביטחון נדל"ן מסחרי
154.6	1,717.7	243.8	1,950.1	קמעונאים ליחידים
9.7	107.9	11.9	95.1	עסקים קטנים
7.7	85.8	16.1	128.5	נכסים אחרים
-	-	0.1	0.8	סיכון אשראי בגין CVA
232.0	2,577.7	373.3	2,986.1	סה"כ בגין סיכוני אשראי
1.4	15.4	1.8	14.7	סיכוני שוק
36.8	409.0	49.1	392.7	סיכון תפעולי
270.2	3,002.1	424.2	3,393.5	סה"כ נכסי סיכון

* יחס הון כולל מזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

** החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאות ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף צד או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי
(במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014						
סה"כ חשיפת אשראי לפני						
סוג החשיפה	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	הפרשה להפסדי אשראי
ריבונות	1,510.6	484.6				1,995.2
יישויות סקטור ציבורי	75.8	14.3		1.4		91.5
תאגידים בנקאיים	353.4	7.7	2.8			363.9
חובות של תאגידים	479.9	1.9	0.1	147.0		628.9
חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	91.1			2.7		93.8
קמעונאים ליחידים	2,437.7			1,318.1		3,755.8
הלוואות לעסקים קטנים	144.9			54.7		199.6
אחרים					137.6	137.6
סה"כ	5,093.4	508.5	2.9	1,523.9	137.6	7,266.3
31 בדצמבר 2013						
סוג החשיפה	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפת אשראי
ריבונות	1,017.6	711.7				1,729.3
יישויות סקטור ציבורי	79.6	17.1		1.0		97.7
תאגידים בנקאיים	330.7	12.3	2.2			345.2
חובות של תאגידים	384.8	2.3	0.1	90.0		477.2
חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	85.7			1.0		86.7
קמעונאים ליחידים	2,235.6		0.5	1,160.4		3,396.5
הלוואות לעסקים קטנים	162.4			49.0		211.4
אחרים					131.8	131.8
סה"כ	4,296.4	743.4	2.8	1,301.4	131.8	6,475.8

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014		31 בדצמבר 2013		סוג החשיפה
יתרת חשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	יתרת חשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	
5,093.4	4,698.3	4,296.4	4,218.8	הלוואות
508.5	598.3	743.4	742.6	איגרות חוב
2.9	2.9	2.8	2.7	נגזרים (OTC)
1,523.9	1,411.2	1,301.4	1,308.9	חשיפות חוץ מאזניות
137.6	134.9	131.8	136.1	נכסים אחרים
7,266.3	6,845.6	6,475.8	6,409.1	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו



כללי

- היחידה לניהול סיכונים מעורבת בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק, אשר נדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. החל משנת 2015 היחידה לניהול סיכונים תוביל את תהליך גיבוש מדיניות האשראי, בשיתוף אגף אשראי. מדיניות ניהול סיכונים האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים.
- בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתבסס על הסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי. מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. נקודת ציון לגידול ולהרחבת תיק האשראי של הבנק, תהא בין היתר, שיעור הגידול בתוצר במשק.
- מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון נמוך, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:
- מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכונים אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
- מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
- הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה מבוצעת באמצעות יחידה אקסוגנית לאגף האשראי בבנק.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

- במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.
- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
- הפעילות האשראית של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.

- כחלק מניהול סיכוני האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.

תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.

במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפיתחה חברת האם לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות באגף האשראי מספקות למנהלי סיכוני האשראי, הן בסניפים והן במטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת הנהלת הבנק, בין היתר, בחטיבה העסקית וביחידת תחום סיכוני אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לוויים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, שלוקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, ממסרי לקוחות, שעבודים שוטפים, שעבודים ספציפיים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.
- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימושם בעת הצורך של הביטחונות. בקביעת מדיניות ההישענות על ביטחונות מתבסס הבנק של ניסיון העבר.
- לבנק מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כבטחון בתיקי הלקוחות. המערכת מנהלת את המעקב אחר שווים של נכסים אלה. מערכות הביטחונות מבטיחות את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

פיקוח ובקרה

- כל חביויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזות במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי. מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת בו מפורטות כל חביויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן את על חשיפת הלקוח.

ו. מדיניות חובות בעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- במסגרת הבנק פועלת יחידת גביה ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים המטפלת גם בחביויות שהועברו לטיפול משפטי.
- בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311. ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- הועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות ארבע פעמים בשנה.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק בדירקטוריון. במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- ועדת אשראי בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת לפחות פעם בחודש ודנה בתיקי אשראי במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום סיכוני אשראי

היחידה בראשות מנהל תחום סיכוני אשראי, כפופה למנהל הסיכונים הראשי העומד בראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם. היחידה אחראית על בקרת סיכוני האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון של תיק האשראי של הבנק, על פי עקרון 14 לנוהל בנקאי תקין 311 ("ניהול סיכוני אשראי") ופועלת באופן שוטף לבחינת איכות החלטות האשראי.

- החל מחודש ינואר 2014, מנהל הסיכונים הראשי של הבנק החל לתת חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי במגזר הלקוחות העסקיים של הבנק, במסגרת בקשות ו/או חידוש מסגרות אשראי בסכומים מ- 20 מיליון ש"ח ומעלה (החל משנת 2015 - 15 מיליון ש"ח ומעלה) וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין 311. בנוסף, מנהל הסיכונים משתתף בועדות האשראי הרלוונטיות, בודק ומעריך את סיכוני האשראי בבקשות הנדונות ומחווה את דעתו במהלך דיוני הועדות. פעילותו אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות בועדה בגין האשראי הניתן, עמדתו מובעת באופן בלתי תלוי באגף אשראי ונבחנת במהלך הדיון כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.



בנוסף לכך, מנהל הסיכונים הראשי שותף בועדות לקביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי.

ח. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכלול בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן, קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. הנהלת הבנק אישרה מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה מסתייע הבנק בחברת האם הנעזרת ביועצים חיצוניים ומטמיע מתודולוגיה לניהול סיכונים סביבתיים.

ט. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכוני אשראי. ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים:

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל חשיפת אשראי מהותית (בשנה הראשונה ליישום ההוראה - 50 מיליון ש"ח והחל משנת 2015, 25 מיליון ש"ח ומעלה).
- אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
- אחריות לקביעת דירוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
- בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט, על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.

- ב-30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.
- ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם:
- הדירקטוריון והנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
 - תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
 - תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכוני אשראי.
 - תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכוני האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעת מועד הפרשות להפסדי אשראי.
 - סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
 - השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
 - תהליך הערכת סיכוני האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכוני אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.

י. הצגת חשיפות האשראי בחתך תקופות לפירעון לפי סוגי החשיפה, לפני ואחרי הפחתות סיכון לפי משקולות הסיכון - לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2013						31 בדצמבר 2014						סוג החשיפה
חשיפות						חשיפות						
איגרות נזרים חוב - נכסים						איגרות נזרים חוב - נכסים						
סה"כ	אחרים	מאזניות	(OTC)	חוב	הלוואות	סה"כ	אחרים	מאזניות	(OTC)	חוב	הלוואות	
3,948.8	78.3	1,259.8	2.6	294.6	2,313.5	4,080.9	86.2	1,451.8	2.5	260.8	2,279.6	עם דרישה ועד שנה
1,706.8		37.7	0.1	356.1	1,312.9	2,228.0		71.7	0.1	144.9	2,011.3	מעל שנה ועד חמש שנים
766.7		3.9	0.1	92.7	670.0	906.0		0.4	0.3	102.8	802.5	מעל חמש שנים
6,422.3	78.3	1,301.4	2.8	743.4	4,296.4	7,214.9	86.2	1,523.9	2.9	508.5	5,093.4	סך הכל תזרימי מזומנים
53.5	53.5					51.4	51.4					ללא תקופת פירעון
6,475.8	131.8	1,301.4	2.8	743.4	4,296.4	7,266.3	137.6	1,523.9	2.9	508.5	5,093.4	סה"כ



חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	הפרשה להפסדי אשראי	
					5.2	1,990.0	1,995.2	ריבונות
				91.5			91.5	יישויות סקטור ציבורי
				306.7	57.2		363.9	תאגידים בנקאיים
	3.0	622.3					625.3	תאגידים
	-	93.8					93.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
	10.3	0.2	3,737.2				3,747.7	קמעונאים ליחידים
	2.0	0.2	192.6				194.8	עסקים קטנים
26.1		63.4				48.1	137.6	נכסים אחרים
26.1	15.3	779.9	3,929.8	398.2	62.4	2,038.1	7,249.8	סה"כ

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	הפרשה להפסדי אשראי		
					5.5	1,723.8	1,729.3	ריבונות
				97.4			97.4	יישויות סקטור ציבורי
				293.8	51.4		345.2	תאגידים בנקאיים
	8.7	457.1					465.8	תאגידים
	1.7	84.8					86.5	בביטחון נדל"ן מסחרי
	2.1	0.6	3,369.9				3,372.6	קמעונאים ליחידים
	0.9		205.3				206.2	עסקים קטנים
		85.9				45.9	131.8	נכסים אחרים
13.4	628.4	3,575.2	391.2	56.9	1,769.7		6,434.8	סה"כ

חשיפות לאחר הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	הפרשה להפסדי אשראי	
					5.2	1,992.9	1,998.1	ריבונות
				88.6			88.6	יישויות סקטור ציבורי
				307.0	57.2		364.2	תאגידים בנקאיים
	2.9	577.4					580.3	תאגידים
		90.8					90.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
	9.8	0.1	3,617.4				3,627.3	קמעונאים ליחידים
	1.7	0.2	159.2				161.1	עסקים קטנים
26.1		63.4				48.1	137.6	נכסים אחרים
26.1	14.4	731.9	3,776.6	395.6	62.4	2,041.0	7,048.0	סה"כ

חשיפות לאחר הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2013 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	להפסדי אשראי	
				5.5	1,729.4	1,734.9	ריבונות
			91.8			91.8	יישויות סקטור ציבורי
			294.0	51.4		345.4	תאגידים בנקאיים
8.7	405.5					414.2	תאגידים
1.7	81.1					82.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
2.0	0.6	3,251.6				3,254.2	קמעונאים ליחידים
0.9		173.9				174.8	עסקים קטנים
	85.9				45.9	131.8	נכסים אחרים
13.3	573.1	3,425.5	385.8	56.9	1,775.3	6,229.9	סה"כ

נתונים עיקריים על האשראי (בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2013	31 בדצמבר 2014	
2,906.9	3,182.3	יתרת האשראי לציבור
2,869.2	3,069.3	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
57%	56%	חלק האשראי לציבור מסך הנכסים

הפרשות להפסדי אשראי - יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי כולל על בסיס פרטני הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2014 ב-22.3 מיליוני ש"ח לעומת 26.0 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2013. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי כולל על בסיס קבוצתי הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 27.1 מיליוני ש"ח לעומת 15.0 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2013.



נספח א' - סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013			יתרה ליום 31 בדצמבר 2014		
סיכון אשראי			סיכון אשראי		
מאזני	חוץ מאזני	כולל	מאזני	חוץ מאזני	כולל
42.9	8.3	51.2	35.4	0.3	35.7
0.1	-	0.1	1.1	0.1	1.2
17.7	-	17.7	14.9	-	14.9
60.7	8.3	69.0	51.4	0.4	51.8
0.1	-	0.1	1.1	-	1.1
42.2	8.3	50.5	34.3	0.4	34.7
42.2	8.3	50.5	34.3	0.4	34.7

1. סיכון אשראי בעייתי:

סיכון אשראי פגום

סיכון אשראי נחות

סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת

סך הכל סיכון אשראי בעייתי

מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר

2. נכסים שאינם מבצעים

חובות פגומים

סך הכל נכסים שאינם מבצעים

3. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

שיעור יתרת האשראי לציבור פגום שאינו צובר ריבית מיתרת האשראי לציבור

שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור

שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור

4. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי

לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר

הכנסות ריבית

5. שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין

הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

6. שיעור ההוצאות מסך האשראי לציבור

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור

שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור

שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

באשר ליעדי הלימות ההון של הבנק ראה באור 11ב' לדוחות הכספיים.

כנגד סיכוני האשראי והסיכונים האחרים עומד בסיס הון רגולטורי כולל, שהסתכם ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 532.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל 468.6 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013.

במסגרת מדיניות הביטחונות נקבעים עקרונות וכללים לקביעת שווים בהתייחס לסוג הביטחון וסוג האשראי אותו הוא מבטיח, כגון טווח הזמן למימוש הביטחון, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הביטחון וכדומה. הביטחונות המתקבלים בבנק מוזרמים למערכת בטחונות, כאשר לכל ביטחון ניתן אחוז כמקדם ביטחון הנקבע לפי רמת הסיכון של הביטחון ומוכפל בשווי השוק של הביטחון. הבנק רשם בטחונות מסוימים כנגד אשראי בסכום של 201.7 מיליוני ש"ח שאותם הוא מקזז מיתרת האשראי לצורך חישוב סיכון האשראי.

בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים - הגישה הסטנדרטית, הותרה הפחתת סיכון אשראי המובטח במלואו או בחלקו בביטחונות כגון מזומנים, ניירות ערך, ערבות צד שלישי או פקדונות כאשר הפחתה זו ממלאת אחר הדרישות לוודאות משפטית כפי שתוארה בהוראות. הבנק בחן את כשירותם של הביטחונות השונים המשמשים בפעילותו השוטפת לצורך הפחתת סיכון האשראי הנמדד במסגרת הוראות באזל 3.

להלן פרטים על היקף הפחתת סיכון האשראי בהתאם להוראה (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014					
חשיפה לאחר הפרשה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה
להפסדי אשראי (לפני	שמוכסה	שמוכסה	שמוכסה	שמוכסה	שמוכסה
הפחתת בטחונות)	ע"י ערבויות	שנוספו	בטחון פיננסי כשיר	יתרת החשיפה לאחר	הפרשה להפסדי אשראי
			ובטחונות	(לאחר הפחתת בטחונות)	
ריבונות	1,995.2	2.9		1,998.1	
יישויות סקטור ציבורי	91.5	2.9		88.6	
תאגידים בנקאיים	363.9	0.3		364.2	
תאגידים	625.3	0.2	44.8	580.3	
בביטחון נדל"ן מסחרי	93.8		3.0	90.8	
קמעונאים ליחידים	3,747.7		120.3	3,627.4	
עסקים קטנים	194.8	0.1	33.6	161.1	
נכסים אחרים	137.6			137.6	
סה"כ	7,249.8	3.2	201.7	7,048.1	



31 בדצמבר 2013					
חשיפה לאחר הפרשה			חשיפה שמכוסה ע"י יתרת החשיפה לאחר		
להפסדי אשראי (לפני הפחתת בטחונות)			בטחון פיננסי כשיר (לאחר הפחתת בטחונות)		
חשיפה שמכוסה ע"י ערבויות שנוספו			סכומים		
ריבונות	1,729.3	5.6	1,734.9		
יישויות סקטור ציבורי	97.4	5.6	91.8		
תאגידים בנקאיים	345.2	0.2	345.4		
תאגידים	465.8		414.2	51.6	
בביטחון נדל"ן מסחרי	86.5		82.8	3.7	
קמעונאים ליחידים	3,372.6	0.2	3,254.2	118.2	
עסקים קטנים	206.2		174.8	31.4	
נכסים אחרים	131.8		131.8		
סה"כ	6,434.8	5.8	6,229.9	204.9	5.8

להלן פרטים על היקף העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014						
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'						
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות מזומן	חשיפה לאחר ביטחונות	
נגזרי ריבית	-	4.7	0.1	-	0.1	
נגזרי מט"ח	*-	5.0	0.1	-	0.1	
נגזרי מניות	0.3	40.7	2.7	-	2.7	
סה"כ	0.3	50.4	2.9	-	2.9	

31 בדצמבר 2013						
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'						
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות מזומן	חשיפה לאחר ביטחונות	
נגזרי ריבית	-	4.8	0.1	-	0.1	
נגזרי מדד	-	100.4	-	-	-	
נגזרי מט"ח	0.1	9.0	0.2	-	0.2	
נגזרי מניות	0.4	34.6	2.5	-	2.5	
סה"כ	0.5	148.8	2.8	-	2.8	

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים כבסיס לפעילות העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350, ומתבססת על מדיניות מתודולוגית ניהול של חברת האם.
 - מנהל הסיכונים הראשי, בתפקידו כמנהל הסיכונים התפעוליים אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות.
 - תיאבון הסיכון - הבנק יפעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.

ג. ניהול החשיפות

איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

- סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות.
- הבנק אימץ את מתודולוגית חברת האם, מיפה את תהליכי העסקיים היחודיים וביצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים היחודיים ביחידות הבנק השונות. הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות חדשות וכן ביחידות חדשות בבנק.

במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקורות חדשות, לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שזו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- בשנת 2014 יסיים הבנק עדכון שני של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנתי) (תהליכים משותפים וקבוצתיים).
- בבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים (KRI) על ידי מנהלי התהליכים.

מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיקה חברת האם מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, בנוסף הבנק באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל וכמעט כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה וספי הדיווח עוגנו במסמך המדיניות המטפל בין היתר, בבדיקת כיוון הסיכונים הרלוונטיים במסמך הסיכונים ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם למדיניות, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעונית להנהלה, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים, דירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, הוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים, קוימו הדרכות בנושא, מתקיים מעקב בהנהלה במסגרת הדיון במסמך הסיכונים הרבעוני וכן ע"י היחידה לניהול סיכונים תפעוליים.

שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. היערכותו של הבנק מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית והגדרת מסגרת עבודה להמשכיות עסקית, שני מסמכים שאושרו ע"י הדירקטוריון, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תכניות פעולה ונהלים וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. הוגדרו סניפי גרעין והצוותים אשר יאיישו בעת חירום סניפים אלו. מתקיים פורום קבוצתי המופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים המתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום וכן קיימת ועדת היגוי המתכנסת לפחות פעמיים בשנה ומוודאת כי החלטות ההנהלה מיושמות. הבנק השלים את המהלך לשיפור היערכות להמשכיות עסקית במסגרתו בוצעו מיפוי מקיף של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

חברת האם עתידה להעביר במהלך שנת 2015 את מתקן המחשב הראשי מתל אביב לאזור ראשון לציון, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר ומדובר במתקן חדיש, ממוגן ומרוחק מאתר הגיבוי שנמצא בתל אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמוד בהוראת ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיניות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות הסייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, הקבוצה מקיימת מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חירום.

ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך שנת 2014 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק והדירקטוריון.

תבוצע בחינה של הסיכונים העיקריים ויסקרו כל הסיכונים הרלוונטיים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.

ברבעון השני של השנה בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על מערכות חברת האם, אשר מטרתה הייתה לבחון את התגובה של צוותי המחשוב וחדרי המצב במתך ובחברת האם לאירוע הסייבר.

ברבעון השלישי של השנה בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על המערכת הבנקאית בכללה.



הסימולציה נערכה בפורום מנהלי אבטחת מידע של בנק ישראל. ברבעון הרביעי של השנה בוצע תרגיל סייבר לבחינת עמידות מרכז המחשבים של חברת האם בבית המטה שלה להתקפות באמצעות פגיעה או חדירה דרך מערכות תומכות של הבניין. הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגינן יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים והשפעתם על הבנק. במהלך השנה מתבצעים ניסיונות תקיפה באופן רציף, אך הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק. ההנהלה ודירקטוריון הבנק החליטו להרחיב את הכיסוי הביטוחי. הבנק פועל ליישום החלטה זו.

ו. כיסוי ביטוחי

הבנק מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לשלושת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו ע"י הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה ע"י אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון וההנהלה וכן ע"י דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתכניות העבודה הרב-שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק לרבות ניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית, ובכלל זה מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק ומחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן המבקרת הפנימית הראשית של הבנק משתתפת בפורום הסיכונים התפעוליים הקבוצתי המתכנס אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלת הבנק במסמכי הסיכונים השונים של הבנק, במסגרתו נדון ומדווח גם מסמך חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם, מנכ"לי חברות הבת ומנהלי הסיכונים התפעוליים, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, KRI וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

- פורום אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מתף), המתכנס לפחות אחת לחודש.

- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, המתכנס לפחות אחת לרבעון.

- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידה, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון וכן, לאכיפת הציות למדיניות הסיכונים התפעוליים.

ה. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין.

במסגרת המסמך מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו בהוראות באזל והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם התפתחויות הטיפול בחשיפות, אירועי כשל וכולל דיווח על סיכוני מפתח.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

- סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.



- החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את קצין הציות של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

ב. מדיניות

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2014 קבע ואישר הדירקטוריון את מדיניות ותכנית הציות של הבנק וכן את מסמך המסגרת של תכנית האכיפה הפנימית, כמו כן דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תכנית העבודה של מחלקת הציות בבנק.

ג. תיאבון הסיכון

הבנק והקבוצה אימצו מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ממלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדיו. כל עסקי הבנק יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בבנק מחלקת ציות, הכפופה למנכ"ל הבנק. בראש המחלקה עומד קצין ציות, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור וגם על האכיפה המנהלית בבנק. בחודש יוני מונה קצין הציות גם כאחראי FATCA.
- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת, בסיוע יחידת הציות והמערך המשפטי בחברת האם, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות, והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק השלים עדכון מקיף לסקר התשתיות בשנת 2014. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו.
- לצד קצין הציות פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ואגפיו, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות היועצת המשפטית, מחלקת ארגון ושיטות, מחלקת מידע ניהולי/מיכון, מח' משאבי אנוש בהיבט של הדרכה ומח' פקוח והדרכה/פניות הציבור. הועדה מתכנסת אחת לרבעון, מקבלת דיווחים על חשש להפרות ציות, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ופועלת להגברת שיתוף הפעולה במטרה

ליישם את תכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות (המתקיים בחב' האם בהשתתפות קצין הציות).

- כמו כן, מסתייעת המחלקה במערך הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים וביועצת המשפטית.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף. במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.

ו. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 308 - ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי

בנק ישראל העביר לתגובת התאגידים הבנקאיים טיוטת שינוי להוראת ניהול בנקאי תקין 308 - "ציות ופונקציית הציות בתאגיד בנקאי".

טיוטת ההוראה נועדה לעדכן ולערוך התאמות להוראה הקיימת שפורסמה ביום 17 בינואר 2002. עיקרי השינויים מתבססים על הנחיות ועדת באזל מאפריל 2005 בעניין ציות ופונקציית הציות בבנקים, התאמה לרשויות במדינות אחרות והתאמה לרגולציה המקומית.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע מידי שנה את מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, האחראי על איסור הלבנת הון, המכהן אף כאחראי הציות של הבנק. היחידה מונחית מקצועית ע"י האחראי הקבוצתי בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקרות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא קבלת עדכוני מסמך המדיניות בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים, בדרך כלל, מקרב אוכלוסיית מורשי החתימה וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון לאחראי על איסור הלבנת הון. ברבעון האחרון של 2012 מונו נאמני איסור הלבנת הון גם באגפי הבנק, הכפופים מקצועית לממונה על איסור הלבנת הון.
- הבנק עורך, אחת לשנה, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, הרצאות בסניפים וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של חברת האם. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. הלומדה מתעדכנת בהתאם לשינויים וההתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלוונטים נבחרים ונבדקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לריענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקרות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בשל החשיבות המיוחדת שיש לנושא הוחלט על ביצוע של סקר תשתיות נפרד לחקיקה הקשורה בהלבנת הון ומימון טרור. במהלך שנת 2012 בוצע סקר פערים חדש בהוראת בנק ישראל. כל הפערים שנמצאו בסקר זה טופלו.
- המערך המשפטי בחברת האם והיועצת המשפטית של הבנק מבצעים מעקב אחר עדכוני חקיקה ומעדכנים את האחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון על עדכונים בנושא, וכן מעניקים תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי אשר עיקרי תפקידיה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבוניות בהם קיימות פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולאריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד. הממונה על איסור הלבנת הון מקבל פרוטוקול מהדיון בנושאים אלה ככל שהיו.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח". תמצית מדיווח זה מוצגת בפני הדירקטוריון מידי רבעון במסגרת מסמך הסיכונים של מנהל הסיכונים הראשי.

- אחת לשנה לפחות מדווח הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ה. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד. בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור.

במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.

מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק. מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011. לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

סיכון רגולטורי

פעילותו של הבנק מודרכת ותחומה במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981, חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981), וכן בתקנות וכללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות ממשלתיות אחרות.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישגיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי). דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.



סיכון תחרות

סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיו. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים.

סיכון משפטי

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בהוראות נוהל בנקאי תקין כ"סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם".

הגדרה זו הורחבה בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיצורו.

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ויבצע את פעילותו העסקית בליווי גיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחביות הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק ינקוט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית.

הייעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות הייעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בביקורת הפנימית וקצין הציות בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

חשיפה לתובענות ייצוגיות

1. ביום 30 ביוני 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 3 מיליון ש"ח כנגד הבנק ועוד שני בנקים נוספים (יהב ואוצר החייל).

לטענת המבקשים הבנק מפר חובה להתקין מתקן מים צוננים בסניפי הבנק כנדרש ע"פ חוק בניינים ציבוריים (מתקני שתיה למים צוננים). בקשה דומה הוגשה כנגד בנקים נוספים ביניהם בנק הפועלים ובנק לאומי. ביום 15 בדצמבר 2014 ניתן פסק דין המאשר את ההסדר לפיו הבנק יתקין בסניפיו מתקני מים צוננים כנדרש על פי דין ובהקלה לפיה בסניפים בהם יש גישה ללקוחות למטבחון הכולל מתקן מים צוננים יותקן שילוט המפנה את הלקוחות למתקן. הבנק פועל ליישום הנ"ל.

2. ביום 20 באוקטובר 2014 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה דמי הניהול הגבוהים בכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי (להלן כולם ביחד: "הבנק") בגין ניהול פיקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל (להלן: "דמי הניהול").

לטענת המבקשים, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול (להלן: "הנוסחה הראשונה"), שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק.

לטענת המבקשים, כתוצאה משימוש בנוסחה הראשונה, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרבעוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון.

לטענת המבקשים, ברבעון השלישי לשנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה הראשונה והחל מאותו מועד, אינו גובה דמי ניהול ביתר.

לטענת המבקשים, הנזק הכספי המצרפי הנומינאלי שנגרם לחברי הקבוצה בצירוף נזקים לא ממוניים עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הם העמידו את הבקשה על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטית של יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב להעריך את סיכויי התביעה ולפיכך לא נערכה בגינה כל הפרשה.

הערכה כוללת של מצב החשיפות לסיכונים

גורמי סיכון בתאגיד הבנקאי (בהתאם להוראת שעה של המפקח על הבנקים)

גורם הסיכון	תיאור הסיכון	השפעת הסיכון הכוללת
1 השפעה כוללת של סיכוני אשראי	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו הנובע מאי יכולת של חייבים לעמוד בהתחייבויותיהם.	בינונית
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	סיכון הנובע מפגיעה ביכולת ההחזר השוטפת ומהיקף הבטחונות ואפשרות מימושם בזמן סביר ותוך אבדן ערך ועלות מינימליים.	בינונית
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים על ענף משק בעל מאפיינים דומים, על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק והונו.	נמוכה
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים / קבוצת לווים	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים ללווים בעלי קשרי בעלות משותפים על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק והונו.	נמוכה
2 השפעה כוללת של סיכוני שוק	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי בשווקים בהם פועל הבנק.	נמוכה
2.1 סיכון ריבית	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינויים בשיעור הריבית בשוק.	נמוכה
2.2 סיכון אינפלציה	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשיעור האינפלציה.	נמוכה
2.3 סיכון שערי חליפין	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשערי החליפין של מטבעות שונים בהם מושקע הון הבנק.	נמוכה
2.4 סיכון מחירי מניות	סיכון להפסד כתוצאה מירידת ערכם של מניות.	נמוכה
3 סיכון נזילות	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה מאי יכולת לעמוד בהתחייבויות העומדות לפרעון.	נמוכה
4 סיכון תפעולי	הסיכון לפגיעה ברווח ובהון כתוצאה מכשל בתהליכים, בתפקוד כח אדם או אירוע חיצוני.	נמוכה-בינונית
5 סיכון משפטי	סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.	נמוכה
6 סיכון מוניטין	סיכון לפגיעה ברווח או בהון כתוצאה מפגיעה בתדמית הבנק אצל לקוחותיו, אצל גופים הקשורים עמו.	נמוכה
7 סיכון רגולטורי	סיכון קיים או עתידי להכנסות והון העלול להווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו.	נמוכה
8 סיכון ציות ואכיפה מנהלית	הסיכון לפגיעה ברווח ובהון העלול להווצר מאי עמידה בהוראות דין צרכניות והוראות דיני ניירות ערך, המחייבות את הבנק וכללן הוראות חוק ורשויות בתחום יחסי הבנק עם לקוחותיו ועם הרשויות.	נמוכה
9 סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור	הסיכון לפגיעה ברווח ובהון העלול להווצר מאי עמידה בהוראות החוק והרגולציה בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור. התממשות הסיכון עלולה לגרום עיצומים כספיים, הוצאות של אחריות פלילית של הבנק והתממשות סיכון מוניטין.	נמוכה
10 סיכון תחרות וסיכון אסטרטגי	סיכון התחרות הוא סיכון לשחיקה ברווחים על רקע לחץ תחרותי, בין השאר של קבוצות מאורגנות של לווים, להקטנת גובה העמלות והמרווחים. הסיכון האסטרטגי הוא סיכון הנגרם מהחלטות שגויות, יישום בלתי נאות של החלטות והינו פונקציה של התאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התכניות העסקיות, המשאבים המוקצים ואיכות היישום.	נמוכה

- 1 - השפעה כוללת של סיכוני אשראי - הערכים נקבעו על סמך מודל פנימי המבוסס על מודל דירוג הסיכון של הבנק ומדדים לקביעת סיכוני אשראי (ראה לעיל פרק בנושא "סיכוני אשראי"). נערכה בחינה מחודשת של הסיכון בעקבות החלטת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים.
- 2 - השפעה כוללת של סיכוני שוק - הערכים נקבעו על סמך מדידות של סיכוני השוק בהתאם למודלים של VaR וחשיפה לסיכוני ריבית. (ראה לעיל פרק בנושא "סיכוני שוק").
- 3 - סיכון נזילות - הערכים נקבעו על ידי המודל הפנימי של הבנק (ראה לעיל פרק בנושא "סיכוני נזילות").
- 4 - סיכון תפעולי - הערכים נקבעו בהתאם להערכת ההנהלה על בסיס הבקורות הפנימיות (ראה לעיל פרק בנושא "סיכונים תפעוליים"). הסיכון כולל סיכוני מחשב.
- 5 - סיכון משפטי - מתבסס על חוות דעת משפטיות.
- 6 - סיכון מוניטין - נקבע על בסיס הערכת ההנהלה ובהתבסס על כך שהבנק הוא בנק המתמחה במגזר עובדי ההוראה.
- 7-10 - הערכים נקבעו על בסיס רמת הסיכון כפי שהוערכה במסמך ה- ICAAP של הבנק.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות להון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, הוצאה משמעותית של ההשקעות הזרות שהושקעו במשק בשנים האחרונות, האטה כלכלית מהותית וירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן מהותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שוטפים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל III

רקע

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניות, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010. ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, ידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).



נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית- תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ולהציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מגגונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציט, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

להלן פירוט עיקרי ההוראה שפורסמה במהלך שנת 2014.

- "מגבלות למתן הלוואות לדיוור" - הלוואה שסכומה עולה על 5 מיליון ש"ח תשוקלל במשקל סיכון של 100%, לא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2014.
- "מגבלות למתן הלוואות לדיוור" - כתוצאה מיישום התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329 יש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיוור. הגדלת יעד ההון בשיעורים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.
- הלוואות ממונפות ברבית משתנה - החל מיום 1 בינואר 2015 יהיה ניתן להפחית את משקל הסיכון מ-100% ל-75%.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל III, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם בשלב זה את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית.

הנדבך השני - על פי הנחיית המפקח על הבנקים פטורות חברות הבנות הבנקאיות של הבנק הבינלאומי והבנק בכללן, מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתכניות אסטרטגיות עתידיות מעבר לדרישות ההון המינימליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית ושיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

הבנק ביצע את תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP). תשתית ועקרונות התהליך שיושמו בבנק הבינלאומי, שימשו בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק, על בסיס הנתונים ליום 30 ביוני 2014.

ביום 24 בדצמבר 2014 אושר מסמך ה-ICAAP ע"י דירקטוריון הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP שהוגש להנהלה ולדירקטוריון הבנק צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה, להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו. יעד ההון נקבע בתהליך ICAAP השנתי. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון.

ביום 24 בדצמבר 2014, במסגרת קביעת יעדי ההון, נקבע עבור שנת 2015 יעד יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10.0% ויעד יחס הון כולל בשיעור 13%.



**הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח
הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:**

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד	גילוי איכותי	עמוד
1	טבלה 1		תחולת היישום: פרק באזל	95-100
2.	טבלה 2	א. דוח על השינויים בהון, ב. גילוי על רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון ג. באור 111 - הון והלימות הון	טבלת רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות הון באור 111, 110	202 199-103
3.	טבלה 3	א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי. ב. באור 11 ב' לדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	פרק ניהול סיכוני אשראי פרק באזל	70-82 100
4.	טבלה 4א, ב' סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי טבלה 4 ד' התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי טבלה 4 ה' פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי טבלה 4 ו' תוספת ה' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק. טבלה 4 ח' תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי	71 71 77 143 186	פרק ניהול סיכוני אשראי מדיניות ניהול מערך הביטחונות	95-100
5.	טבלה 5	סיכון אשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון	פרק ניהול סיכוני אשראי	70-82
6.	טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית	מדיניות ניהול מערך הביטחונות	74
7.	טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	פרק ניהול סיכוני אשראי מדיניות ניהול מערך הביטחונות	70-82
8.	טבלה 10	סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית	החשיפה והניהול של סיכוני שוק	57-67
9.	טבלה 12	-	פרק הסיכונים התפעוליים	83-87
10.	טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי	החשיפה והניהול של סיכוני שוק - החשיפה לריבית	61
11.	טבלה 15	תגמול - מידע לגבי מדיניות תגמול עובדים, תהליכי התגמול, סוגי התגמול והקשר לרמת הסיכון ולביצועים.	נתונים כמותיים לגבי תגמול נושאי משרה ועובדים מרכזיים	118
		110-118		

ד. הלימות ההון

הוראות המפקח על הבנקים קובעות את מסגרת העבודה למדידה והלימות הון. במסגרת הנדבך הראשון - דרישות להון מזערי, מפורט אופן חישוב ההון הנדרש בגישות סטנדרטיות בגין סיכוני אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק. דרישה זו ביחד עם תהליך ה-ICAAP שתואר לעיל מהווים את מסגרת התהליכים הקיימים בבנק להערכת הלימות ההון הנדרשת כדי לתמוך בפעילותו.

השיטות למדידת הלימות ההון על פי הנדבך הראשון:

סיכוני אשראי

הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדד סיכון האשראי באופן סטנדרטי בהסתמך על דירוגי אשראי חיצוניים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון האשראי. החלופה האחרת מתבססת על דירוגים פנימיים וכפופה לאישור מפורש של המפקח על הבנקים (פרטים מלאים על החשיפה לסיכוני אשראי ועל הלימות ההון בנושא זה ראה בפרק "ניהול סיכוני אשראי").

סיכון שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסדים על פוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובעים משינויים במחירי השוק. הסיכונים עליהם חלות דרישות הנדבך הראשון הם: סיכונים הנובעים ממכשירים הקשורים לריבית ולניירות ערך בתיק למסחר וסיכוני שער חליפין בכלל פעילות הבנק. הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכוני שוק. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדדים שלושה סיכונים המטופלים בפרק זה: סיכון הריבית, פוזיצית המניות ושער החליפין באופן סטנדרטי המסכם את דרישות ההון בגין כל המרכיבים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון השוק. החלופה האחרת מתירה לבנקים להשתמש באומדני סיכון שנגזרו ממודלים פנימיים בכפוף לתנאים שפורטו בהוראה ולהיתר מפורש של המפקח על הבנקים. (פרטים מלאים על החשיפה לסיכוני שוק ועל הלימות ההון בנושא זה ראה בפרק "סיכוני שוק").

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי.

הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון תפעולי: גישת האינדיקטור הבסיסי והגישה הסטנדרטית.

החל משנת 2013 מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית במדידת הסיכון התפעולי. במסגרת גישה זו מחולקות פעילויות הבנק לשמונה קווי עסקים, כאשר לכל קו עסקים ניתן אינדיקטור לצורך חישוב החשיפה לסיכון התפעולי, כמכפלה בהכנסה הגולמית של קו עסקים. האינדיקטורים נעים בין 12% ל 18% ונקבעו על ידי בנק ישראל, בהתאם לרמת הסיכון התפעולי המוערכת ביחס למגזרי הפעילות שנקבעו.

ו. רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 31 בדצמבר 2014	הון רובד 1
14.3	14.3	הון מניות נפרע
2.7	2.7	פרמיה
436.4	472.6	עודפים
		רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות
-	1.7	ערך זמינים למכירה לשווי הוגן
0.7	0.7	מכשירים הוניים אחרים
454.1	492.0	סה"כ הון רובד 1
14.5	40.7	סך הכל הון רובד 2 לאחר ניכויים
468.6	532.7	סה"כ הון כולל

ז. המאפיינים העיקריים של מכשירי ההון הפיקוחי שהונפקו על ידי הבנק: דיווח מפורט בדבר המאפיינים העיקריים של מכשירי ההון שהונפקו על ידי הבנק, מוצג באתר האינטרנט של הבנק.

ח. יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1:

ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 1 בינואר 2014	ליום 31 בדצמבר 2014	
(באזל II)	(באזל III)	(באזל III)	
15.13%	14.93%	14.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.61%	15.82%	15.70%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון

שינויים בהוראות הדיווח וכללי חשבונאות מקובלים

א. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חיובו ביצירת אשראי, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הרבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות רבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם. עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידית במסגרת הכנסות רבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא, כאשר במסגרת יישום ההוראה שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווג של עמלות הנ"ל כחלק מהכנסות רבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה, התאמת תשואה או עמלה אחרת.

להלן הגילוי להשפעה של יישום הוראה זו על הכנסות הרבית נטו, ההכנסות שאינן מרבית (עמלות) והרווח הנקי של הבנק בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			הכנסות ריבית עמלות רווח נקי
בלתי מבוקר			
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			
167.3	2.7	164.6	
78.1	(7.4)	85.5	
36.2	(2.9)	39.1	



עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו בין סעיפי הכנסות רבית והכנסות מעמלות.

ב. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות מתכונת גילוי והוראות מעבר. בחוזר מצוין כי בנק ישראל הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאיגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. בנק הסבור ששינויים במרווח המתקבל לעיל בתקופה מסוימת נובעים מתנודות חריגות בשווקים, באופן שהמרווחים המתקבלים על פיהם אינם מתאימים לשמש להיוון כאמור לעיל, יפנה לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. בהתאם לחוזר, דוגמאות למצבים אלה יכולים לכלול, בין היתר, שינויים בגינם המרווח המתקבל יהיה גבוה מהמרווח על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (מקומי) בישראל.

הבנק נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים, נקבע כדלקמן:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013 הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), ייכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.
- רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.
- הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותנת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013, ובתקופות לאחר מכן, ייכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו

בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.

- השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד (כגון מענקי ותק), תיזקף לעודפים.

בנוסף, החוזר מעדכן את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

כמו כן, ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא הטבות לעובדים, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכיחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

הבנק נערך לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. הבנק מיפה את כל הטבות העובדים, ובחן את אופן מדידתם בהתאם לכללי החשבונאות בארה"ב ובהתאם לחוזרים והנחיות הפיקוח על הבנקים. לאחר שנקבע אופן המדידה, בוצעו החישובים הנדרשים על ידי אקטואר חיצוני.

עיקרי ההוראות החדשות בנושא זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תכניות להטבה מוגדרת

- הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתכניות פנסיה ותכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ופרישה.
- הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס תקופתי ומעדכן הנחות אלה בעת הצורך.
- שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות.
- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.
- הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים: מענקי ותק

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה ופרישה.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.



היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה

- ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.
- במקרים בהם הבנק צובר התחייבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו במהלך השירות השוטף, ההתחייבות תימדד תוך שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.

השינויים העיקריים ביחס למדיניות החשבונאית המיושמת כיום בדוחות הכספיים

- שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.
- רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.
- בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, התחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין מוצגת בסכום הגבוה מבין (1) סכום ההתחייבות המחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שתיגרם בגין מתן הטבות כאמור, לבין (2) סכום ההתחייבות המחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- למידע נוסף באשר למדיניות החשבונאית שמיישם הבנק כיום בנושא זכויות עובדים, ראה ביאור 1.ד.13).

להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה ליום 1 בינואר 2015 בגין יישום הכללים החדשים הינה קטון בהתחייבויות בסך של כ- 1.5 מיליוני ש"ח וגידול בהון העצמי בסך של כ-0.9 מיליוני ש"ח לאחר מס. לגילוי על אומדן ההשפעה הצפויה על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2014 ראה באור 11ב'.

שיעור ההיוון הממוצע אשר נעשה בו שימוש לצורך אומדן זה הינו 2.13%. שיעור ההיוון מבוסס על עקום ריבית צמוד מדד של אג"ח ממשלתי בישראל ובתוספת המרווח הבינלאומי שנקבע בהתבסס על ההפרש הממוצע בין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של קונצרנים בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

(2) דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 6 באוקטובר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480, בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";
- נושא 20-470, בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן
- נושא 30-505, בדבר "מניות באוצר".

בנוסף, ביישום ההבחנה בין התחייבויות והון, נדרש להתייחס להוראות הדיווח לציבור בנושא נגזרים משובצים.

במקביל לפרסום החוזר כאמור, פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא, במסגרתו הובהר כי יש לסווג מכשירי חוב קיימים עם רכיב המרה מותנה למניות (אשר נכלל בהון עצמי רובד 1 לפי הוראות באזל II ולפי הוראות המעבר עונה על הגדרת מכשיר הון מורכב, או שנכלל כרכיב הון

פיקוחי בהתאם להוראות באזל III) כהתחייבות שתימדד לפי עלות מופחתת, מבלי להפריד נגזר משובץ.

הבנק יישם כללים אלה החל מיום 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בנושאים בקודיפיקציה אשר פורטו לעיל, לרבות תיקון מספרי השוואה ככל שרלבנטי.

ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

(3) חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

התיקונים להוראות נועדו לחייב דיווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. בנוסף, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" ינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב- ASC 280) ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

- בדוחות לשנת 2015 תחול דרישת הגילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי.
- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספר השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי ההשוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן. יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

(4) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, אומצו בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט IAS 19 בדבר הטבות עובדים אשר יישומו נדחה למועד מאוחר יותר. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי, הבהיר הפיקוח על הבנקים כי תתקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

במהלך ינואר 2014 הובהר על ידי הפיקוח על הבנקים כי תאגידים בנקאיים לא יידרשו לאמץ את כללי ה- IFRS אלא לאמץ באופן מלא את כללי התקינה החשבונאית האמריקאית, המיושמים על

ידי בנקים בארה"ב. עם זאת יצוין כי טיוטה בנושא טרם הועברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני בנקאות.

(5) הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. הטיוטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהתבסס על פילוח לענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללה במסגרת מקדם ההפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיוטה הרחבה משמעותית של דרישות התייעוד התומך במקדם ההפרשה הקבוצתית ובנאותות כוללת של ההפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח להנהלה ולדירקטוריון. ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיקוף לרווח והפסד.

מועד היישום לראשונה טרם נקבע. בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את השפעת אימוץ ההוראה לכשתיושם.

(6) הכרה מהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בדצמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. הטיוטה מעדכנת את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לטיוטה החל מיום 1 בינואר 2017. בהתאם להוראות המעבר בטיטה, בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

גב' יעל רונן, רו"ח מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק החל מיום 23 במאי 2011, ומשמשת כמבקרת פנימית בכל התאגידים הבנקאיים בישראל בקבוצת הבינלאומי ובפיבי בנק יו קי. המבקרת הפנימית הנה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת ת"א. בתפקידיה הקודמים עסקה בניהול מחלקת סרבנס אוקסלי של חברת כלל ביטוח בע"מ והייתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי. המבקרת הפנימית הנה עובדת הבנק הבינלאומי ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית.

המבקרת הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (להלן "חוק הביקורת הפנימית") והוראת ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות ארגונית

מינוי המבקרת הפנימית אושר בוועדת הדירקטוריון של הבנק ביום 13 באפריל 2011. הממונה בארגון על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון.

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולמצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידי ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישויות/הפעילות המבוקרת. תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון. תכנית העבודה מותירה בידי המבקרת הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

היקף משרות

כאמור, המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק עמד בשנת 2014 על כ- 4.4 משרות במוצע. היקף משרות זה, נגזר מתכנית העבודה הרב-שנתית ותגבור על ידי מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים. הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל ושל הלשכה העולמית למבקרים פנימיים. הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקרת הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים.



דין וחשבון המבקר הפנימי הראשי

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת הפנימית מוגשים למנכ"ל ולחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק. דוחות הביקורת מובאים בפני ועדת הביקורת של הבנק ונדונים לפי העניין. הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח רבעוני, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי. הדיווח הרבעוני כולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו ברבעון שחלף, ומוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, תמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי, הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית, ודיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת. לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת. במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דוח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח על סיכום הפעילות של הביקורת הפנימית לשנת 2013 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 17 במרס 2014. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2014 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 13 אוגוסט 2014. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2014 ידון בחודש מרס 2015.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקר הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בתאגיד.

תגמול

תגמול המבקר הפנימית מבוצע על ידי הבנק הבינלאומי ומתבצע חיוב של הבנק בגין שירותי הביקורת. להערכת דירקטוריון חברת האם, תגמול המבקר הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון, אין בתגמול המבקר הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

המשאב האנושי

הנהלת הבנק מכירה בחשיבות ההון האנושי בעבודה והשפעתו על ביצועי הבנק. הנהלת הבנק רואה חשיבות רבה בשיפור שביעות הרצון וחיזוק המחויבות הארגונית של העובדים, זאת על ידי תמיכה בהתפתחות העובד והתמקדות בהון האנושי של הבנק כיעד ניהולי. מחלקת משאבי אנוש רואה את יעדה בהשגת יעדי העסקיים של הבנק תוך טיפוח ההון האנושי ושיפור איכותו, וזאת על ידי גיוס עובדים בעלי השכלה גבוהה, השלמת השכלתם של עובדים קיימים תוך השתתפות בהוצאות לימודיהם, השקעה בחניכה והדרכה ובניית תכניות תגמול מתאימות. הבנק משקיע מאמצים רבים בשיפור מקצועיות העובדים, הן מבחינת קידום העובד בסולם התפקידים במערכת והן לשיפור השירות. לצורך כך מקיים הבנק מערכת הכשרה מקצועית בכל נושאי הבנקאות לעובדים בכל הרמות - החל מעובדים חדשים וכלה במנהלים. מערך ההדרכה כולל קורסים ברמות שונות, השתלמויות וקורסים בכירים. בשנת 2014 עברו עובדי הבנק 1,097 ימי הדרכה, ובממוצע כל עובד בבנק עבר 4 ימי הדרכה בשנה.

הבנק מייחס חשיבות רבה לרווחת העובד ובני משפחתו, הנובעת הן מתחושת המחוייבות העמוקה שלו כלפי ציבור העובדים והן מתוך הכרה בהשפעה שיש לפעילות זו על תפקוד העובד ויחסו למקום עבודתו.

סך המשרות בבנק

מצבת כח האדם בבנק, כולל כח-אדם חיצוני, ביום 31 בדצמבר 2014 כללה 321 עובדים בהשוואה ל-317 ביום 31 בדצמבר 2013. מספר העובדים על בסיס ממוצע חודשי כללי בשנת 2014 - 315 עובדים בהשוואה ל-318 עובדים בשנת 2013. מספר המשרות הגיע בסוף שנת 2014 ל-320 משרות, בהשוואה ל-316 משרות בסוף שנת 2013. מספר המשרות על בסיס ממוצע חודשי בשנת 2014 עמד על 314 משרות, בהשוואה ל-317 משרות בשנת 2013.

להלן פירוט השכר בבנק (באלפי ש"ח)

שנת 2012	שנת 2013	שנת 2014	
254.9	266.8	268.1	עלויות למשרת עובד - ללא מענקים*
270.9	297.4	281.1	עלויות למשרת עובד - כולל מענקים*
* מענקים - מענק תגמול דיפרנציאלי אחת לשנה.			

מאפייני המשאב האנושי

הגיל הממוצע של עובדי הבנק בשנת 2014 הוא 42.0 בדומה לשנת 2013. ממוצע וותק העובדים בבנק ירד מ-14.5 בדצמבר 2013 ל-14.0 שנים בדצמבר 2014. בשנת 2014 חלה עלייה בשיעור העובדים האקדמאים בבנק, מתוך כלל עובדי הבנק, משיעור של 63.5% בדצמבר 2013 לשיעור של 67.4% בדצמבר 2014. בשנת 2014 ישנם 11 עובדים במהלך לימודים לקראת תואר אקדמי.

תכנית תגמול לעובדי הבנק

שכרם של עובדי הבנק צמוד להסכם השכר הנהוג בבנק הפועלים. ביום 27 לדצמבר 2012 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין הבנק להסתדרות העובדים וועד העובדים, לפיו הוארך תוקפם של כל ההסכמים הקיבוציים, ההסדרים הקיבוציים, הנהלים והנהגים הקיימים בבנק במועד החתימה על הסכם זה, כל אחד במעמדו מחודש מאי 2013 ועד לחודש דצמבר 2017. הארכת הסכמי העבודה, משמעותה בין היתר, המשך אימוץ תנאי העבודה בבנק הפועלים, לרבות לשכר, תנאים נלווים ותשלומים אחרים. על-פי האמור בהסכם הצדדים מיצו את כל תביעותיהם ודרישותיהם בגין תקופת תוקפו של ההסכם ובמשך כל תקופת ההסכם התחייבו הצדדים לשמור שקט תעשייתי מלא בכל הנושאים המוסדרים בהסכם.

מענק שנתי

הבנק מתגמל את עובדיו אחת לשנה בהתאם לביצועי תשואת הבנק החל מתשואה של 7.5% ובאופן מדורג.



תכנית תגמול לעובדי הבנק

במסגרת הסכם השכר מחודש מרס 2013, אישר דירקטוריון הבנק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 תכנית תגמול מתמשכת בדומה לתנאי התכניות הקודמות. על פי התכנית הוענקו 599 אלפי "אופציות פאנטום" לעובדי הבנק ללא תמורה. האופציות יוענקו בחמש מנות שנתיות שוות של 119.8 אלפי אופציות כל אחת, החל משנת 2013. כל אופציה תמומש לאחר תקופת הבשלה של ארבע שנים ובמשך שנה אחת שלאחר תקופה זו. העלות הכוללת של התכנית 12.2 מיליוני ש"ח. תכנית התגמול תהיה צמודה לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת, בעיקר על ביצועי הבנק.

גילוי בגין תגמול לפי הוראת דיווח לציבור- חוזר מס' ח-06-2404 של הפיקוח על הבנקים מיום 26 בנובמבר 2013

גילוי איכותי

כללי

1. בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "הוראה 301A"), את מדיניות התגמול של הבנק (להלן: "מדיניות התגמול"). מדיניות התגמול נקבעה בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל (להלן: "מדיניות התגמול הקבוצתית").
2. בחודש ינואר 2013, אישר דירקטוריון הבנק תכנית מענקים למנהלים בכירים (מנכ"ל הבנק וחברי ההנהלה של הבנק). בד בבד עם אישור מדיניות התגמול, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראות מדיניות התגמול, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים בתכנית המענקים לבכירים, וזאת בגין מענקים שנתיים החל משנת העבודה 2014 (להלן: "תכנית המענקים לבכירים").

מידע המתייחס לגופים המפקחים על התגמול:

3. הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול הוא ועדת התגמול של הדירקטוריון (להלן: "ועדת התגמול"). הרכב ועדת התגמול וסמכויותיה הינם בהתאם להוראה 301A ולהוראת נוהל בנקאי תקין 301 "הדירקטוריון". נכון למועד זה חברי ועדת התגמול הינם: משה ניב (יו"ר), יוסי לוי, אברהם פינקלשטיין, איריס שטרק, חיים קרופסקי.
- בהתאם למדיניות התגמול, גם לגופים נוספים בבנק תפקידים בקשר לפיקוח על נושא התגמול, ובכלל אלה מערך משאבי האנוש ומחלקת ניהול הסיכונים בבנק.
4. ועדת התגמול והדירקטוריון נעזרו בייעוץ משפטי של משרד עורכי הדין גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות' בתחום ליווי הליך גיבוש מדיניות התגמול ותכנית המענקים לבכירים.
5. מדיניות התגמול חלה על כל עובדי הבנק, וניתנה במסגרתה התייחסות ספציפית לקבוצות העובדים מרכזיים (כהגדרת המונח בהוראה 301A).

נושאי המשרה בכירה ועובדים מרכזיים אחרים נכון לסוף תקופת הדיווח

6. בבנק 20 נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה 301A: 12 דירקטורים, 4 חברי הנהלה ו-4 נושאי משרה בכירה שאינם חברי הנהלה (שהינם מנהלים שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי והוחרגו מהגדרת עובדים מרכזיים).

7. הואיל והבנק הינו תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו במועד אישור מדיניות התגמול נמוך מ-1000 עובדים, עובדים שהם מנהלים המדווחים ישירות למנהלים המדווחים ישירות למנכ"ל לא נכללים בקבוצת העובדים המרכזיים בבנק לפי מדיניות תגמול זו, שכן לדעת הבנק אין בקבוצה זו עובדים שלפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק. דירקטוריון הבנק יהיה רשאי להגדיר עובדים נוספים כעובדים מרכזיים ככל שהוראה 301A, לפיה ניתן להחריג עובדים שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי מהגדרת עובדים מרכזיים, אינה מונעת את הגדרתם כעובדים מרכזיים.

שיקולים כלליים בקביעת מדיניות התגמול

8. במדיניות התגמול נקבעו כללים שמטרתם להבטיח כי הסדרי התגמול בבנק יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק, ובהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית.

השיקולים שהנחו את ועדת התגמול והדירקטוריון באמצעם את מדיניות התגמול, בדגש על מדיניות התגמול לנושאי המשרה, הינם, בין היתר, קידום מטרות הבנק, תכנית העבודה שלו והאסטרטגיה של הבנק בראיה ארוכת טווח ולאור סביבת הבקרה שלו; התרבות הארגונית של הבנק; יצירת תמריצים ראויים, בהתחשב, בין השאר, במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק על מנת שאלה לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון של הבנק.

הסדרי התגמול העיקריים לכלל העובדים

9. ככלל, העובדים בבנק (למעט חברי ההנהלה) מועסקים על פי הסכמים קיבוציים כפי שנקבעים מעת לעת (להלן: "**ההסכמים הקיבוציים**"). האמור במדיניות התגמול ביחס לעובדי הבנק המועסקים על פי ההסכמים הקיבוציים בבנק, כפוף להוראות ההסכמים הקיבוציים, בהתאם לאמור בהוראה 301A.

במדיניות התגמול נקבע כי הבנק מתגמל את עובדיו במענק שנתי בהתאם לביצועי תשואת הבנק על פי מדרגות הקבועות בהסכמים הקיבוציים. הענקת תגמול משתנה מותנית בהתקיימות תנאי סף אשר הינו תשואה להון של 7.5% לפחות.

תקציב המענק השנתי לכלל העובדים המועסקים תחת ההסכמים הקיבוציים נקבע בהתאם לשיעור התשואה להון של הבנק, החל משיעור התשואה להון שנקבע כתנאי סף ועד לשיעור תשואה מקסימאלי בהתאם למדרגות הקבועות בהסכמים הקיבוציים (להלן: "**תקציב המענק השנתי**"). תקציב המענק השנתי נקבע במונחים של מכפלות השכר החודשי בממוצע לכל עובד בבנק, והוא לא יעלה על מכפלה של 3.125 בשכר החודשי, בממוצע לכל עובד לשנת המענק, בהתאם למדרגה הגבוהה ביותר במדרגות תשואת הבנק. בכך, הענקת התגמול המשתנה קשורה לביצוע הבנק.

חלוקת תקציב התגמול המשתנה לכלל העובדים כאמור נעשית כך שלכל מנהל שייקבע על ידי הנהלת הבנק כמנהל הממליץ על חלוקת מענקים מוקצה חלק יחסי מתקציב המענק השנתי, בהתאם לביצועי היחידה לפי היעדים שנקבעו לה הכוללים, בין היתר, פרמטרים עסקיים ואיכותיים ופרמטרים הנוגעים לבקרה וביקורת. מנהל היחידה ימליץ על המענק השנתי לכל עובד לאור התקציב היחידתי, המלצת מנהלים ממונים נוספים על העובד, ככל שישנם, ושיקולים נוספים, והיקף המענק ייקבע על ידי ראש האגף הרלוונטי בשים לב לציון הערכה שנקבע לעובד על פי מנגנון הערכה הנהוג בבנק.



בהתאם לחשיבות הרבה שמייחס הבנק לטיפול כוח האדם בו, תהליך החניכה, הליווי והלימוד של העובדים נעשה באופן שוטף כל ימות השנה. במסגרת זו מתקיים גם תהליך ההערכה, המהווה כלי ארגוני ואישי להערכת העובד ולהענקת משוב ביחס להישגיו, יכולותיו וכן התחומים בהם מצופה ממנו להשתפר. מנגנון ההערכה משלב בין ציונים ברי-השוואה, הערכות מילוליות והערכת אופק התקדמותו של העובד בבנק.

נוסף על האמור, בהתאם להסכמים הקיבוציים של עובדי הבנק (למעט חבר הנהלה), קיימת בבנק תכנית מתמשכת להענקת אופציות פאנטום, כמפורט להלן.

הסדרי התגמול העיקריים לחברי ההנהלה

10. בכל הנוגע לחברי ההנהלה, מדיניות התגמול כוללת גם את תכנית המענקים לבכירים. מדיניות התגמול קובעת, בין היתר, כללים הנוגעים לתגמול הקבוע ולהסדרי סיום העסקה של חברי ההנהלה, ותכנית המענקים לבכירים קובעת כללים לתגמול המשתנה לחברי ההנהלה.

בתכנית המענקים לבכירים נקבע כי תנאי הסף לתשלום מענק בגין שנת המענק הינו עמידה בסף יחס הלימות ההון הכולל אשר ייקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק. כמו כן, בהתאם לתכנית המענקים לבכירים, תשלום מענק בגין שנת מענק מותנה בשיעור תשואה להון של 8.5% לפחות. יצוין, כי שיעור התשואה להון המינימאלי המזכה בתשלום מענקים לא יפחת מהשיעור המינימאלי שיקבע בחברת האם לתשואה להון לאותה שנה. לתנאים להענקת מנות של מענק נדחה ראה להלן.

בהתאם לתכנית המענקים לבכירים, תקציב המענק השנתי ייקבע בהתאם לטבלת התקציב, הכוללת תקציבי מענק (למנכ"ל ולבכירים האחרים לפי התכנית) בהתאם לשיעור התשואה להון, החל משיעור תשואה להון של 8.5% ועד שיעור תשואה להון של 15%. בתקציבי המענקים יכולות להיות התאמות (הפחתות או תוספות) בהיקף שלא יעלה על 20% במצטבר בהתאם ליחס בין שיעור התשואה להון ויחס הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון בפועל באותה שנה בהשוואה ליעדים שנקבעו למדדים אלה בתכנית העבודה של הבנק. תקציב המענקים כולל גם התאמות בהתאם לתוצאות חברת האם בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית.

אי עמידה במדדים אלה תביא לכך שלא יוענק תגמול משתנה או כי תקציב התגמול המשתנה יהיה נמוך באופן יחסי.

חלוקתו של התגמול המשתנה לפי תכנית המענקים לבכירים (למעט המנכ"ל), נעשית, בין היתר, על בסיס המשכורת החודשית היחסית שלהם, עמידתם במדדים אישיים שיכללו ברובם קריטריונים ניתנים למדידה המושפעים מפעילותו או מפעילות היחידה עליה הם ממונים, לרבות קריטריונים איכותיים המשקפים - ניהול סיכונים נכון או עמידה בהחלטות ויעדים שנקבעו לצורך שליטה ברמת הסיכון, שיאושרו מראש על ידי ועדת התגמול, ורכיב הערכה אישית שיקבע על ידי מנכ"ל הבנק. מדדי ביצוע אלה גם מהווים אמצעי להתאמת התגמול לביצועים.

רכיב ההערכה האישית ייקבע בשים לב לשיקולים הנוגעים לתרומתו של חבר ההנהלה (לרבות בראייה ארוכת טווח) לתוצאות העסקיות של הבנק, לשליטה ברמת הסיכון, עמידה ביעדי ציות לחוקים ולרגולציה וכיו"ב שיקולים.

בשים לב לכך שהיקף תקציב המענק הכולל לחברי ההנהלה נקבע על בסיס קריטריונים הניתנים למדידה, קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון כי ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה על חלוקת המענק בין נושאי המשרה לא תעלה על שיעור של 20% מסך המענק

המשולם לכל אחד מחברי ההנהלה. ככל שהמענק השנתי שייקבע למי מחברי ההנהלה יכלול ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה העולה על 20% מסך המענק שנקבע לו, יותאם סך המענק עד שהשפעה של קריטריונים כאמור תעמוד על 20% מסך המענק.

תגמול במזומן ותגמול הוני

11. בהתאם למדיניות התגמול, ככלל, התגמול המשתנה בבנק מוענק במזומן.

לצד זאת, בהתאם להסכמים הקיבוציים של עובדי הבנק (למעט חבר הנהלה), קיימת בבנק תכנית מתמשכת להענקת אופציות פאנטום לעובדי הבנק, קרי תגמול הצמוד לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת בעיקר על ביצועי הבנק ומשולמות במזומן. האופציות מוענקות במספר מנות שנתיות שוות. כל אופציה ניתנת למימוש לאחר תקופת הבשלה של ארבע שנים ממועד הענקתה ובמשך תקופה של 15 חודשים לאחר מכן. בעת מימוש האופציה זכאי העובד לסכום השווה לשווי הבסיס של האופציה (כפי שנקבע בתכנית) בתוספת (או הפחתה) של העלייה (או הירידה) בערך האופציה. תקרת המימוש מוגבלת לסכום שלא יעלה על פי 7 משווי הבסיס של האופציה.

12. כמו כן, תכנית המענקים לבכירים מאפשרת בנסיבות מסוימות להעניק למנכ"ל הבנק אופציות של החברה האם, וזאת לשם הגברת זהות האינטרסים בינו לבין קבוצת הבנק הבינלאומי. נכון למועד זה, טרם הוקצו אופציות כאמור בהתאם לתכנית המענקים לבכירים.

המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות רק אם יוחלט על הענקת של אופציות לחברי הנהלת חברת האם בגין שנת המענק בהתאם לתכנית המענקים לבכירים בחברת האם. במקרה של מענק בגובה של עד 300,000 ש"ח - המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות בהתאם לחלק היחסי שיהיו זכאים לו חברי הנהלת חברת האם באותה שנת מענק, ככל שיבחר לקבל חלק מהמענק באופציות כאמור; במקרה של מענק בגובה של 300,000 ש"ח ומעלה - שיעור האופציות יהיה על פי שיעור התשואה להון בהתאם לטבלה הקבועה בתכנית המענקים לבכירים.

האופציות תבשלנה בשלוש מנות שוות: הראשונה תבשיל לאחר שנה ממועד ההענקת או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה העוקבת לשנת המענק, לפי המאוחר, השנייה תבשיל לאחר שנתיים ממועד ההענקת או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה השנייה שלאחר שנת המענק, לפי המאוחר והשלישית תבשיל לאחר שלוש שנים ממועד ההענקת או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה השלישית שלאחר שנת המענק, לפי המאוחר. הבשלת כל מנה תהא מותנית בהמשך כהונת המנכ"ל בבנק עד למועד ההבשלה, ובתנאים המפורטים להלן בנושא פריסת המענק לגבי שנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד ההבשלה.

מועד הפקיעה של האופציות יהא בתום שלוש שנים ממועד הבשלתן.

עוד יצוין, כי ככל שהענקת אופציות, תביא להפרת הוראות דין ו/או היתר רשות מוסמכת, לרבות לעניין שיעורי ההחזקה המינימאליים בבינלאומי בהתאם להיתר בנק ישראל להחזקת אמצעי שליטה בבינלאומי, כפי שיהיה מעת לעת, תהיה רשאית חברת האם, בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים, לקבוע כי חלק הענקת הקצאת האופציות כאמור, ישולם חלק המענק בגינו היו אמורות האופציות להיות מוענקות גם כן במזומן (בכפוף להוראות הפריסה האמורות לעיל) או שיוענק למנכ"ל מענק הצמוד למחיר המנייה בדמות אופציות מסוג פאנטום התלויות בביצועי מניית הבינלאומי (להלן: "אופציית פאנטום"), הניתנות למימוש במזומן, שיחולו עליהן התנאים שנקבעו לעיל ביחס לאופציות, בשינויים המחויבים. השווי המקסימאלי של אופציות הפאנטום שישולם

בפועל במועד מימושן יוגבל לעלייה של עד פי שניים במחיר מניית חברת האם במועד הענקת אופציית הפאנטום.

הסדרי תגמול בקשר לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת

13. מדיניות התגמול מייחדת התייחסות ספציפית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת.

התגמול המשתנה של עובדים כאמור נקבע על פי סטנדרטים המתחשבים בחשיבות ורגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלו. התגמולים של יחידות כאמור או של עובדים ביחידות כאמור לא יהיו תלויים בתוצאות העסקיות של התחומים העסקיים שאת פעילותם הם מנטרים, מבקרים או מפקחים.

ככלל, עובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת, למעט חברי ההנהלה, כפופים להסדרי התגמול החלים על כלל עובדי הבנק, לרבות בכל הנוגע לתגמול המשתנה. בהתאם לכך, לא נמצא כי יש מקום לקבוע בעניינם הסדרי תגמול משתנה ייחודיים.

בהתאם למדיניות התגמול, ובשילוב מחלקת ניהול הסיכונים של הבנק, ובהתאם למנגנון שאומץ בחברת האם, ניתנה במנגנון הערכת העובדים בבנק התייחסות ייעודית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת ביחידות עסקיות ולתפקודם בתחום זה.

כמו כן, בתכנית המענקים לבכירים נקבע, כי בשים לב לחשיבות ורגישות התפקיד העוסק בפקוח ובקרה ובדיווח כספי, רכיב המדידה הכמותי המרכיב את הציון האישי לבכיר, כפי שיפורט להלן, לחשבונאי הראשי (חבר הנהלה), לא יהיה תלוי בתוצאות העסקיות של התחומים העסקיים שאת פעילותם הוא מנטר, מבקר או מפקח.

הסדרים נוספים: פריסת המענק; הפחתת או הגדלת סכומי המענק השנתי; השבה

14. תכנית המענקים לבכירים קובעת הסדר לפיו חלק מתשלום המענק השנתי יידחה תוך התניית תשלום המענקים הנדחים בעמידה בתנאים כמפורט להלן, ומחזקת את ביסוס הרכיב המשתנה לחברי ההנהלה על ביצועים בראייה ארוכת טווח בהתאם להוראה 301A, לרבות התאמה בגין ביצועים חלשים.

בהתאם לתכנית המענקים לבכירים, 50% מהמענק המשולם לחבר ההנהלה בגין שנת מענק ישולם לו במזומן בסמוך לאחר מועד אישור הדוחות הכספיים של הבנק בגין שנת המענק.

50% מהמענק השנתי, יידחה ויפרס בשלושה תשלומים שווים, על פני שלוש השנים העוקבות (להלן: "תשלום נדחה"). על אף זאת, אם בשנת מענק כלשהי לא עלה המענק השנתי לו זכאי הבכיר באותה שנה על 1/6 מהתגמול הקבוע לבכיר, ישולם המענק השנתי בגין שנת המענק כאמור במזומן ולא יחולו הוראות פריסת המענק.

ביצוע כל תשלום נדחה יהיה מותנה בעמידה ביעדים שייקבעו לעניין זה בתכנית המענקים כמפורט להלן. התשלומים הנדחים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן.

על אף האמור לעיל, ככל שחלק מהמענק השנתי למנכ"ל יינתן בדרך של תגמול הוני כאמור להלן, יופחת השיעור מהמענק השנתי שיידחה ויפרס כאמור לעיל וזאת - בערכו של שיעור של התגמול ההוני מתוך המענק השנתי.

יובהר, כי במקרה שלא ישולם תשלום נדחה, או ישולם באופן חלקי, יתר התשלומים הנדחים, אשר אמורים להשתלם במועדים עוקבים, לא יבוטלו ויהיו כפופים לעמידה בתנאי האמור, בשנים לאחר מכן.

בהתאם להוראה 301A, בתכנית המענקים לבכירים, תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק ו/או כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו, יהיו מותנים בעמידה בסף יחס הלימות ההון הכולל וכן בשיעור התשואה להון בשנת המענק, כדלקמן: בשיעור תשואה להון של 8% ומעלה ישולמו מלוא התשלומים ויובשלו כל כתבי האופציה, בשיעור תשואה להון של 4% ומטה לא ישולם המענק הכספי ולא יובשלו כתבי האופציה. בטווח שבין 4% ל-8% ישולם חלק יחסי של התשלומים ויבשיל חלק יחסי של כתבי האופציה על בסיס ליניארי. הענקת מנת תגמול נדחית קשורה לביצועי הבנק באותה שנה על מנת להבטיח כי התגמול המשתנה יינתן על בסיס ביצועים לטווח ארוך.

15. יצוין, כי בהתאם לתכנית המענקים לבכירים, הדירקטוריון, בכפוף להמלצת ועדת התגמול ולאישור חברת האם כאמור במדיניות התגמול, רשאי להוסיף או להפחית את סכומי המענק השנתי ובלבד שההיקף המצרפי של שינוי כאמור לא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית אחת בשנת המענק לכל בכיר. בהפעלת שיקול הדעת יילקחו בחשבון שיקולים שונים הנוגעים לפעילות הבנק ובכלל זה: תוצאות הבנק בישראל בהשוואה לתוצאות הבנקים האחרים בקבוצה ובנקים אחרים בסדר גודל דומה לבנק; נסיבות חיצוניות מיוחדות המשפיעות על כלל המערכת הבנקאית בישראל; שינוי מהותי לרעה במצב הבנק או במצב המקרו כלכלי; עמידה ביעדי ציות לחוקים, לתקנות ולהוראות רגולטוריות; התרומה לתכנון האסטרטגי של הבנק ויישום, ביצוע וקידום תכניות ויעדים אסטרטגיים; הובלת תכניות התייעלות ועמידה ביעדים הנגזרים מהן; יישום, ביצוע וקידום תכניות השקעה ו/או רכישות מהותיות (לרבות רכישות אשר יכולות להקטין את הרווחיות השוטפת); הובלת יישום, קיום וביצוע פרויקטים בקשר עם שמירה על איכות הסביבה ובטיחות; הובלת פרויקטים ותהליכים בתחום האתיקה והנהלים של הבנק; אירועי כשל; ממצאים מהותיים של דוחות ביקורת פנימיים וחיצוניים; תרומה לשיפור יחסי העבודה בבנק.

חלוקת התוספת או ההפחתה כאמור לעיל תיעשה לפי שיקול דעת ועדת התגמול והדירקטוריון ובלבד שהוספה או הפחתה לבכיר לא תעלה על גובה של משכורת חודשית וחצי לכל אחד ובכל מקרה לא תעלה על תקרת המענק השנתי כאמור להלן.

כמו כן, במקרים מיוחדים וחריגים ומנימוקים שיצוינו, הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להפחית סכומים גבוהים יותר מסכומי המענק השנתי, בכפוף למגבלות הקבועות בדיון ובהסכמים.

למען שלמות התמונה יצוין כי, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק מענק שנתי בהיקף האמור בסעיפים לעיל, גם אם הבנק לא עמד בשיעור התשואה להון המזכה בתשלום מענק שנתי, ובלבד שוועדת התגמול והדירקטוריון מצאו כי באותה שנה התקיימו נסיבות מיוחדות בבנק עצמו או במערכת הבנקאית או במצב המקרו כלכלי; הבנק עמד ביחס הלימות ההון הכולל הנדרש; שולמו מענקים שנתיים לעובדי הבנק בגין אותה שנה.

16. בנוסף, ביחס לחברי ההנהלה, נקבעו במדיניות התגמול ובתכנית המענקים לבכירים כללי השבה, כלהלן.

מבלי לגרוע מכל סעד העומד לבנק על פי דין, אם יתברר כי שולם למי מחברי ההנהלה תשלום בקשר עם תנאי כהונה והעסקה על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות

הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היה אמור להיות משולם לחבר ההנהלה סכום נמוך מזה ששולם בפועל, ישיב חבר ההנהלה לבנק, עם דרישתו, כל תשלום כאמור.

כמו כן, אם יתברר כי לא שולם, בחלקו או במלואו, רכיב מתנאי כהונה והעסקה למי מחברי ההנהלה, על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היה אמור להיות משולם סכום גבוה מזה ששולם בפועל, יזכה הבנק את חבר ההנהלה בחלק התשלום החסר ויעמיד לזכותו כל זכות שהייתה עומדת לו אילו היה מחושבים תנאי הכהונה והעסקה מלכתחילה על בסיס הנתונים כפי שהוצגו מחדש.

הוראות אלה יחולו במהלך תקופה של שלוש שנים ממועד התשלום, ולא יאוחר מחלוף שנתיים ממועד סיום העסקתו של חבר ההנהלה בבנק.

ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לקבוע את מועדי ההשבה כך שיתבצעו תוך תקופה סבירה בהתחשב בגודל הסכום אותו נדרש להשיב.

ההוראות ההשבה המפורטות בסעיף זה לפי תכנית המענקים לבכירים, חלות גם בעניין השבת סכומים שהוענקו לעובדים מרכזיים כתגמול משתנה על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים מהותית והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק.

17. האמצעים המפורטים לעיל, לצד ההסדרים המפורטים לעיל בדבר תקציבי המענקים, קושרים לכתחילה את היקפי המענקים לביצועי הבנק ואף מאפשרים את התאמת היקפי המענקים בדיעבד לביצועי הבנק.

הסדרי סיום העסקה

18. בהתאם להוראה 301A, חלק מהתגמולים בגין סיום העסקה, המהווה תגמול משתנה, יהיו מותנים בביצועים שנקבעו במדיניות התגמול, וחלק מהם ייפרס לשלוש שנים נוספות, יותנה באי התקיימותם של אירוע קיצון בבנק ויהיה נתון להפעלת מנגנוני התאמה לביצועים בדיעבד.

כך, במדיניות התגמול נקבע, כי תגמולים לחברי ההנהלה בבנק בגין סיום העסקה מעבר לקבוע בתנאי העסקה של כלל עובדי הבנק או חלק ממענק אי התחרות העולה על שווי שלוש (3) משכורות חודשיות, למעט מכוח התקשרויות או זכויות, קיימות או נצברות, כאמור בהוראה 301A (להלן: "**תנאי פרישה משתנים**"), ייקחו בחשבון את הביצועים בפועל על פני זמן וסיבת סיום העסקה, ויסווגו בהתאם כתגמול משתנה כמפורט להלן.

תשלום תנאי פרישה משתנים כאמור יהיה כפוף להסדרי דחיית תשלומים מעבר למועד עזיבת נושא המשרה, וכמו גם להפעלת מנגנוני התאמה לביצועים בדיעבד, כמפורט להלן:

בהתאם לכך, תנאי פרישה משתנים יותנו בכך שהתשואה להון הממוצעת של הבנק, בתקופת הכהונה של חבר ההנהלה כחבר הנהלה בבנק או בארבע השנים האחרונות לכהונתו כחבר ההנהלה בבנק, לפי הגבוה, הינה בשיעור של 4% (ארבעה אחוזים) ומעלה.

סכום בשיעור של 50% (חמישים אחוזים) מתנאי הפרישה המשתנים להם יהיה זכאי חבר ההנהלה יידחה וייפרס באופן שווה על פני כל אחת משלוש השנים העוקבות למועד סיום העסקתו כאמור ויהיה צמוד לעליית המדד (להלן: "**מנת מענק פרישה נדחה**"). על אף האמור, אם בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים, המתפרסמים בסמוך לפני תשלום מנת מענק הפרישה הנדחה, קיימת חריגה מהותית מיחס הלימות ההון הכולל והון עצמי רובד 1, הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים כפי שיהיו באותה עת, אזי תשלום מענק הפרישה הנדחה, יידחה ב- 12 חודשים נוספים (להלן: "**מועד התשלום המעודכן**"). במקרה בו נמשכת החריגה המהותית מיחסי

הלימות ההון הכולל והון עצמי רובד 1 כאמור, בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים המתפרסמים בסמוך לפני מועד התשלום המעודכן, מנת מענק הפרישה הנדחה תבוטל ולא תשולם.

יתר מנות מענק הפרישה הנדחה, אשר אמורות להשתלם במועדים עוקבים למועד בו התקיימה חריגה מהותית כאמור, לא תבוטלנה ותהיינה כפופות לעמידה בתנאי האמור, בשנים לאחר מכן.

הקשר שבין מדדי הסיכון והתגמול; היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה

19. במסגרת קביעת מנגנון התגמול מוודא הבנק כי המנגנון שנקבע עולה בקנה אחד עם תאבון הסיכון של הבנק ואינו מעודד נטילת סיכונים מפורזים, עקבי עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק.

20. מדדי הסיכון לעיל משפיעים על התגמול במספר מובנים עיקריים: תנאי סף לתשלום מענקים לפי תכנית המענקים לבכירים הינו עמידה ביחס הלימות הון כולל לרכיבי סיכון, אשר נקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק; יחס הלימות הון עצמי רובד 1 משפיע על היקף תקציב המענק השנתי לפי תכנית המענקים לבכירים כמפורט להלן; ועדת תגמול לוקחת בחשבון בעת קביעת המדדים הכמותיים לבכירים (KPI's) לפי תכנית המענקים לבכירים יעדי שונים לרבות התרומה והשליטה ברמת הסיכון, ניהול סיכון אשראי - עמידה בציות, בחוקים, תקנות והוראות רגולטוריות, הובלה וקיום תהליכים בתחום האתיקה ונהלים של הבנק והיקף ממצאים מהותיים של דוחות ביקורת פנימיים וחיצוניים. מדדים אלה משפיעים על היקף המענק שייקבע לכל אחד מהבכירים מתוך סך תקציב המענקים; תשלום מענק שנתי מותנה בעמידה בשיעור תשואה להון מינימאלי; תשלום מנת מענק נדחית מותנית בעמידה ביחס הלימות ההון הכולל וכן בשיעור התשואה להון בשנת הענקת המנה הנדחית; מדדי הסיכון משפיעים גם על אופן התאמת תגמול נדחה בגין סיום ההעסקה הנחשב כתגמול משתנה לפי הוראה 301A.

כמו כן, הרכיב המשתנה מבוסס על תשואה להון ויחס הלימות הון. יעדי התשואה להון ויחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מותאמים אף הם לסיכונים העדכניים ולעלות ההון של הבנק על מנת לתת ביטוי לפרמטרים של שליטה בסיכון. פריסת התגמול המשתנה והתנאים להענקת מנות נדחות שלו מובילים להענקת חלק התגמול בפועל במועד מרוחק בזמן ובכך מצמצמים את המוטיבציה לנטילת סיכונים לצורכי השגת מענק בטווח הזמן המידי ומבטיחים שאיפה לביצועים לטווח ארוך. השילוב במדיניות התגמול בין תשואה להון לבין הלימות הון מהווה שילוב ראוי היוצר תגמול המביא לקידום מטרות הבנק. הוא יוצר תמריצים ראויים מצד אחד תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

במדדים אלה לא חל שינוי במהלך השנה האחרונה בה אושרה לראשונה מדיניות התגמול בבנק לפי הוראה 301A, והם היו נהוגים בשנים קודמות בתכנית המענקים לבכירים.

21. היחס בין התגמול המשתנה המרבי לבין התגמול הקבוע, בהתאם למדיניות התגמול, הינו יחס סביר והולם:

- נקבעה תקרה לרכיב המשתנה המסייעת ביצירת מבנה תמריצים מאוזן, כך שלא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון של הבנק.
- מדיניות התגמול לא כוללת מצבים בהם התגמול המשתנה המרבי יכול להגיע ליותר מ-100% מהתגמול הקבוע.



- בתכנית המענקים לבכירים נקבע כי סכום המענק השנתי לחבר הנהלה לא יעלה על סך של 12 משכורות חודשיות של חבר ההנהלה.
- היחסים המרביים האמורים בין רכיב התגמול הקבוע לרכיב התגמול המשתנה לחברי ההנהלה הינם מידתיים ומאוזנים לדעת הבנק, ומאזנים כראוי בין הצורך לעודד את חברי ההנהלה להצטיין ובין הצורך לשמור על יציבותו של הבנק ועל תיאבון סיכון מאוזן.
- בפועל, כפי שניתן לראות להלן, היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה בבנק נמוך באופן משמעותי מהיחסים המרביים שנקבעו בהוראה 301A.

גילוי כמותי

22. ועדת התגמול:

■ מספר הדיונים שערכה ועדת התגמול בשנת 2014: ארבעה.

■ התגמול ששולם לחברי ועדת התגמול בגין שנת 2014: ¹ 598 אלפי ש"ח.

23. נתונים כמותיים על אודות התגמול המשתנה:

■ 8 נושאי משרה בכירה קיבלו תגמול משתנה במהלך שנת הדיווח (קרי- בגין שנת הדיווח).

■ במהלך שנת הדיווח, לא הוענקו מענקים בעת חתימה ו/או תשלומי פיצויים לנושאי משרה בכירה.

24. אין תגמול נדחה במזומן שטרם שולם לנושאי משרה בכירה ואין תגמול נדחה ששולם לנושאי משרה בכירה בשנת הדיווח.

25. פירוט נוסף של סכום התגמול בגין שנת הדיווח:

אלפי ש"ח

שווי כולל של תגמול בגין שנת הדיווח לנושאי משרה בכירה	לא נדחה	נדחה
תגמול קבוע		
• מבוסס מזומן	5,748	-
• מניות ומכשירים מבוססי מניות	-	-
• אחרים (פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי).	1,236	-
תגמול משתנה		
• מבוסס מזומן	446	² 306
• מניות ומכשירים מבוססי מניות	-	-
• אחרים	-	-

¹ התגמול ששולם לדירקטורים החברים בוועדת התגמול אינו כולל רכיבים ששולמו לחבריו רק בגין חברותם בוועדת התגמול אלא בגין כהונתם כדירקטורים וחברים בוועדות דירקטוריון נוספות. התגמול אינו כולל מע"מ.

² אופציות פאנטום לנושאי משרה בכירה שאינם חברי הנהלה.

התכנית האסטרטגית

בנק מסד עובד על פי תכנית אסטרטגית שגובשה ומבוצעת לשנים 2016-2012, שעיקרה מובילות הבנק במגזר הקמעונאי וההתמחות בעובדי הוראה וחינוך. מידי שנה עוקב הבנק אחר התאמתה וביצועה של התכנית.

עיקרי התכנית האסטרטגית -

1. בנק מסד כבנק קמעונאי ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי ההוראה ובני משפחותיהם.
2. המיקוד העסקי של הבנק בתחום הבנקאות הקמעונאית מבוסס על שלושה מנועי צמיחה:
 - מורים ותומכי הוראה בבתי הספר בכל מגזרי האוכלוסיה בארץ (בתוספת בני זוג/משפחה/גימלאים)
 - סגל אקדמי ועובדי הוראה במכללות לחינוך
 - סטודנטים להוראה
3. הגדלת חלק הבנק במגזר עובדי ההוראה ויעדים לשיעורי חדירה בקרב המורים.
4. הרחבת הפריסה של מערך הסניפים קרוב לקהל היעד.
5. הרחבת הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית בקרב המורים ועובדי ההוראה תוך מינוף היתרון הקיים למורים בבנק.
6. המשך פיתוח והרחבת סל מוצרי אשראי ופקדונות יחודיים למורים ועובדי הוראה והתאמת חבילות לניהול חשבון בתנאים מועדפים.
7. המשך תהליכי ההתייעלות, ביניהם, שיפור ממשקי העבודה של תהליכים תפעוליים בין מטה לסניפים ושיפור יחס הכיסוי התפעולי.

מסד בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

בנק מסד, המתמחה בהענקת שירותים פיננסיים לציבור המורים ועובדי ההוראה, רואה עצמו מחויב לתרום לקהילת המורים ועובדי ההוראה בעיקר בתחומי החינוך והחברה. בשנת 2009 הצטרף הבנק לקרן "אתנה" כשותף אסטרטגי. הקרן שמה לה כמטרה להעצים את המורים בישראל ולהעניק להם כלים להעצמה אישית, תוך קידום מעמדם, על ידי הענקת מחשב נייד לכל מורה בישראל. עד סוף שנת 2013 חולקו מעל 10,000 מחשבים ניידים למורים בכ- 400 ישובים ברחבי הארץ. כמו כן החלה הקרן לחלק טאבלטים ייחודיים למורים למדעים בבתי הספר היסודיים.

בנק מסד שותף במיזם המורה של המדינה במסגרתו נבחרים 15 מורים מצטיינים מתוך אלפי מועמדים שהומלצו על ידי הציבור הרחב ונבחרו על ידי הועדה בה חברים אנשי ציבור מתחומים שונים. הבנק תורם ומשתתף בפעילויות חינוכיות בבתי ספר בעיקר באזורי הפריפריה. כמו כן מעניק הבנק מלגות לימודים לסטודנטים במכללות להוראה, על מנת להדק את הקשר בין הבנק לבין הסטודנטים, שהינם המורים לעתיד.

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת הבינלאומי, הבנק רואה עצמו מחויב למעורבות פעילה בחברה ובקהילה, לצד המנהיגות העסקית ויזומה בתחום הכלכלי. קבוצת הבנק מקיימת פעילות קהילתית מגוונת ורחבות-היקף, המוצאת ביטוי במעורבות חברתית ובפעילות התנדבותית ענפה. עובדי ומנהלי הבנק נוטלים חלק פעיל בהתנדבות חשובה זו.

"נקודת מפנה" כשמה כן היא, באה לחולל שינוי לטובה בחייהם של אלפי בני נוער בסיכון, באמצעות מתן כלים וידע מעולם התעסוקה והיזמות, שנועדו לסייע בידם לחזור ולהשתלב במסלול החיים הנורמטיבי. הפרויקט הקיף עד כה כ- 5000 בני נוער בסיכון בכ- 70 ישובים ברחבי הארץ.



הפרויקט שם לעצמו למטרה לבנות מחדש את ביטחונם העצמי של בני הנוער ביכולתם ללמוד, לעבוד, לתרום ולהצליח.

פריסת סניפים והנהלה ראשית

מערך הסינוף

מערך הסינוף כולל חמישה עשר סניפים ושמונה שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ.

הקוד האתי

דירקטוריון הבנק אישר במהלך חודש אפריל 2012 את הקוד האתי של הבנק, אשר עודכן ע"י הנהלת הבנק, במטרה להטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מקיף את העובד בשלושה מעגלי העבודה: העובד והבנק, העובד והלקוח והעובד והסביבה. בקוד האתי נקבעו ערכים מרכזיים ואופן יישומם בחיי היומיום של העובד. הקוד מפורסם בפורטל הבנק ובאתר הבנק באינטרנט ומחולק במעמד קליטת עובד לעבודה. בנוסף, במהלך שנת 2014 כמידי שנה, עברו בהצלחה כלל עובדי הבנק מבדק בנושא הקוד האתי, ששיקף סוגיות אתיות שונות בהתאם לתכני הקוד האתי. לבנק ועדת אתיקה בראשות חבר הנהלה המשמש כראש אגף בנקאות קמעונאית ובאחריותה דיון בנושאים אתיים והטמעת ערכי הקוד האתי בקרב עובדי הבנק.

הדירקטוריון

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה העסקית ואסטרטגיית הסיכון של הבנק, מציב לבנק את המטרות והיעדים, מאשר את תכנית העבודה השנתית של הבנק, לרבות התקציב הכולל ואת הקצאת המשאבים להגשמת האסטרטגיה והמדיניות העסקית ומקיים מעקב תקופתי אחר ביצוע תכנית העבודה השנתית. הדירקטוריון מתווה את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים ואת תיאבון הסיכון באמצעות אישור מסמכי המדיניות השונים. הדירקטוריון מפקח על דרגי הביצוע הבכירים של הבנק ועל עקביותם עם מדיניות הדירקטוריון ומוודא כי מדיניות ניהול הסיכונים מיושמת בצורה אפקטיבית. הדירקטוריון מתווה תרבות ארגונית של ניהול סיכונים וסטנדרטים של התנהגות מקצועית ויושרה ומוודא הטמעתם בכל דרגי הבנק. הדירקטוריון מוודא כי הבנק יפעל תוך ציות לחוק ולרגולציה וקבע קוד אתי המגדיר ציפיות ברורות לגבי יושרה ואתיקה.

הדירקטוריון דן ומאשר התקשרויות ופעולות אשר נקבע לגביהן בדיון כי הן טעונות אישור הדירקטוריון לאחר שאושרו כדיון על ידי ועדת הביקורת. הדירקטוריון קבע נהלי דיווח, מעקב ואישור עסקאות עם "אנשים קשורים" ובעלי עניין בהתאם לתנאי היתר בנק ישראל לבעלי השליטה, מאשר הדירקטוריון התקשרות הבנק עם מי מבעלי השליטה לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטתם לקבלת שירותים הניתנים כרגיל ע"י נותנם ובמחיר שוק.

הדירקטוריון ממנה את המנהל כללי וקובע את אופן עבודתו וחובותיו כלפי הדירקטוריון, הדירקטוריון מאשר מינוי נושאי משרה בכירים ובעלי תפקידים נוספים בהתאם למדיניות מינוי הדרג הבכיר. הדירקטוריון דן בהערכת הביצועים של המנכ"ל ושל הדרג הבכיר, דן וקובע את מדיניות השכר, תנאי הפרישה ומערכת התגמול של העובדים ומנהלים בהתאם למדיניות התגמול כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון.

הדירקטוריון מאשר את מינויים והפסקת כהונתם של גורמי ביקורת ובקרה מרכזיים ומוודא כי פונקציות ביקורת ובקרה נהנות ממעמד ראוי, מאושרות כהלכה, בעלות משאבים נאותים ומבצעות תפקידן באופן עצמאי ואפקטיבי. הדירקטוריון מאשר את תכנית העבודה של המבקר הפנימי, לאחר קבלת המלצת

ועדת הביקורת, ולאחר שוודא כי תכנית העבודה של הביקורת הפנימית עונה על הנדרש מתכנית הציות של הבנק. הדירקטוריון אישר נהלים והנחיות כדי להבטיח שהמבקר הפנימי יוכל למלא כיאות את תפקידו בבנק. הדירקטוריון מקיים פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית ומדיניות ניהול הסיכונים, באמצעות ועדות דירקטוריון ייעודיות.

עבודת הדירקטוריון וועדותיו

ועדת אשראי ועסקים, המשמשת גם כועדה לניהול סיכונים, ועדת ביקורת ומאזן, המשמשת גם כוועדה לאישור עסקאות עם בעלי עניין ואנשים קשורים ופרוייקטים וועדת תגמול המשמשת גם כוועדה לתנאי עבודה, קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק. במהלך שנת 2014 התקיימו 14 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 12 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים, 4 ישיבות של ועדת תגמול ו-10 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן (ראה להלן גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק).

ועדת אשראי ועסקים וניהול סיכונים

במסגרת פעילותה, הוועדה מייעצת לדירקטוריון בעניין אסטרטגיית הסיכון הכוללת לרבות תיאבון לסיכון והמגבלות הרצויות בבנק. הוועדה דנה וממליצה לדירקטוריון על מדיניות החשיפה לסיכונים השונים של הבנק ומפקחת על יישום המדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ובקרה אחר היקף המגבלות הפיננסיות הרצויות. הוועדה מקבלת דיווח על מצב הנזילות ותקרות האשראי בהתייחס להוראות בנק ישראל. הוועדה מבצעת מעקב אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו ע"י הדירקטוריון, ואחר נאותות מערך ניהול הסיכונים בבנק, לרבות מערך בקרת הסיכונים. הוועדה מפקחת על פעילותו של מנהל הסיכונים הראשי באמצעות קבלת דוח רבעוני. הוועדה מקבלת דוח רבעוני של בקר סיכונים שוק ונזילות בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקן 310. הוועדה דנה אחת לשנה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק ומסמכי המדיניות בתחומי הסיכון השונים, לצורך דיון וקביעת מגבלות בהיבטי הסיכון שבהם. הוועדה דנה ומאשרת את תכנית העבודה השנתית של בקרת סיכונים אשראי ובקרת סיכונים שוק ונזילות.

במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, הוועדה דנה בכל אירוע שאירע בתקופת הדו"ח ומשפיע או עשוי להשפיע באופן מהותי על רווחיות הבנק, רכוש או התחייבותו ובתקציב ההשקעות והרכוש. הוועדה מקבלת סקירה אודות ההתפתחות בשווקי הכספים וההון בארץ ובחו"ל תוך ההתייחסות לריביות, אינפלציה ושערי חליפין.

בישיבתה ב- 25 ביוני 2014, דנה הוועדה במדיניות האשראי של הבנק שהותאמה להוראות המפקח על הבנקים בהוראה 301 דירקטוריון. הוועדה קיבלה סקירות מקיפות על לווים על פי היקף כספי שנקבע, דנה באישור מסגרות אשראי ללקוחות שבסמכותה והעבירה את המלצותיה למליאת הדירקטוריון לאישור מסגרות אשראי שבסמכות הדירקטוריון. הוועדה קיימה דיונים בנושא בקרת האשראי בבנק על סמך דוחות שהונחו בפניה ובנושא החובות הפגומים.

חברי הוועדה הם: מר אילן בצרי-יו"ר, מר אברהם פינקלשטיין, מר דורון שורר, גב' אירית שלומי, גב' איריס שטרק ומר חיים קרופסקי.

ועדת ביקורת, מאזן, תנאי עבודה ופרויקטים

ועדת הביקורת דנה ואישרה את כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי כנדרש בנוהל בנקאי תקין. הוועדה דנה בהצעת תכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי והמליצה ליושב ראש הדירקטוריון ולדירקטוריון ביחס לתכנית זו, לרבות היקף הביקורות ותדירותן, ולאחר שוודאה שתכנית העבודה עונה על הנדרש מתכנית הציות הן בהתייחס לנושאי הביקורת הפנימית והן ביחס לתדירותיהן.

הוועדה דנה ואישרה תכנית להבטחת איכות שהוגשה על ידי המבקר הפנימי, ביחס לכל פעילויות הביקורת הפנימית. הוועדה מקיימת מעקב אחר ביצוע תכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי תוך השוואת התכנון מול ביצוע בפועל, וקיבלה דיווח מהמבקר הפנימי על ליקויים מדוחות ביקורת שהטיפול בהם טרם הושלם.

הוועדה קיימה דיון שנתי עם פונקציות הביקורת והבקרה המרכזיות לבדן כדי לוודא שימוש יעיל של הבנק בעבודת פונקציית הביקורת והבקרה.

הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר, בוחנת את היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ואת שכרו, ומביאה את המלצותיה לפני הדירקטוריון.

הוועדה קבעה נהלים שיסדירו העברה אנונימית וסודית, לרבות ע"י עובדי הבנק, של חששות הקשורים לדיווח הכספי או לביקורת, השנויים במחלוקת, לצורך הערכת אפקטיביות הבקורות הפנימיות לדיווח הכספי או לביקורת.

הוועדה קבעה הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי הבנק בקשר לליקויים בניהול עסקי הבנק ולגבי ההגנה שתיתן לעובדים שהתלוננו.

בתוקף היותה גם "ועדת עסקאות עם בעלי עניין ואנשים קשורים", דנה הוועדה בעסקאות עם בעלי עניין בבנק ועם אנשים קשורים, העונים להגדרות בנק ישראל והמליצה לדירקטוריון על אישור עסקאות, בהתאם לנוהל שקבע הדירקטוריון.

הוועדה דנה ואישרה את תכנית העבודה השנתית של קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית בניירות ערך. וועדת הביקורת דנה בדוחות הכספיים ובדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור, כנדרש בסעיף 36(ד) לנוהל בנקאי תקין 301, ובין היתר, דנה בטיטות של הדוחות הכספיים הרבעוניים של הבנק והגישה את המלצותיה לדירקטוריון. הוועדה דנה בדוח המפורט (LONG FORM REPORT) של רואה החשבון המבקר של הבנק על הדוחות הכספיים השנתיים. הוועדה דנה ואישרה ההפרשה לחובות פגומים בגין חובות קשי גביה.

וועדת הביקורת משמשת גורם אחראי מטעם הדירקטוריון לפיקוח על ביצועה של תכנית האכיפה הפנימית בניירות ערך.

חברי הוועדה הם: גב' איריס שטרק-יו"ר, מר יוסי לוי, מר משה ניב, מר דורון שורר, מר חיים קרופסקי ומר שמריהו בן צור.

ביום 22 בספטמבר 2014, חדל מר יאיר יצחקי לכהן כחבר ועדת הביקורת ובמקומו מונה מר שמריהו בן צור.

ועדת תגמול

כמתבקש מהוראה A301 של בנק ישראל, החליט דירקטוריון הבנק בתאריך 26 במרס 2014 לשנות את שם "ועדת שכר ותגמולים" ל"ועדת תגמול".

ועדת תגמול דנה וממליצה לדירקטוריון על מדיניות תגמול ונהלי תגמול, העקביים עם התרבות הארגונית בבנק, עם המטרות והאסטרטגיה לטווח ארוך ועם סביבת הבקרה שלו. הוועדה נוקטת בפעולות לקביעת מדיניות שכר, הטבות לעובדים, תנאי הפרישה ומערכת תגמולים לעובדים ולמנהלים.

הוועדה ממליצה לדירקטוריון על תנאי העסקה והפרישה של המנכ"ל וחברי הנהלת הבנק, לרבות קידומים והעלאות שכר. הוועדה דנה באישור מענקי תמרוץ מעבר להסכם שכר, במסגרת הסמכויות שאושרו על ידי הדירקטוריון במדיניות התגמול. הוועדה דנה במו"מ עם ועדי העובדים. הוועדה דנה ומאשרת את תכנית עבודה השנתית של מחלקת משאבי אנוש ומבצעת מעקב אחר עמידה בתקציב משאבי אנוש ושינויים מהותיים במשך השנה. הוועדה דנה בקיום עתודה ניהולית בבנק ובוחנת את כשירותם של חברי הנהלה הנוכחיים. חברי הוועדה הם: מר משה ניב- יו"ר, מר יוסי לוי, מר חיים קרופסקי, מר אברהם פינקלשטיין וגב' איריס שטרק.

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 22 בספטמבר 2014, חדל מר יאיר יצחקי לכהן כחבר בדירקטוריון הבנק. ביום 23 בספטמבר 2014, מונתה גב' אלה גולן כחברה בדירקטוריון הבנק.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנויות חשבונאית ופיננסית

על-פי הוראות בנק ישראל, על התאגידים הבנקאיים ליישם את הנחיית רשות ניירות ערך בדבר "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" (להלן: "ההנחיה"). על פי הוראה זו, על כל תאגיד בנקאי לקבוע את "המספר המזערי הראוי" של דירקטורים שהינם "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית", בהתייחס, בין היתר, לגודל החברה, סוג פעילותה ומידת מורכבותה, באופן שיאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו בדגש על אחריות הדירקטוריון לבדיקת מצבו הכספי של התאגיד, לעריכת הדוחות הכספיים ואישורם. בהוראת המפקח על הבנקים הוגדר "דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית" כדירקטור שאינו ממלא תפקיד נוסף בחברה, ואשר בשל השכלתו, ניסיונו או כישוריו, כפי שיפורטו בדיווח, הינו בעל מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים חשבונאיים, בקרה פנימית ודוחות כספיים, באופן המאפשר לו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולהעלות לסדר היום של הדירקטוריון סוגיות ושאלות בקשר לדיווח של החברה במטרה להביא לאישור ולפרסום דוחות כספיים נאותים. בהוראה הודגש, כי אין בכך בכדי להקנות מעמד מיוחד לדירקטורים שהוגדרו כ"בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" ואין בה כדי לשנות מן האחריות המוטלת עליהם ועל הדירקטורים האחרים, כאמור בכל דין. עוד קובעת ההוראה, כי בדווח התקופתי, במסגרת דוח הדירקטוריון, יצוין מיהם הדירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" מכלל חברי הדירקטוריון, אף אם מספרם עולה על המספר המזערי הראוי שנקבע על-ידי החברה. דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 23 בפברואר 2004, קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" יהיה חמישה.

להלן רשימת הדירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית:

מר אילן בצרי - יו"ר הדירקטוריון, משנה למנכ"ל וראש חטיבת עסקים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל. בעל תואר שני במנהל עסקים וראיית חשבון. שימש בעבר כראש אגף ניהול פיננסי וניהול סיכונים בבנק הבינלאומי הראשון בע"מ.

מר יוסי לוי - סמנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון לישראל וראש חטיבת משאבים - חבר הדירקטוריון משנת 2008 וחבר בדירקטוריונים כמפורט בפרק חברי הדירקטוריון. בעל תואר בהנדסת תעשייה וניהול.



גב' איריס שטרק - רו"ח, חברת הדירקטוריון ויו"ר ועדת הביקורת מינואר 2010. שותפה מנהלת במשרד רו"ח "שטרק את שטרק", חברה במועצת רואי החשבון, חברה בוועדת המינויים ברשות נציב המדינה, חברה בדירקטוריונים כמפורט בפרק חברי הדירקטוריון. בשנים 2004 - 2007 יו"ר דירקטוריון חברת נמל אשדוד בע"מ. בשנים 2001 - 2004 יו"ר ועדת הביקורת בבנק הבינלאומי. בשנים 1997 - 2000 יו"ר ועדת הביקורת בחברת "בזק".

מר אברהם פינקלשטיין - חבר דירקטוריון הבנק משנת 1985. בעל תואר ראשון במנהל חינוכי ותואר מוסמך בחינוך ומנהל עסקים. בתפקידו הנוכחי הינו יועץ ליחסי עבודה ומנהל וחבר בדירקטוריונים כמפורט בפרק חברי הדירקטוריון.

מר חיים קרופסקי - חבר דירקטוריון הבנק מ-22 בינואר 2012. חבר בדירקטוריונים ובגופים ציבוריים כמפורט בפרק חברי הדירקטוריון. בעל תואר ראשון (B.A.) בכלכלה. תואר ראשון במשפטים (L.L.B.). בעל רישיון לעריכת דין.

בעבר, מנכ"ל חברות כרטיסי האשראי ישראל כרטיס בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית בע"מ, במשך 15 שנה מספטמבר 1994 עד ינואר 2009, מנכ"ל פועלים אקספרס בע"מ בין 27.3.2006 עד 31.1.2009, ממלא מקום יו"ר דירקטוריון פועלים אקספרס בע"מ בין השנים 23.9.2001 עד 26.3.2006, וסגן יו"ר דירקטוריון חברות כרטיסי האשראי ישראל כרטיס בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ מפברואר 2009 עד נובמבר 2009. יו"ר דירקטוריון צמרת מימונים בע"מ בין השנים 2003 עד מרץ 2009. יו"ר דירקטוריון האזור הדרומי של מסטרקארד אירופה בין השנים 2001-2006. חבר דירקטוריון מסטרקארד אירופה בין השנים 1994 עד 2006.

מר דורון שורר - רו"ח, חבר דירקטוריון הבנק משנת 2009 וחבר בדירקטוריונים כמפורט בפרק חברי הדירקטוריון.

בשנים 2002 - 2004 יו"ר הפניקס הישראלי - חברה לביטוח בע"מ. בשנים 1998 - 2002 יו"ר מבטחים קבוצה לניהול קרנות פנסיה. בשנים 1995 - 1998 המפקח על הביטוח וממונה על שוק הון ביטוח וחסכון.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

הדירקטוריון מופקד על בקרת העל בבנק. דירקטוריון הבנק מינה את ועדת הביקורת לקיים דיון בדוחות הכספיים, לעקוב אחר שינויים בכללים החשבונאיים ולדון במידת השפעתם על הבנק. הוועדה דנה בנושאים שעלו מדוחות הביקורת של רואי חשבון המבקרים, בשינויים במערכי הדוח הפנימי ומקיימת מעקב ובקרה על יישום המדיניות החשבונאית שנקבעה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברים מסמכי רקע ו/או טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הוועדה. הוועדה מקיימת ישיבה לדיון בדוחות הכספיים ובעקבותיה ממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

הוועדה מורכבת מהחברים שלהלן:

גב' איריס שטרק, רו"ח - יו"ר הוועדה (דירקטורית חיצונית, בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר שמריהו בן צור (מה- 22 בספטמבר 2014), מר יאיר יצחקי (עד ל- 22 בספטמבר 2014), מר יוסי לוי (בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר משה ניב (דירקטור חיצוני), מר חיים קרופסקי (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית) ומר דורון שורר (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית).

לישיבות הוועדה בהם נדונים הדוחות הכספיים, מוזמנים מנכ"ל הבנק, חשב הבנק, חברי הנהלה נוספים לפי הצורך, המבקר הפנימי של הבנק וכן רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת ועומדים לרשות חברי הוועדה בכל שאלה והבהרה בטרם קבלת החלטה להמלצה למליאת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים.

במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראת סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, נצבר ומועבר מידע להנהלת הבנק בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בוועדה בטרם אישור הדוחות הכספיים כנדרש. דיווח בגין חולשה מהותית, במידה וקיים, ניתן בדוחות הכספיים.

במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין 309 בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה פנימית על דיווח כספי של המפקח על הבנקים, במהלך השנה פועל הבנק למיפוי תהליכי עבודה חדשים ותיקוף תהליכי עבודה קיימים המשפיעים על תהליכי הדיווח הכספי וזאת בעקבות שינויים בהוראות רגולציה החלים על הבנק. תהליך זה כולל תיעוד של תהליכי עבודה חדשים ותיקוף של תהליכים קיימים, לרבות תיעודם ותיקוד הבקורות המבוצעות במסגרתם. כמו כן, מבוצעות במהלך השנה בדיקות אפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית על תהליכי הדיווח הכספי של הבנק לרבות גילוי. דיווח על ממצאי התהליך מועברים באופן שוטף לוועדת ההיגוי בבנק.

לקראת ישיבת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים, מועברים מסמכי רקע וטיוטת הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון, בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקרים חברי הנהלת הבנק את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על התוצאות העסקיות של הבנק ומודגשות סוגיות עיקריות. לישיבה זו מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת, ועומדים לרשות חברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה. ועדת הביקורת ומאזן מגישה את המלצותיה בעניין אישור הדוחות הכספיים לדירקטוריון, אשר לו הבלעדיות לאשרם.



להלן רשימת חברי הדירקטוריון, עיסוקם העיקרי וחברותם בדירקטוריונים של גופים אחרים:

אילן בצרי	יו"ר הדירקטוריון. משנה למנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון לישראל וראש חטיבת עסקים. דירקטור בפיבי שוויץ.
שמריה בן-צור	גמלאי, שימש כממלא מקום מזכיר הסתדרות המורים וראש האגף המקצועי של הסתדרות המורים. סגן יו"ר הכנסת לשעבר, בוגר הפקולטה למשפטים של מכללת קריית אונו.
אלה גולן (2)	סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
עדנה וידל	מנהלת תיכון מקיף י"ב בראשון לציון.
דורית חגי	יו"ר סניף הסתדרות המורים בפתח תקוה ויו"ר האגף לארגון הסתדרות המורים.
יאיר יצחקי (1)	סמנכ"ל וראש מערך הלוגיסטיקה בבנק הבינלאומי. יו"ר שירותי השחר בע"מ, יו"ר הבינלאומי סוכנות לביטוח (2005) בע"מ ומשמש כחבר בדירקטוריונים של החברות שלהלן: מת"ף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, פורטראב חברה להשקעות בע"מ, סטוקופן (ישראל) בע"מ, חברת גוש 30037 חלקה 103 חלקות משנה 3, 4, 8 בע"מ, חברת חלקות 42, 41 גוש 4430 בע"מ, דירה 108/2 בגוש 30026 בע"מ וחלקה 83 בגוש 8266 בנתניה בע"מ.
יוסי לוי	סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל. חבר בדירקטוריונים של החברות שלהלן: בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, פורטראב חברה להשקעות בע"מ, הבנק הבינלאומי חיתום והשקעות בע"מ ויו-בנק בע"מ.
משה ניב	דירקטור חיצוני יועץ לניהול.
אברהם פינקלשטיין	יועץ ליחסי עבודה ומנהל. חבר בדירקטוריונים של החברות שלהלן: "אסם" השקעות בע"מ, "מגן זהב" חברה לביטוח בע"מ, מ.די.או. אחזקות בע"מ, הלי-בו מכונים לאבחון הליקובקטר בע"מ, א.א. פ.ק.ד בע"מ, א.א. פינקלשטיין נכסים בע"מ, איילון פנסיה בע"מ, איילון חברה לביטוח בע"מ, איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ, בית הספר הגבוה לטכנולוגיה "מכון הלב" וע.ר.ן. שיווק כיטוב בע"מ. חבר בוועד המנהל של אגודת שוחרי תלפיות-מכללה אקדמית לחינוך.
חיים קרופסקי	דירקטור חיצוני. חבר בדירקטוריונים בחברות שלהלן: אורט ישראל- חברה לתועלת הציבור (חל"צ) וקרן יהושע רבינוביץ לאמנויות תל אביב. חבר הוועדה הציבורית "אמץ לוחם" של האגודה למען החייל, חבר בחבר הנאמנים של מוזיאון תל-אביב לאמנות. חבר המועצה הציבורית של אלו"ט-אגודה לאומית לילדים אוטיסטים. בעבר, מנכ"ל חברות כרטיסי האשראי ישראלכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית בע"מ, במשך 15 שנה מספטמבר 1994 עד ינואר 2009, מנכ"ל פועלים אקספרס בע"מ בין 27.3.2006 עד 31.1.2009, ממלא מקום יו"ר דירקטוריון פועלים אקספרס בע"מ בין השנים 23.9.2001 עד 26.3.2006 וסגן יו"ר דירקטוריון חברות כרטיסי האשראי ישראלכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ מפברואר 2009 עד נובמבר 2009. יו"ר דירקטוריון צמרת מימונים בע"מ בין השנים 2003 עד מרץ 2009. יו"ר דירקטוריון האזור הדרומי של מסטרקארד אירופה בין השנים 2001-2006. חבר דירקטוריון מסטרקארד אירופה בין השנים 1994 עד 2006. בעל תואר ראשון (B.A.) בכלכלה. תואר ראשון במשפטים (L.L.B.). בעל רישיון לעריכת דין.

דורון שורר	דירקטור חיצוני. רואה חשבון. מנכ"ל שורר בינלאומי בע"מ. חבר בדירקטוריונים של החברות שלהלן: החברה המנהלת של קרן ההשתלמות של עובדי חברת החשמל לישראל בע"מ (וחבר ועדת השקעות), PLURISTEM נבאדה, קופ"ג של עובדי האוניברסיטה העברית (וחבר ועדת השקעות), קפיטל ברד בע"מ, פימי אגרו בע"מ, אופק אגודה שיתופית בע"מ, עמותת להקת הבלט "קולבן דאנס".
איריס שטרק	דירקטורית חיצונית. רואת חשבון. שותפה מנהלת במשרד רו"ח "שטרק את שטרק", מנכ"לית של החברות שטרק את שטרק נכסים בע"מ ושטרק את שטרק-רו"ח (שותפות), חברה במועצת רואי החשבון, חברה בוועדת מינויים ברשות נציב המדינה, מרצה במוסדות אקדמיים. חברה בדירקטוריונים של החברות שלהלן: קופה לתגמולים ופנסיה של עובדי הסוכנות היהודית בע"מ (וגם יו"ר וועדת הביקורת). חברת ועד מנהל סמינר הקיבוצים, חברה בחבר הנאמנים ויו"ר ועדת ביקורת של ביה"ס הגבוה לטכנולוגיה בירושלים, יו"ר דירקטוריון הליגה המקצוענית לנשים בכדורסל בע"מ, חברת ועדת ביקורת וראיית ישראל. בעבר, יו"ר דירקטוריון חברת נמל אשדוד בע"מ, יו"ר ועדת הביקורת בבנק הבינלאומי, יו"ר ועדת הביקורת בחברת "בזק".
אירית שלומי	יועצת. בעבר, סמנכ"ל וראש חטיבת בנקאות בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. מנכ"לית חברת א. שלומי יעוץ בע"מ. חברה בדירקטוריונים של החברות שלהלן: בנק אוצר החייל בע"מ, אמיליה פיתוח (מעו"ף) בע"מ, ריט 1 בע"מ. דירקטורית חיצונית בקרסו מוטורס בע"מ.

(1) חדל לכהן כחבר בדירקטוריון הבנק ב- 22 בספטמבר 2014.

(2) החלה לכהן כחברת דירקטוריון ב- 23 בספטמבר 2014.

מבקרת פנימית- גב' יעל רונן.

רואי החשבון המבקרים של הבנק - סומך חייקין.

חברי הנהלת הבנק

יעקב שורי	מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי ומנהל סיכונים פיננסיים מיוני 2011. מנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון של א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ. בוגר לימודי דיפלומה לבנקאות - התמחות במימון וחשבונאות ובוגר להב- ביה"ס למוסמכים במנהל עסקים באוניברסיטת תל אביב. 2006-2011 סמנכ"ל, מנהל מחלקה מסחרית-עסקית בחטיבה העסקית וראש מנהלת סניפי עסקים בבנק הבינלאומי, יו"ר הבינלאומי ליסינג בע"מ (חברת בת) 2005-2006 מנהל אזור המרכז בבנק הבינלאומי 2004-2005 סגן מנהל סניף ראשי תל אביב ומנהל מחלקת עסקים בבנק הבינלאומי
גבריאל טייטל	סגן מנהל כללי, ראש אגף בנקאות. החל מ-15 בדצמבר 2013 הוכפף לאגף בנקאות יחידות אגף נכסי לקוחות (1). חבר בדירקטוריונים א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ והבינלאומי סוכנות לביטוח בע"מ. בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה מאוניברסיטת תל אביב. 2007-2008 סגן מנהל סניף ראשי תל אביב בבנק הבינלאומי 2006-2007 מנהל מנהלת השילוב של חברות בנות בקבוצת הבנק הבינלאומי 2002-2006 מנכ"ל בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ
דוד פדרמן	סגן מנהל כללי מנובמבר 2001, ראש אגף אשראי. בעל תואר ראשון בפסיכולוגיה מאוניברסיטת חיפה ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.
אלון שפירא	סגן מנהל כללי מנובמבר 2002, ראש אגף חשבונות, החשבונאי הראשי וחבר בדירקטוריון א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ. רואה חשבון. בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה ובעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.



שכר הטבות לנושאי משרה

להלן פירוט השכר, תשלומי המעביד והפרשות כל אחד מחמשת נושאי המשרה הבכירים בבנק ליום 31 בדצמבר 2014 ו-2013 (סכומים מדווחים באלפי ש"ח):

בשנת 2014	שם	תפקיד	משכורת	מענק (3)	שווי רכב	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי והטבות נוספות	סה"כ משכורות והוצאות נלוות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים *
	יעקב שורי	- מנכ"ל הבנק	967	96	60	230	1,353	-
	גבריאל טייטל	- סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות וניהול נכסי לקוחות	733	50	57	168	1,008	998
	אלון שפירא	- סמנכ"ל, ראש אגף חשבונות והחשבונאי הראשי	730	43	55	174	1,002	-
	דוד פדרמן	- סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	682	44	57	182	965	-
	רון כהן (5)	- מנהל מחלקת שיווק ופיתוח עסקי- בנקאות קמעונאית	532	64	-	124	720	108

בשנת 2013	שם	תפקיד	משכורת	מענק (3)	שווי רכב	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי והטבות נוספות	סה"כ משכורות והוצאות נלוות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים *
	יעקב שורי	- מנכ"ל הבנק	958	175	37	255	1,425	14
	גבריאל טייטל	- סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות	721	108	59	181	1,069	1,112
	אלון שפירא	- סמנכ"ל, ראש אגף חשבונות והחשבונאי הראשי	718	87	53	186	1,044	-
	דוד פדרמן	- סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	677	87	59	195	1,018	-
	ליאת בן ארי(4)	- סמנכ"ל, ראש אגף ניהול נכסי לקוחות	567	68	37	128	800	-

* הלוואות ניתנו בתנאים דומים לאלו שניתנו לכלל עובדי הבנק, אשר סכומיהם נקבעו לפי קריטריונים אחידים.

** היקף המשרה של נושאי המשרה הבכירה הוא 100%.

*** לנושאי המשרה הבכירה אין החזקות בהון הבנק.

**** התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.

(1) שכרו של יו"ר הדירקטוריון, מר אילן בצרי, משולם על ידי הבנק הבינלאומי בע"מ.

(2) כמבקר הפנימי בבנק משמשת גב' יעל רונן שהינה המבקרת הפנימית הראשית של הבנק הבינלאומי בע"מ. שכרה משולם על ידי הבנק הבינלאומי.

(3) בהתאם לאישור הדירקטוריון סכום המענק עשוי להשתנות, ראה מדיניות תגמול חברי הנהלה.

(4) הגב' ליאת בן ארי סיימה את תפקידה ביום 15 בדצמבר 2013.

(5) העובד אינו נושא משרה בכירה ונמצא בהסכם קיבוצי בהתאם למדיניות התגמול. בהתאם להסכם הקיבוצי תהליך התגמול של עובדי הבנק יתבצע ברבעון השני של שנת 2015. המענק הינו מענק בגין שנת 2013 אשר שולם בשנת 2014 וכולל חלק יחסי בתגמול נדחה בסך 22 אלפי ש"ח. לעובד תגמול נדחה במסגרת תכנית "אופציות פאנטום" בסך של כ- 80 אלפי ש"ח בגין תגמול נדחה מתמשך לעובדי הבנק שאינם חברי הנהלה. ראה מדיניות התגמול בפרק המשאב האנושי.

מר יעקב שורי - מועסק בבנק מיום 10 ביוני 2011 בהסכם אישי ולתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה הסכום המתקבל מהכפלת שכרו האחרון במספר שנות עבודתו בבנק (לרבות

חלקי שנה). תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר גבריאל טייטל - מועסק בבנק בהסכם אישי בתוקף מיום 15 ביוני 2008 לתקופה קצובה עד יום 14 ביוני 2011. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר דוד פדרמן - מועסק בבנק מיום 30 בספטמבר 2001 בהסכם קיבוצי כמושאל מבנק הפועלים ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 בינואר 2009 לתקופה קצובה עד יום 31 בדצמבר 2011. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית שלו ללא השלמת עתודות. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אלון שפירא - מועסק בבנק מיום 1 ביולי 1997 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 באוגוסט 2009 לתקופה קצובה עד יום 31 ביולי 2012. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

שכר רואי החשבון המבקרים

(סכומים מדווחים באלפי ש"ח) (1) (2) (3)

בשנת 2013	בשנת 2014	
1,198.7	1,198.0	עבור פעולות הביקורת (4) - רואי חשבון המבקרים
-	108.2	עבור פעולות הביקורת - שירותים אחרים - רואי חשבון המבקרים
9.3	10.0	עבור פעולות ביקורת בחברות בנות - רואי חשבון מבקרים
1,208.0	1,316.2	סה"כ שכר רואי חשבון מבקרים

- (1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט - 1999.
- (2) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.
- (3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, ביקורת הבקרה הפנימית על הדוח הכספי וביקורת דוח התאמה למס הכנסה.



בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחווה דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק ולעובדיו על עבודתם המסורה בשנת 2014.

יעקב שורי
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 25 בפברואר 2015

נתונים עיקריים בבנק מסד לשנת 2014

במיליוני ש"ח

רווח ורווחיות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			שינוי ב- %	
	2014	2013	2012	2014	2013
הכנסות ריבית, נטו	152.7	154.0	159.1	(0.8)	(3.2)
הוצאות בגין הפסדי אשראי	12.0	4.0	6.4	200.0	(37.5)
הכנסות שאינן מריבית	100.3	95.7	96.4	4.8	(0.7)
הוצאות תפעוליות ואחרות	182.1	179.7	178.2	1.3	0.8
רווח לפני מיסים	58.9	66.0	70.9	(10.8)	(6.9)
רווח נקי	36.2	42.1	44.5	(14.0)	(5.4)

מאזן - סעיפים עיקריים	ליום 31 בדצמבר			שינוי ב- %	
	2014	2013	2012	2014	2013
סך הכל מאזן	5,701.1	5,130.9	5,122.8	11.1	0.2
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,291.4	1,394.3	1,421.8	(7.4)	(1.9)
ניירות ערך	517.0	743.4	842.4	(30.5)	(11.8)
אשראי לציבור, נטו	3,182.3	2,906.9	2,768.8	9.5	5.0
אשראי לממשלה	620.6	-	-	-	-
פקדונות הציבור	4,367.5	4,151.8	4,183.2	5.2	(0.8)
הון	501.6	465.2	426.5	7.8	9.1

יחסים פיננסיים עיקריים	2014	2013	2012
	באחוזים		
הון לסך המאזן	8.8	9.1	8.3
הון לרכיבי סיכון	*15.70	**15.61	**14.78
אשראי לציבור נטו לסך המאזן	55.8	56.7	54.0
פקדונות הציבור לסך המאזן	76.6	80.9	81.7
פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו	137.2	142.8	151.1
הכנסות שאינן מריבית להוצאות תפעוליות	55.1	53.3	54.1
הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות	72.0	72.0	69.7
הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור (מאזני וחוף-מאזני)	0.25	0.09	0.15
שיעור הפרשה למס	38.5	36.2	37.2
תשואת הרווח הנקי להון	7.5	9.6	11.2

* לפי באזל III.

** לפי באזל II.



סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו בשנת 2014

להלן פירוט התוספות הכלולות בסקירה:

תוספת א'	- מאזן מאוחד רב תקופתי.
תוספת ב'	- דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי.
תוספת ג'	- שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד
תוספת ד'	- החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית.
תוספת ה'	- סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק.
תוספת ו'	- מאזן מאוחד לסוף רבעון - מידע רב רבעוני.
תוספת ז'	- דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון - מידע רב רבעוני.

סקירת ההנהלה - תוספת א'

מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי לסוף השנים 2010 - 2014

במיליוני ש"ח

2010	2011	2012	2013	2014	
סכומים מדווחים					
					נכסים
1,239.4	1,438.5	1,421.8	1,394.3	1,291.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
815.1	682.6	842.4	743.4	517.0	ניירות ערך
2,295.1	2,573.1	2,768.8	2,906.9	3,182.3	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	620.6	אשראי לממשלה
56.2	59.3	56.0	53.5	51.4	בניינים וציוד
0.3	0.3	0.4	0.5	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
23.2	37.2	33.4	32.3	38.1	נכסים אחרים
4,429.3	4,791.0	5,122.8	5,130.9	5,701.1	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
3,618.2	3,967.9	4,183.2	4,151.8	4,367.5	פקדונות הציבור
30.6	27.5	62.9	58.9	377.3	פקדונות מבנקים
0.3	2.1	3.5	1.1	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
404.0	418.2	446.7	453.9	453.8	התחייבויות אחרות
4,053.1	4,415.7	4,696.3	4,665.7	5,199.5	סך כל ההתחייבויות
376.2	375.3	426.5	465.2	501.6	הון
4,429.3	4,791.0	5,122.8	5,130.9	5,701.1	סך כל ההתחייבויות וההון



סקירת ההנהלה - תוספת ב'

דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי לסוף השנים 2010 - 2014

במיליוני ש"ח

2010	2011	2012	2013	2014	
סכומים מדווחים					
172.7	217.2	213.3	190.8	167.3	הכנסות ריבית
46.2	62.9	54.2	36.8	14.6	הוצאות ריבית
126.5	154.3	159.1	154.0	152.7	הכנסות ריבית, נטו
10.5	5.2	6.4	4.0	12.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
116.0	149.1	152.7	150.0	140.7	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית					
12.5	2.9	13.7	15.3	21.6	הכנסות מימון שאינן מריבית
74.2	81.2	81.4	79.0	78.1	עמלות
16.9	4.2	1.3	1.4	0.6	הכנסות אחרות
103.6	88.3	96.4	95.7	100.3	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות					
85.4	89.7	91.3	94.9	92.5	משכורות והוצאות נלוות
28.5	35.0	*32.1	*30.6	32.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
57.2	55.4	*54.8	*54.2	56.8	הוצאות אחרות
171.1	180.1	178.2	179.7	182.1	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
48.5	57.3	70.9	66.0	58.9	רווח לפני מיסים
16.0	20.3	26.4	23.9	22.7	הפרשה למיסים על הרווח
32.5	37.0	44.5	42.1	36.2	רווח נקי
רווח למניה רגילה (בש"ח)					
0.22	0.25	0.30	0.28	0.24	רווח בסיסי ומדולל

* סווג מחדש

סקירת ההנהלה - תוספת ג'
שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

2012			2013			2014			נכסים נושאי ריבית - בישראל
יתרה ממוצעת(1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת(1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת(1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	
2,343.3	165.8	7.08	2,496.2	159.8	6.40	2,687.6	152.3	5.67	
384.7	6.3	1.64	356.2	3.9	1.09	408.3	2.6	0.64	אשראי לממשלה
882.4	20.7	2.35	853.8	11.9	1.39	345.6	2.3	0.67	פקדונות בבנקים
713.4	19.3	2.71	707.9	15.0	2.12	675.1	4.2	0.62	פקדונות בבנקים מרכזיים
34.8	0.9	2.59	8.3	0.2	2.41	595.9	5.8	0.97	אג"ח מוחזקות לפדיון
2.9	0.3	10.48	3.0	-	-	3.7	0.1	2.70	וזמינות למכירה (3)
						0.6	-	-	אג"ח למסחר (3)
									נכסים אחרים
4,361.5	213.3	4.89	4,425.4	190.8	4.31	4,716.8	167.3	3.55	סך כל הנכסים נושאי ריבית
350.8			373.0			381.7			חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
189.1			187.5			195.3			נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (4)
4,901.4	213.3	4.35	4,985.9	190.8	3.83	5,293.8	167.3	3.16	סך כל הנכסים

הערות בסוף תוספת ג'.



סקירת ההנהלה - תוספת ג'
שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

2012			2013			2014			
יתרה ממוצעת(1)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה (%)	יתרה ממוצעת(1)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה (%)	יתרה ממוצעת(1)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה (%)	
3,129.8	54.1	1.73	2,995.9	36.7	1.23	2,871.3	13.4	0.47	התחייבויות נושאות ריבית - בישראל
									פקדונות הציבור לזמן קצוב
42.0	0.1	0.24	44.9	0.2	0.45	207.6	1.2	0.58	פקדונות מבנקים
0.8			1.2	(0.1)	(8.33)	0.2			התחייבויות אחרות
3,172.6	54.2	1.71	3,042.0	36.8	1.21	3,079.1	14.6	0.47	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
									זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
350.8			373.0			381.7			פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
904.9			1,044.9			1,273.5			התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (6)
76.2			85.6			76.9			סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
4,504.5	54.2	1.20	4,545.5	36.8	0.81	4,811.2	14.6	0.30	סך כל האמצעים ההוניים
396.9			440.4			482.6			סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
4,901.4			4,985.9			5,293.8			פער הריבית
3.18			3.10			3.08			תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (7)
4,361.5	159.1	3.65	4,425.4	154.0	3.48	4,716.8	152.7	3.24	

הערות בסוף תוספת ג'.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

2012			2013			2014			
יתרה ממוצעת(1)	הכנסות ריבית (5)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת(1)	הכנסות ריבית (5)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת(1)	הכנסות ריבית (5)	שיעור הכנסה (%)	
3,602.4	188.4	5.23	3,701.4	170.3	4.60	3,753.4	157.9	4.21	מטבע ישראלי לא צמוד
2,458.7	(35.2)	(1.43)	2,356.7	(18.7)	(0.79)	2,202.4	(7.2)	(0.33)	סך נכסים נושאי ריבית
3.80			3.81			3.88			סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
492.3	20.7	4.2	467.3	18.7	4.00	715.1	7.4	1.03	מטבע ישראלי צמוד למדד
562.3	(18.6)	(3.31)	557.4	(18.0)	(3.23)	749.1	(7.4)	(0.99)	סך נכסים נושאי ריבית
0.89			0.77			0.04			סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
266.8	4.2	1.57	256.7	1.8	0.70	248.3	2.0	0.81	מטבע חוץ (לרבות מטבע
151.7	(0.4)	(0.26)	127.9	(0.1)	(0.08)	127.6	-	-	ישראלי צמוד למטבע חוץ)
1.31			0.62			0.81			סך נכסים נושאי ריבית
									סך התחייבויות נושאות ריבית
4,361.5	213.3	4.89	4,425.4	190.8	4.31	4,716.8	167.3	3.55	פער הריבית
3,172.6	(54.2)	(1.71)	3,042.0	(36.8)	(1.21)	3,079.1	14.6	(0.47)	סך פעילות בישראל
3.18			3.10			3.08			סך נכסים נושאי ריבית
									סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית

הערות בסוף תוספת ג'.



סקירת ההנהלה - תוספת ג'

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

(המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

שנת 2013 לעומת שנת 2012			שנת 2014 לעומת שנת 2013			
שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי		שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי		
	מחיר	כמות		מחיר	כמות	
						נכסים נושאי ריבית בישראל
(6.0)	(15.8)	9.8	(7.5)	(18.4)	10.9	אשראי לציבור
(16.5)	(15.1)	(1.4)	(16.0)	(16.7)	0.7	נכסים נושאי ריבית אחרים
(22.5)	(30.9)	8.4	(23.5)	(35.1)	11.6	סך הכל הכנסות הריבית
						התחייבויות נושאות ריבית בישראל
(17.4)	(15.8)	(1.6)	(23.3)	(22.7)	(0.6)	פקדונות הציבור
			1.1	0.2	0.9	התחייבויות נושאות ריבית אחרות(6)
(17.4)	(15.8)	(1.6)	(22.2)	(22.5)	0.3	סך הכל הוצאות ריבית
(5.1)	(15.1)	10.0	(1.3)	(12.6)	11.3	סך הכל הכנסות ריבית נטו

הערות בסוף תוספת ג'.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

הערות:

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן":

לשנה שהסתיימה		
ביום 31 בדצמבר		
2013	2014	
(0.4)	2.5	לא צמוד
1.8	2.0	צמוד מדד
1.5	0.5	מט"ח וצמוד מט"ח
2.9	5.0	

- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 3.6, 3.5, 3.4 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בשנים שהסתיימו ב- 31.12.13, 31.12.14 ו-31.12.12, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.



סקירת ההנהלה - תוספת ד' החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2014

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014											
משך חיים	שיעור	סך כל	משך חיים	שיעור	סך כל	ללא	מעל	מעל 10	מעל	מעל	מעל שנה	מעל 3 חודשים	מעל חודש	עם דרישה
ממוצע	תשואה	השווי הון	ממוצע	תשואה	סך כל	תקופת	20	עד 20	5 עד 10	3 עד 5	עד 3 שנים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד חודש
אפקטיבי**	פנימי	השווי הון	אפקטיבי**	פנימי	השווי ההון	פרטון	שנים	שנים	שנים	שנים	עד 3 שנים	ועד שנה	עד 3 חודשים	עד חודש
בשנים			אחוזים											
0.24	2.62	4,307.1	0.36	2.45	4,456.6	37.5	13.1	11.6	48.1	117.9	112.4	168.7	380.0	3,567.3
0.16		3.0	0.43		2.5							2.5		
0.07		0.1	0.22		0.2									0.2
**0.24	2.62	4,310.2	**0.36	2.45	4,459.3	37.5	13.1	11.6	48.1	117.9	112.4	171.2	380.0	3,567.5
0.10	1.11	3,804.5	0.09	0.48	3,998.2					23.8	77.6	140.6	161.3	3,594.9
0.62		104.2	0.44		2.5							2.5		
0.07		0.1	0.22		0.2									0.2
**0.11	1.11	3,908.8	**0.09	0.48	4,000.9					23.8	77.6	143.1	161.3	3,595.1
401.4			458.4			37.5	13.1	11.6	48.1	94.1	34.8	28.1	218.7	(27.6)
			458.4			420.9	407.8	396.2	348.1	254.0	219.2	191.1	(27.6)	
2.81			3.84	1.15	869.8	7.1		4.5	44.6	631.1	96.1	69.0	13.4	4.0
0.64														
1.35			3.84	1.15	869.8	7.1		4.5	44.6	631.1	96.1	69.0	13.4	4.0
4.54			4.45	0.89	915.8			47.2	189.6	392.3	188.3	61.6	12.5	24.3
4.54			4.45	0.89	915.8			47.2	189.6	392.3	188.3	61.6	12.5	24.3
(9.0)			(46.0)			7.1		(42.7)	(145.0)	238.8	(92.2)	7.4	0.9	(20.3)
			(46.0)			(53.1)	(53.1)	(10.4)	134.6	(104.2)	(12.0)	(19.4)	(20.3)	

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים*

מכשירים פיננסיים נגזרים
(למעט אופציות)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הון

התחייבויות פיננסיות*

מכשירים פיננסיים נגזרים
(למעט אופציות)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הון

החשיפה לשינויים
בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים*

מכשירים פיננסיים נגזרים
(למעט אופציות)

סה"כ שווי הון

התחייבויות פיננסיות*

סה"כ שווי הון

החשיפה לשינויים בשיעורי
הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות בסוף תוספת ד'.

סקירת ההנהלה - תוספת ד' החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014										
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל עד 3 שנים	מעל עד 5 שנים	מעל עד 10 שנים	מעל 20 שנים	ללא תקופת פרעון	סך כל השווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי**	סך כל השווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי**
מט"ח וצמוד מט"ח***													
נכסים פיננסיים*													
70.4	144.3	48.5	0.4	0.3	4.6		0.6	269.1	1.33	0.31	248.3	1.70	0.25
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)													
4.7		2.5					7.2			0.18	8.0		0.45
אופציות (במונחי נכס הבסיס)													
		0.1					0.1			1.11	0.3		0.78
75.1	144.3	51.0	0.5	0.3	4.6		0.6	276.4	1.33	0.31	256.6	1.70	0.25
205.6	34.7	21.8	0.2				0.45	262.3	0.06		240.2	0.44	0.07
התחייבויות פיננסיות*													
0.1		2.4	0.2	0.2	4.9		7.8			5.70	8.8		3.59
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)													
		0.1					0.1			1.11	0.3		0.78
205.7	34.7	24.2	0.5	0.2	4.9		270.2	0.45	0.22		249.3	0.44	0.19
אופציות (במונחי נכס הבסיס)													
											7.3		
(130.6)	109.6	26.8	0.1	(0.3)			0.6	6.2					
(130.6)	(21.0)	5.8	5.8	5.9	5.6	5.6	6.2						
החשיפה המצטברת במגזר													
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית													
3,641.7	537.7	286.2	208.9	749.3	97.3	16.1	13.1	5,595.5	1.57	0.90	5,035.5	1.91	0.49
נכסים פיננסיים*													
4.7		5.0						9.7		0.24	112.0		0.62
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)													
0.2		0.1						0.3		0.60	0.4		0.59
אופציות (במונחי נכס הבסיס)													
3,646.6	537.7	291.2	209.0	749.3	97.3	16.1	13.1	5,605.5	1.57	0.90	5,147.9	1.91	0.49
סה"כ שווי הוגן													
3,824.8	208.5	224.0	266.1	416.1	189.6	47.2		5,176.3	0.85	0.86	4,634.8	1.26	0.66
התחייבויות פיננסיות*													
0.1		4.9	0.2	0.2	4.9			10.3		4.42	113.0		0.85
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)													
0.2		0.1						0.3		0.60	0.4		0.59
אופציות (במונחי נכס הבסיס)													
3,825.1	208.5	228.9	266.4	416.3	194.5	47.2		5,186.9	0.85	0.86	4,748.2	1.26	0.67
סה"כ שווי הוגן													
(178.5)	329.2	62.3	(57.4)	333.0	(97.2)	(31.1)	13.1	418.6			399.7		
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר													
(178.5)	150.7	213.0	155.6	488.6	391.4	360.3	373.4	418.6					
החשיפה המצטברת במגזר													

הערות בסוף תוספת ד'.



החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

הערות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור ג'15 בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור ג'15 בדוח הכספי.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בבאור ג'15 בדוח הכספי.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת ההנהלה - תוספת ה' סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2014

חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי (4)			* מזה:							
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	סך הכל*	חובות (2)	בעייתי (6)	פגום	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	
0.1	**_	**_	11.9	9.7	0.1	0.1	11.9	10.5	0.1	חקלאות
3.0	(0.2)	0.3	86.4	70.9	3.5	3.1	86.5	76.6	3.5	תעשייה
7.1	(0.1)	(0.8)	251.2	141.3	7.9	7.9	253.0	181.5	9.7	בניה ונדל"ן - בינוי
0.4	0.2	0.3	104.9	101.0	1.4	1.3	104.9	95.5	1.4	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
**_	-	**_	0.9	0.8	-	-	15.2	15.2	-	חשמל ומים
1.3	3.0	0.9	101.3	87.9	1.2	1.0	101.3	93.7	1.2	מסחר
0.5	(0.1)	0.3	15.6	13.0	0.5	0.5	15.6	13.8	0.5	בתי מלון, שרותי אוכל והארחה
0.3	(0.1)	(0.2)	56.6	49.8	**_	**_	56.6	52.9	**_	תחבורה ואחסנה
0.1	**_	**_	7.5	4.6	0.2	0.1	7.5	7.1	0.2	תקשורת ושירותי מחשב
0.1	0.1	0.1	49.4	46.9	0.2	0.2	49.4	46.4	0.2	שירותים פיננסיים
1.3	(0.2)	(0.5)	181.1	143.0	1.5	1.1	181.2	160.3	1.5	שירותים עסקיים אחרים
0.6	(0.1)	(0.2)	152.2	134.6	0.7	0.6	152.2	139.8	0.7	שירותים ציבוריים וקהילתיים
14.8	2.5	0.2	1,019.0	803.5	17.2	15.9	1,035.3	893.3	19.0	סך הכל מסחרי
34.6	1.1	11.8	3,734.3	2,425.9	32.8	19.8	3,734.3	3,271.4	32.8	אנשים פרטיים
49.4	3.6	12.0	4,753.3	3,229.4	50.0	35.7	4,769.6	4,164.7	51.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	353.2	353.2	-	-	361.3	361.3	-	בנקים בישראל
-	-	-	620.6	620.6	-	-	1,113.6	1,113.6	-	ממשלת ישראל
49.4	3.6	12.0	5,727.1	4,203.2	50.0	35.7	6,244.5	5,639.6	51.8	סך הכל פעילות בישראל

** נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 4,203.2 מיליוני ש"ח, 517.0 מיליוני ש"ח, 0.4 מיליוני ש"ח ו- 1,523.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.



סקירת ההנהלה - תוספת ה'

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013

סיכון אשראי כולל (1)		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)						הפסדי אשראי (4)		
		* מזה:								
		סך הכל		בעייתי (5)		חובות (2)		סך הכל *		הוצאות בגין הפסדי אשראי
										מחיקות חשבונאיות נטו
										יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
חקלאות	10.7	0.1	10.7	8.2	0.1	0.1	0.1	10.7	0.1	0.4
תעשיה	73.2	3.5	73.2	63.5	3.5	3.5	3.4	73.1	2.5	2.6
בניה ונדל"ן - בינוי	168.4	19.7	168.4	110.5	17.6	17.4	1.2	166.3	7.8	**-
בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	86.9	1.7	86.9	85.7	1.7	1.7	0.2	86.9	0.3	2.0
חשמל ומים	18.2	-	18.2	0.9	-	-	**-	1.1	**-	-
מסחר	104.7	4.7	104.7	92.9	4.7	4.2	2.6	104.6	3.3	1.2
בתי מלון, שירותי אוכל והארח	18.9	0.3	18.9	16.1	0.3	0.3	(0.3)	18.9	**-	**-
תחבורה ואחסנה	70.1	**-	70.1	62.6	**-	**-	(2.1)	70.1	0.3	(1.8)
תקשורת ושירותי מחשב	5.2	0.1	5.2	2.9	0.1	0.1	**-	5.2	0.1	0.7
שירותים פיננסיים	36.3	0.7	36.3	34.1	0.7	0.7	(0.1)	36.3	0.2	(0.1)
שירותים עסקיים אחרים	145.9	1.8	145.9	102.1	1.7	1.5	(1.7)	145.7	1.6	(0.6)
שירותים ציבוריים וקהילתיים	152.5	0.3	152.5	138.7	0.3	0.2	(0.1)	152.5	0.9	0.1
סך הכל מסחרי	891.0	32.9	891.0	718.2	30.7	29.6	1.0	871.4	17.1	4.5
אנשים פרטיים	3,374.2	36.1	3,374.2	2,226.1	36.1	21.6	3.0	3,374.2	23.9	2.7
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	4,265.2	69.0	4,265.2	2,944.3	66.8	51.2	4.0	4,245.6	41.0	7.2
בנקים בישראל	343.4	-	343.4	330.7	-	-	-	330.7	-	-
ממשלת ישראל	711.7	-	711.7	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	5,320.3	69.0	5,320.3	3,275.0	66.8	51.2	4.0	4,576.3	41.0	7.2

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

*** הוצג מחדש

(1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 3,275.0 מיליוני ש"ח, 743.4 מיליוני ש"ח, 0.5 מיליוני ש"ח ו- 1,301.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סקירת ההנהלה - תוספת ו'

מאזן מאוחד לסוף רבעון - מידע רב רבעוני

תמצית מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2014 ו-2013
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2013				2014				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
נכסים								
1,382.4	1,426.3	1,252.8	1,394.3	1,050.5	1,199.1	1,158.6	1,291.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
706.3	692.5	738.4	743.4	687.4	537.7	522.2	517.0	ניירות ערך
2,799.1	2,836.2	2,905.1	2,906.9	2,961.1	3,063.4	3,155.9	3,182.3	אשראי לציבור, נטו
				300.0	620.0	621.8	620.6	אשראי לממשלה
55.2	54.9	53.8	53.5	52.7	52.2	52.2	51.4	בניינים וציוד
0.5	0.5	0.7	0.5	0.4	0.6	0.4	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
32.9	32.9	62.7	32.3	40.3	37.0	34.4	38.1	נכסים אחרים
4,976.4	5,043.3	5,013.5	5,130.9	5,092.4	5,510.0	5,545.5	5,701.1	סך כל הנכסים
התחייבויות								
4,022.7	4,085.6	4,044.7	4,151.8	4,062.3	4,168.4	4,196.2	4,367.5	פקדונות הציבור
54.9	60.9	61.5	58.9	52.3	386.3	378.4	377.3	פקדונות מבנקים
2.8	2.3	1.8	1.1	1.7	1.9	1.4	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
462.0	451.3	452.5	453.9	499.1	466.5	470.2	453.8	התחייבויות אחרות
4,542.4	4,600.1	4,560.5	4,665.7	4,615.4	5,023.1	5,046.2	5,199.5	סך כל ההתחייבויות
434.0	443.2	453.0	465.2	477.0	486.9	499.3	501.6	הון
4,976.4	5,043.3	5,013.5	5,130.9	5,092.4	5,510.0	5,545.5	5,701.1	סך כל ההתחייבויות והון



סקירת ההנהלה - תוספת ז'

דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון - מידע רב רבעוני

תמצית דוח רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2014 ו-2013
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

שנה רבעון	2014				2013			
	1	2	3	4	1	2	3	4
הכנסות ריבית	39.6	45.9	43.4	38.4	49.7	48.9	50.2	42.0
הוצאות ריבית	0.9	7.0	5.8	0.9	8.3	10.9	13.3	4.3
הכנסות ריבית, נטו	38.7	38.9	37.6	37.5	41.4	38.0	36.9	37.7
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	0.4	(0.9)	(0.7)	13.2	1.8	(0.6)	0.9	1.9
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי	38.3	39.8	38.3	24.3	39.6	38.6	36.0	35.8
הכנסות שאינן מריבית								
הכנסות מימון שאינן מריבית	6.3	6.1	5.3	3.9	4.2	5.6	1.7	3.8
עמלות	19.6	18.7	19.2	20.6	19.2	20.0	19.1	20.7
הכנסות אחרות	0.2	0.2	0.2	-	0.1	0.2	0.1	1.0
סך כל ההכנסות שאינן מריבית	26.1	25.0	24.7	24.5	23.5	25.8	20.9	25.5
הוצאות תפעוליות ואחרות								
משכורות והוצאות נלוות	23.4	25.3	22.6	21.2	26.0	24.2	22.1	22.6
אחזקה ופחת בניינים וציוד	7.9	8.4	7.7	8.8	*7.3	*8.0	*8.4	*6.9
הוצאות אחרות	16.4	13.4	14.6	12.4	*13.8	*15.4	*12.8	*12.2
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	47.7	47.1	44.9	42.4	47.1	47.6	43.3	41.7
רווח לפני מיסים	16.7	17.7	18.1	6.4	16.0	16.8	13.6	19.6
הפרשה למיסים על הרווח	6.5	7.0	7.1	2.1	6.0	5.8	4.7	7.4
רווח נקי	10.2	10.7	11.0	4.3	10.0	11.0	8.9	12.2
רווח למניה רגילה (בש"ח)								
רווח בסיסי ומדולל	0.07	0.07	0.07	0.03	0.07	0.07	0.06	0.08

*סווג מחדש

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב שורי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יעקב שורי

מנהל כללי

תל אביב, 25 בפברואר 2015



הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אלון שפירא

סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

תל אביב, 25 בפברואר 2015

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק מסד בע"מ (להלן, "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של ביטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להוראות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק ה"ה סומך חייקין, כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד 150 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוייגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014.

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

י. שורי
מנהל כללי

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

תל אביב, 25 בפברואר 2015





טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ - בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק מסד בע"מ (להלן - "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון אם קיומה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבונו כנוחים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של בטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים - של הבנק ומאוחדים - לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 25 בפברואר 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

סומך חייקין, שותפות ישראלית וחברה ברשת KPMG
של פירמות עצמאיות המאוגדות ב-KPMG
("KPMG International")
ישות שוויצרית.



טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק מסד בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמיוחד - לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמיוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- (PCAOB) Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) של ה- Committee of Sponsoring Organizations (COSO) Commission of the Treadway, והדוח שלנו מיום 25 בפברואר 2015 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 25 בפברואר 2015

מאזן מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר			
2013	2014		
		באור	
נכסים			
1,394.3	1,291.4	2	מזומנים ופקדונות בבנקים
743.4	517.0	3	ניירות ערך (מזה: 738.3, 511.9 בהתאמה, בשווי הוגן)
2,944.3	3,229.4	4	אשראי לציבור
(37.4)	(47.1)		הפרשה להפסדי אשראי
2,906.9	3,182.3		אשראי לציבור, נטו
-	620.6	5	אשראי לממשלה
53.5	51.4	6	בניינים וציוד
0.5	0.3	15ב	נכסים בגין מכשירים נגזרים
32.3	38.1	7	נכסים אחרים
5,130.9	5,701.1		סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
4,151.8	4,367.5	8	פקדונות הציבור
58.9	377.3	9	פקדונות מבנקים
1.1	0.9	15ב	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
453.9	453.8	10	התחייבויות אחרות (מזה: 3.6, 2.3 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים)
4,665.7	5,199.5		סך כל ההתחייבויות
465.2	501.6	11א	הון
5,130.9	5,701.1		סך כל ההתחייבויות וההון

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

י. שורי
מנהל כללי

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 25 בפברואר 2015

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

דוח רווח והפסד מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	באור
213.3	190.8	167.3	17
54.2	36.8	14.6	17
159.1	154.0	152.7	17
6.4	4.0	12.0	4
152.7	150.0	140.7	
הכנסות שאינן מריבית			
13.7	15.3	21.6	18
81.4	79.0	78.1	19
1.3	1.4	0.6	20
96.4	95.7	100.3	
הוצאות תפעוליות ואחרות			
91.3	94.9	92.5	21
*32.1	*30.6	32.8	6
*54.8	*54.2	56.8	22
178.2	179.7	182.1	
70.9	66.0	58.9	
26.4	23.9	22.7	23
44.5	42.1	36.2	
רווח נקי			
רווח למניה רגילה (בש"ח)			
0.30	0.28	0.24	24

*סווג מחדש

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם



דוח על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
44.5	42.1	36.2	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:
10.4	(5.1)	0.3	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
10.4	(5.1)	0.3	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(3.7)	1.7	(0.1)	השפעת המס המתייחס
6.7	(3.4)	0.2	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
51.2	38.7	36.4	הרווח הכולל

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	פרמיה על המניות	התחייבויות צמיתות	הון המניות הנפרע
יתרה ליום 1 בינואר 2012							
375.3	349.8	(1.8)	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
44.5	44.5						
6.7		6.7					
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012							
426.5	394.3	4.9	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
יתרה ליום 1 בינואר 2013							
426.5	394.3	4.9	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
42.1	42.1						
(3.4)		(3.4)					
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013							
465.2	436.4	1.5	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
יתרה ליום 1 בינואר 2014							
465.2	436.4	1.5	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
36.2	36.2						
0.2		0.2					
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014							
501.6	472.6	1.7	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.



דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
44.5	42.1	36.2	רווח נקי לשנה התאמות:
5.2	5.1	5.3	פחת על בניינים וציוד
6.4	4.0	12.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(15.3)	(14.6)	(22.6)	רווח ממכירות ניירות ערך זמינים למכירה
			רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של
(1.1)	(0.6)	(0.4)	ניירות ערך למסחר
-	(0.8)	-	רווח ממימוש ציוד
(1.7)	4.9	(4.8)	מיסים נדחים, נטו
(0.6)	(0.5)	1.3	פיצויי פרישה-גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
8.2	13.0	6.1	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			שינוי נטו בנכסים שוטפים:
33.7	(49.3)	62.1	פקדונות בבנקים
(185.2)	(127.4)	(273.6)	אשראי לציבור
-	-	(620.6)	אשראי לממשלה
(0.1)	(0.1)	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(7.6)	10.6	(8.1)	ניירות ערך למסחר
1.8	(2.1)	(1.0)	נכסים אחרים
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
35.4	(4.0)	318.4	פקדונות מבנקים
215.3	(31.4)	215.7	פקדונות הציבור
1.4	(2.4)	(0.2)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
12.2	(7.2)	(15.3)	התחייבויות אחרות
152.5	(160.7)	(289.3)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
(1,132.0)	(1,121.9)	(1,080.4)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
981.9	1,206.6	1,306.2	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
19.0	10.3	24.1	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(1.9)	(2.8)	(3.2)	רכישת בניינים וציוד
-	1.2	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(133.0)	93.4	246.7	מזומנים נטו מפעילות השקעה
19.5	(67.3)	(42.6)	גידול (קיטון) במזומנים
1,297.7	1,314.7	1,237.9	יתרת מזומנים לתחילת שנה
(2.5)	(9.5)	1.8	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
1,314.7	1,237.9	1,197.1	יתרת מזומנים לסוף השנה

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
			ריבית ומיסים ששולמו והתקבלו
248.8	214.7	201.4	ריבית שהתקבלה
63.9	40.2	26.9	ריבית ששולמה
37.0	36.1	41.6	מיסים על הכנסה ששולמו
4.9	2.3	-	מיסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.



באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

(1) בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים סולו של הבנק ניתנת בבאור 26. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 25 בפברואר 2015.

(2) הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ניירות ערך בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה ב-FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

בנק - בנק מסד בע"מ.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה תאגיד מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, למעט בעל עניין.

בעלי עניין - כהגדרתם בפסקה 1 להגדרה "בעל עניין", "בתאגיד" בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק נערכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעריכת הדוחות הכספיים הבנק מיישם, בין היתר, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים וכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי מבוסס על כללי חשבונאות מקובלים בישראל ועל תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:

- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;



- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של הבנק, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק.

(3) בסיס המדידה

- הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:
- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר או מכשירים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן);
 - מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
 - נכסים והתחייבויות מיסים נדחים;
 - הפרשות;
 - נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הרבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם. עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידית במסגרת הכנסות ריבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא, כאשר במסגרת יישום



ההוראה שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווגן של עמלות הנ"ל כחלק מהכנסות רבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה, התאמת תשואה או עמלה אחרת.

להלן הגילוי להשפעה של יישום הוראה זו על הכנסות הרבית נטו, ההכנסות שאינן מרבית (עמלות) והרווח הנקי של הבנק בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			הכנסות ריבית עמלות רווח נקי
בלתי מבוקר			
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			
167.3	2.7	164.6	
78.1	(7.4)	85.5	
36.2	(2.9)	39.1	

עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו בין סעיפי הכנסות רבית והכנסות מעמלות.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינו ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הבאים אשר מוכרים ברווח כולל אחר, הנובעים מתרגום של:

- מכשירים פיננסיים הוניים המסווגים כזמינים למכירה (למעט במקרה של ירידת ערך ואז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד);
- התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ, בגין החלק האפקטיבי בגידור;

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה. להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי (ב-%)			31 בדצמבר			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שער החליפין (בש"ח) של:						
(2.3)	(7.0)	12.0	3.733	3.471	3.889	הדולר של ארה"ב
(0.4)	(2.8)	(1.2)	4.921	4.782	4.725	האירו
2.5	14.0	5.6	6.037	5.742	6.064	הלירה שטרלינג
מדד המחירים לצרכן:						
1.5	2.0	(0.1)	105.5	107.5	107.4	לחודש נובמבר (בנקודות)
1.6	1.8	(0.2)	105.7	107.6	107.4	לחודש דצמבר (בנקודות)

(2) בסיס האיחוד

חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הבנק.

(3) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

א. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

- הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנוותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הרבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנוותרת של החוב לפי שיעור הרבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנוותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- הכנסות מעמלות פירעון מוקדם של הלוואות, לאחר ניכוי חלק יחסי המתייחס להון הפיננסי, נכללות בדוח רווח והפסד בשיעורים שנתיים שווים במשך יתרת התקופה לפירעון האשראי או במשך שלוש שנים ממועד הפירעון המוקדם, לפי התקופה הקצרה ביותר.
- עמלות הקצאה למסגרות אשראי מוכרות ברווח והפסד באופן יחסי לתקופות העסקאות.
- ב. הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.
- ג. ניירות ערך - ראה סעיף ד.(5) להלן.
- ד. מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ד.(6) להלן.
- ה. הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.



(4) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בנוסף, בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015, מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לאנשים פרטיים.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פקדונות בבנקים, איגרות חוב, אשראי לציבור וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: פקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיבי הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: איגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור

בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

1. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנוותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
2. כאשר החייב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כללי ההחזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים. הערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים ורק לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

חוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב. לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
 - לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה יקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
 - החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן
 - ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:



- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי

הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליוני ש"ח וכן לגבי החובות האחרים שמזהים על ידי הבנק לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות חוזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

אשראי אחר

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה בדבר הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ-1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בבנק מסתמך בענף המשק המסחרי, על חישובי חברת האם הלוקחת בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי. לעומת זאת בענף המשק הפרטי החישוב מבוסס על עמידה על פי חישובי הבנק, לפי אותם קריטריונים/חישובים/נתונים.

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטה בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיטה מאריכה את התחולה של הוראת שעה בנושא חישוב "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" בהתבסס על פילוח לפי ענפי משק, קובעת הערות והנחיות לאופן החישוב של שיעורי הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללת התאמות בגין הגורמים הסביבתיים בקביעת מקדמי ההפרשה. בנוסף, נכללו הוראות המתייחסות לשימוש בדירוגים פנימיים לחישוב ההפרשה הקבוצתית.

ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיקוף לרווח והפסד. מועד היישום לראשונה טרם נקבע סופית.

בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובדק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממס.

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמיושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בהתאם לחוזר בקביעת הפרשה להפסדי אשראי על תאגידים



בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, בין היתר, להביא בחשבון הן את הפסדי העבר, אשר יחושבו בהתאם לממוצע הפסדי העבר בחמש השנים האחרונות, והן את ההתאמות בגין הגורמים האיכותיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, בשיעור שלא יפחת מ- 0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא פגום. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית. כמו כן, נקבע כי תאגידים בנקאיים אשר שיעורי ההפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד יישמו שיעור התאמה איכותי שלא יפחת מ-0.5% מיתרת האשראי כאמור. השפעת יישום החוזר על הרווח הנקי של הבנק היא כ- 7.0 מיליוני ש"ח וגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך כ- 11.3 מיליוני ש"ח.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו והוכרו כהכנסה ברווח והפסד אך טרם נגבו. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית רק לאחר שישה תשלומים רצופים. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה ביאור 3.1.D.3.א. לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את הוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי. בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - אחר, בנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל, במידה שמהותי.

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מכאן ולהבא. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. בנוסף החל מהדוח לשנת 2014 מיישם הבנק דרישות גילוי נוספות בדבר דירוג אשראי. לגבי גילויים חדשים כאמור, לא נדרש הבנק לכלול מידע השוואתי. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 4 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

(5) ניירות ערך

- א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלוש תיקים כלהלן:
 1. איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
 2. ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרן בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
 3. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואיגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.
- ב. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.
- ג. עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- ד. לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף ד.(6) להלן.
- ה. לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף ד.(8) להלן.

(6) מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם משמשים לגידור. שינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד.

(7) קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב- FAS 157 (ASC 820-10) אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, החל



מיום 1 בינואר 2012, מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבת בהוראות הדיווח לציבור את הכללים שנקבעו בעדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S. GAAP וב-IFRS.

שווי הוגן מוגדר כמחיר/כסכום אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלוונטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר הבנק קובע את הנזילות של שווקים ואת הרלוונטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

לצורך מדידת שווי הוגן, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת.

בנוסף, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחיות שנקבעו ב- ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של ההתחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 15ג, "יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

(8) ירידת ערך נכסים פיננסיים

1. ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני. הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו; לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב - העלות המופחתת). זאת, אלא



אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בנושא קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
- במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
- במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.

כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנזקק בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

2. אשראי לציבור ויתרות חוב - ראה סעיף ד.(4) לעיל.

(9) קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות, הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
 - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז.
- כמו כן, הבנק מקזז פקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.
- הבנק לא מקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement).

עם זאת, בהתאם להוראות בנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים.

(10) רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכורים בחכירה מימונית מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות הקבוצה אינן מופחתות.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו:

- בניינים ומקרקעין 25-50 שנים

- ריהוט וציוד 7-17 שנים

- שיפורים במושכר 7-18 שנים

האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

(11) חכירות

החכירות בבנק מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הבנק. בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצרכי סיווג החכירות, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.



תשלומי חכירה

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה מינימאליים המשתלמים במסגרת חכירה תפעולית, נזקפים עם התהוותם לרווח והפסד.

קביעה אם הסדר מכיל חכירה

בתחילת ההסדר או בעת בחינתו מחדש, הבנק קובע עם הסדר הוא חכירה או אם הוא מכיל חכירה.

הסדר הוא חכירה או מכיל חכירה אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- קיום ההסדר תלוי בשימוש בנכס או בנכסים ספציפיים; וכן
- ההסדר מכיל זכות לשימוש בנכס.

תשלומים ותמורה אחרת שנדרשים לפי ההסדר מופרדים בתחילת ההסדר או בעת הבחינה מחדש לתשלומים עבור החכירה ולרכיבים אחרים על בסיס השווי ההוגן היחסי שלהם.

(12) ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

עיתוי בחינת ירידת הערך

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות נכסים כספיים שהם השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס, בגינם לא הותאמו תזרימי המזומנים הצפויים לנבוע מהנכס.

מידת סכום בר ההשבה

הסכום בר ההשבה של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ושווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה. בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס.

קביעת יחידות מניבות מזומנים

למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה

החברה או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הכרה בהפסד מירידת ערך

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. לגבי יחידות מניבות מזומנים הכוללות מוניטין, הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של היחידה מניבת מזומנים, לאחר גילום יתרת המוניטין, עולה על הסכום בר ההשבה שלה. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, לגבי הוכרו הפסדים מירידת ערך בתקופות קודמות, בכל מועד דיווח נבדק האם קיימים סימנים לכך שהפסדים אלו קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

(13) זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות עתידיות בגין פנסיה ומענקי יובל מחושבות על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של הטבות נצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. שיעור התמזגות מתבסס על הוראות עדכניות של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. שיעור עליית השכר בעתיד מוערך על ידי ההנהלה.

התחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. ראה באור 12, "זכויות עובדים".

הנחיות והבהרות בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרץ 2012 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בנושא בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

בפרט, לפי המכתב, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בעקבות יישום ההנחיות של הפיקוח, ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים מוצגת בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן

הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

(14) התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין- 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב. במקרים נדירים הבנק קבע, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה. בבאור 15 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגינן הפרשה.

(15) הוצאות מיסים על ההכנסה

מיסים על הכנסה כוללים מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המיסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון. מיסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות". מיסים נדחים

ההכרה במיסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מיסים. אולם, הבנק לא מכיר במיסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים:

- ההכרה לראשונה במוניטין,
- ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס,

- הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות ובחברות כלולות, במידה והבנק שולט במועד היפוך ההפרש, וכן צפוי שהם לא יתהפכו בעתיד הנראה לעין, בין אם בדרך של מימוש ההשקעה ובין אם בדרך של חלוקת דיבידנדים בגין ההשקעה.

המדידה של מיסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו הבנק צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות. המיסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר בספרים כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם, או במידה שקיימות הזדמנויות לתכנון מס. נכסי המיסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים.

לצורך הקביעה כי ניתן להכיר בנכס מס נדחה, הבנק מביא בחשבון את כל הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות, התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה.

במידה ואין זה צפוי שלבנק תהיה הכנסה חייבת מספיקה ו/או לא קיימות לבנק הזדמנויות לתכנון מס, נכסי מיסים נדחים נטו לא יעלו על סכום הפרשים זמניים החייבים במס.

קיצוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוז של נכסים והתחייבויות מיסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, או בחברות שונות בבנק, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מיסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המיסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

(16) רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(17) דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שממן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות, תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר ע"י ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.



חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשייך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל ב"סכומים שלא הוקצו והתאמות".

(18) גילויים בהקשר לצד קשור

IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור. בנוסף, נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

(19) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במימוש ההוני, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות או ויתור

הבנק גורע את ההתחייבות מהדוחות הכספיים לפי שווי ההוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שווי ההוגן במועד הסילוק נזקף כרווח או כהפסד. במקרה של נטילת התחייבות ההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבעה נזקף להון. במקרה של ויתור השווי ההוגן של ההתחייבות שנמחלה נזקף להון.

שיפוי

סכום השיפוי נזקף להון.

הלוואות, לרבות פקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון. בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (1) אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי השוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות מתכונת גילוי והוראות מעבר. בחוזר מצוין כי בנק ישראל הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאיגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. בנק הסבור ששינויים במרווח המתקבל לעיל בתקופה מסוימת נובעים מתנודות חריגות בשווקים, באופן שהמרווחים המתקבלים על פיהם אינם מתאימים לשמש להיוון כאמור לעיל, יפנה לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. בהתאם לחוזר, דוגמאות למצבים אלה יכולים לכלול, בין היתר, שינויים בגינם המרווח המתקבל יהיה גבוה מהמרווח על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (מקומי) בישראל.

הבנק נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים, נקבע כדלקמן:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013 הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), יכלול במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.
- רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.
- הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013, ובתקופות לאחר מכן, יכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד (כגון מענקי ותק), תיזקף לעודפים.

בנוסף, החוזר מעדכן את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

כמו כן, ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא הטבות לעובדים, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכיחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי החשבוונאות המקובלים בארה"ב.

הבנק נערך לאימוץ כללי החשבוונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. הבנק מיפה את כל הטבות העובדים, ובחן את אופן מדידתם בהתאם לכללי החשבוונאות בארה"ב ובהתאם לחוזרים והנחיות הפיקוח על הבנקים. לאחר שנקבע אופן המדידה, בוצעו החישובים הנדרשים על ידי אקטואר חיצוני.

עיקרי ההוראות החדשות בנושא זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תכניות להטבה מוגדרת

- הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתכניות פנסיה ותכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ופרישה.
- הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס תקופתי ומעדכן הנחות אלה בעת הצורך.
- שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות.
- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.
- הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

- תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.
- #### **הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים: מענקי ותק**
- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
 - לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה ופרישה.
 - כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה

- ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.
- במקרים בהם הבנק צובר התחייבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו במהלך השירות השוטף, ההתחייבות תימדד תוך שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.

השינויים העיקריים ביחס למדיניות החשבונאית המיושמת כיום בדוחות הכספיים

- שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.
- רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.
- בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, התחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין מוצגת בסכום הגבוה מבין (1) סכום ההתחייבות המחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שתיגרם בגין מתן הטבות כאמור, לבין (2) סכום ההתחייבות המחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- למידע נוסף באשר למדיניות החשבונאית שמיישם הבנק כיום בנושא זכויות עובדים, ראה ביאור 1.ד.13).

להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה ליום 1 בינואר 2015 בגין יישום הכללים החדשים הינה קיטון בהתחייבויות בסך של כ- 1.5 מיליוני ש"ח וגידול בהון העצמי בסך של כ-0.9 מיליוני ש"ח לאחר מס. לגילוי על אומדן ההשפעה הצפויה על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2014 ראה באור 11ב'.

שיעור ההיוון הממוצע אשר נעשה בו שימוש לצורך אומדן זה הינו 2.13%. שיעור ההיוון מבוסס על עקום ריבית צמוד מדד של אג"ח ממשלתי בישראל ובתוספת המרווח הבינלאומי שנקבע בהתבסס על ההפרש הממוצע בין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של קונצרנים בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

(2) דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 6 באוקטובר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480, בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";
- נושא 20-470, בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן
- נושא 30-505, בדבר "מניות באוצר".

בנוסף, ביישום ההבחנה בין התחייבויות והון, נדרש להתייחס להוראות הדיווח לציבור בנושא נגזרים משובצים.

במקביל לפרסום החוזר כאמור, פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא, במסגרתו הובהר כי יש לסווג מכשירי חוב קיימים עם רכיב המרה מותנה למניות (אשר נכלל בהון עצמי רובד 1 לפי הוראות באזל II ולפי הוראות המעבר עונה על הגדרת מכשיר הון מורכב, או שנכלל כרכיב הון פיקוחי בהתאם להוראות באזל III) כהתחייבות שתימדד לפי עלות מופחתת, מבלי להפריד נגזר משובץ.

הבנק יישם כללים אלה החל מיום 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בנושאים בקודיפיקציה אשר פורטו לעיל, לרבות תיקון מספרי השוואה ככל שרלבנטי.

ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.



(3) חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

התיקונים להוראות נועדו לחייב דיווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. בנוסף, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב- ASC 280) ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

- בדוחות לשנת 2015 תחול דרישת הגילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי.
- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספר השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן. יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

(4) אימוץ כללי החשבונאית המקובלים בבנקים בארה"ב

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, אומצו בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט IAS 19 בדבר הטבות עובדים אשר יישומו נדחה למועד מאוחר יותר. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי, הבהיר הפיקוח על הבנקים כי תתקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

במהלך ינואר 2014 הובהר על ידי הפיקוח על הבנקים כי תאגידים בנקאיים לא יידרשו לאמץ את כללי ה-IFRS אלא לאמץ באופן מלא את כללי התקינה החשבונאית האמריקאית, המיושמים על ידי בנקים בארה"ב. עם זאת יצוין כי טיוטה בנושא טרם הועברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני בנקאות.

(5) הכרה מהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בדצמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. הטיוטה מעדכנת את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לטיוטה החל מיום 1 בינואר 2017. בהתאם להוראות המעבר בטיטה, בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

באור 2 : מזומנים ופקדונות בבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הרכב:

31 בדצמבר		
2013	2014	
1,063.6	938.2	מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
330.7	353.2	פקדונות בבנקים מסחריים
1,394.3	1,291.4	סך הכל
		מזה מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים
1,237.9	1,197.1	לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים



באור 3 : ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הרכב:

31 בדצמבר 2013					31 בדצמבר 2014				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
5.1	5.1	-	-	5.1	5.1	5.1	-	-	5.0
5.1	5.1	-	-	5.1	5.1	5.1	-	-	5.0
רווח כללי אחר מצטבר					רווח כללי אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)
484.5	483.3	2.0	(0.8)	484.5	711.7	711.0	1.7	(1.0)	711.7
7.8	7.8	-	-	7.8	12.3	12.2	0.1	-	12.3
11.1	9.6	1.5	-	11.1	14.3	12.6	1.7	-	14.3
503.4	500.7	(2) 3.5	(2) (0.8)	503.4	738.3	735.8	(2) 3.5	(2) (1.0)	738.3
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
8.5	8.5	-	-	8.5	-	-	-	-	-
8.5	8.5	(3) -	(3) *	8.5	-	-	-	-	-
517.0	514.3	3.5	(0.8)	517.0	743.4	740.9	3.5	(1.1)	743.3

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לרווח והפסד.

באור 3 : ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות זמינים למכירה

הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 בדצמבר 2014

12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			איגרות חוב -		
			הפסדים שטרם מומשו				של ממשלת ישראל	
								של מוסדות פיננסיים בישראל
סה"כ	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	0-20%	שווי הוגן	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה		
-	-	-	(0.8)	(0.8)	101.4			
-	-	-	*-	*-	5.0			
-	-	-	*-	*-	2.9			
-	-	-	(0.8)	(0.8)	109.3			

31 בדצמבר 2013

12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			איגרות חוב - של ממשלת ישראל של אחרים בישראל סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
			הפסדים שטרם מומשו			
סה"כ	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	0-20%	שווי הוגן	
(0.3)	(0.3)	257.8	(0.7)	(0.7)	185.5	
-	-	-	*-	*-	-	
(0.3)	(0.3)	257.8	(0.7)	(0.7)	185.5	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח



באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

2013			2014		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל
17.1	22.8	39.9	14.3	23.1	37.4
1.7	3.0	4.7	1.9	11.4	13.3
(11.5)	(10.2)	(21.7)	(5.4)	(9.5)	(14.9)
7.0	7.5	14.5	2.9	8.4	11.3
(4.5)	(2.7)	(7.2)	(2.5)	(1.1)	(3.6)
14.3	23.1	37.4	13.7	33.4	47.1
3.5	0.8	4.3	2.8	0.8	3.6
(0.7)	*	(0.7)	(1.7)	0.4	(1.3)
2.8	0.8	3.6	1.1	1.2	2.3
17.1	23.9	41.0	14.8	34.6	49.4

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה - חובות

תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

יתרת הפרשה לתחילת שנה
גידול (קיטון) בהפרשה
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2012		
אשראי לציבור		
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל
1. <u>תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות</u>		
28.1	33.1	61.2
3.2	2.0	5.2
(18.2)	(16.2)	(34.4)
4.0	3.9	7.9
(14.2)	(12.3)	(26.5)
17.1	22.8	39.9
<u>תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים</u>		
2.4	0.7	3.1
1.1	0.1	1.2
3.5	0.8	4.3
20.6	23.6	44.2

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	
מחיקות חשבונאיות	
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	
מחיקות חשבונאיות נטו	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה - חובות	
<u>תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים</u>	
יתרת הפרשה לתחילת שנה	
גידול (קיטון) בהפרשה	
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.



באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2014				
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור		
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי
1,648.0	973.8	674.2	22.2	652.0
2,555.2	-	2,555.2	2,403.7	151.5
4,203.2	973.8	3,229.4	2,425.9	803.5
21.3	-	21.3	8.8	12.5
25.8	-	25.8	24.6	1.2
47.1	-	47.1	33.4	13.7

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1), ועל החובות(1) בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות(1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות(1)

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

2013				
סך הכל	בנקים	אשראי לציבור		
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי
906.2	330.7	575.5	22.5	553.0
2,368.8	-	2,368.8	2,203.6	165.2
3,275.0	330.7	2,944.3	2,226.1	718.2
23.3	-	23.3	10.4	12.9
14.1	-	14.1	12.7	1.4
37.4	-	37.4	23.1	14.3

יתרת חוב רשומה של חובות(1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות(1)

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2014

חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים
0.1	-	141.3	7.5	0.1	133.7
0.1	-	101.0	1.3	0.1	99.6
-	-	46.9	0.2	-	46.7
0.4	0.3	514.3	6.6	1.0	506.7
0.6	0.3	803.5	15.6	1.2	786.7
4.3	0.8	2,425.9	19.8	13.0	2,393.1
4.9	1.1	3,229.4	35.4	14.2	3,179.8
-	-	353.2	-	-	353.2
-	-	620.6	-	-	620.6
4.9	1.1	4,203.2	35.4	14.2	4,153.6

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילויות בישראל

31 בדצמבר 2013

חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים
-	-	110.5	9.6	0.1	100.8
-	-	85.7	1.7	-	84.0
-	-	34.1	0.7	-	33.4
0.4	-	487.9	9.3	1.0	477.6
0.4	-	718.2	21.3	1.1	695.8
4.3	0.1	2,226.1	21.6	14.5	2,190.0
4.7	0.1	2,944.3	42.9	15.6	2,885.8
-	-	330.7	-	-	330.7
4.7	0.1	3,275.0	42.9	15.6	3,216.5

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל
סך הכל פעילויות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה באור 2.2.4.ג. הלן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 4.9 מיליוני ש"ח (31.12.2013 - 4.7 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.



באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) בפרק זמן של עד 120 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך תקופה של 50 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק יותר הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב.

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2014					פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת(2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	
10.9	7.5	1.8	3.8	5.7	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.8	1.3	1.3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.6	0.2	0.2	-	-	שרותים פיננסיים
23.1	6.6	2.6	3.8	4.0	מסחרי - אחר
42.4	15.6	5.9	7.6	9.7	סך הכל מסחרי
48.1	19.8	10.7	8.6	9.1	אנשים פרטיים - אחר
90.5	35.4	16.6	16.2	18.8	סך הכל פעילויות בישראל *
	35.4	16.6	16.2	18.8	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	14.9	11.7	1.1	3.2	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי לציבור יתרת חוב רשומה- ראה פירוט בבאור 2.ב.4.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2013					פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת(2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	
13.7	9.6	0.7	3.5	8.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.9	1.7	1.7	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5.0	0.7	0.7	-	-	שרותים פיננסיים
38.9	9.3	2.9	5.5	6.4	מסחרי - אחר
61.5	21.3	6.0	9.0	15.3	סך הכל מסחרי
59.4	21.6	10.5	10.3	11.1	אנשים פרטיים - אחר
120.9	42.9	16.5	19.3	26.4	סך הכל פעילויות בישראל *
	42.9	16.5	19.3	26.4	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	14.8	9.0	1.4	5.8	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי לציבור יתרת חוב רשומה- ראה פירוט בבאור 2.ב.4.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.



באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

2014			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
מזה: גרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שגרשמו (3)	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2)	
*_	*_	8.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	1.5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
*_	*_	0.3	שרותים פיננסיים
*_	*_	8.2	מסחרי- אחר
*_	*_	18.4	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	20.3	אנשים פרטיים - אחר
0.2	0.2 (4)	38.7	סך הכל פעילות בישראל
2013			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
מזה: גרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שגרשמו (3)	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2)	
0.2	0.2	9.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	3.5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	0.8	שרותים פיננסיים
0.1	0.1	12.1	מסחרי- אחר
0.3	0.3	25.8	סך הכל מסחרי
0.6	0.6	22.3	אנשים פרטיים - אחר
0.9	0.9 (4)	48.1	סך הכל פעילות בישראל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שגרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו גרשמות הכנסות ריבית בסך 29.4 מיליוני ש"ח בשנת 2014 (סך של 34.4 מיליוני ש"ח בשנת 2013).

באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 בדצמבר 2014		
יתרת חוב רשומה		
סך הכל (3)	צובר (2), לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
4.1	-	4.1
0.2	-	0.2
2.6	0.1	2.5
6.9	0.1	6.8
8.0	1.0	7.0
14.9	1.1	13.8
31 בדצמבר 2013		
יתרת חוב רשומה		
סך הכל (3)	צובר (2), לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
4.2	-	4.2
0.3	-	0.3
3.2	0.1	3.1
7.7	0.1	7.6
7.1	0.6	6.5
14.8	0.7	14.1

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל פעילויות בישראל

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל פעילויות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים



באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2014			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	
1	0.6	0.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	*_	*_	שרותים פיננסיים
16	1.7	1.6	מסחרי אחר
18	2.3	1.9	סך הכל מסחרי
109	4.8	4.6	אנשים פרטיים - אחר
127	7.1	6.5	סך הכל פעילות בישראל
ארגונים מחדש שבוצעו			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2013			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	
1	0.2	0.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
8	1.1	0.6	מסחרי אחר
9	1.3	0.8	סך הכל מסחרי
103	3.6	3.5	אנשים פרטיים - אחר
112	4.9	4.3	סך הכל פעילות בישראל

באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)			
2013		2014	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
2	0.8	3	4.2
5	0.2	9	5.3
7	1.0	12	9.5
34	0.4	54	0.8
41	1.4	66	10.3

פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל פעילות בישראל

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.



באור 4 : סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014			
סיכון אשראי			סיכון אשראי			
חוץ-מאזני			חוץ-מאזני			
מספר	אשראי (1)	לווים (2)	מספר	אשראי (1)	לווים (2)	תקרת האשראי (באלפי ש"ח)
(1),(3)			(1),(3)			
178.5	*74.4	*44,466	225.3	69.6	51,591	אשראי ללווה עד 10
61.4	73.8	*7,738	88.0	70.1	8,238	אשראי ללווה מעל-10 עד 20
210.7	201.5	13,787	234.6	212.4	14,660	אשראי ללווה מעל-20 עד 40
382.1	565.7	16,561	406.1	563.8	16,924	אשראי ללווה מעל-40 עד 80
258.0	855.4	10,341	284.9	919.8	11,105	אשראי ללווה מעל-80 עד 150
96.5	528.6	3,301	110.9	634.7	3,892	אשראי ללווה מעל-150 עד 300
16.6	77.2	234	17.5	95.2	298	אשראי ללווה מעל-300 עד 600
15.4	53.9	84	10.4	42.9	66	אשראי ללווה מעל-600 עד 1,200
9.7	42.0	33	11.7	46.4	35	אשראי ללווה מעל-1,200 עד 2,000
18.0	106.6	45	29.6	104.8	48	אשראי ללווה מעל-2,000 עד 4,000
25.4	112.5	26	43.5	121.3	29	אשראי ללווה מעל-4,000 עד 8,000
28.9	150.0	17	60.8	223.1	23	אשראי ללווה מעל-8,000 עד 20,000
0.2	122.2	5	0.6	141.4	6	אשראי ללווה מעל-20,000 עד 30,850 (4)
1,301.4	2,963.8	96,638	1,523.9	3,245.5	106,915	

* הוצג מחדש.

- (1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.
- (2) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של הלווה.
- (4) ביום 31 בדצמבר 2014 תקרת האשראי במדרגה העליונה הינה 26,806 אלפי ש"ח.

באור 5 - אשראי לממשלה

הבנק הפקיד סך של 618 מיליוני ש"ח צמודים למדד המחירים לצרכן ואינם נושאים ריבית, במסגרת מכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. ראה באור 15.ב. (3) "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות". נכון ליום 31 בדצמבר 2014 סך הפקדון עומד על סך של 620.6 מיליוני ש"ח.

באור 6 : בניינים וציוד
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
א. ההרכב:

כלי רכב,				
בניינים ומקרקעין	שיפורים במושכר	ציוד וריהוט משרדי	סה"כ	
עלות נכסים				
67.0	37.0	29.7	133.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
0.7	1.9	0.6	3.2	תוספות
67.7	38.9	30.3	136.9	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
פחת שנצבר -				
30.6	23.2	26.4	80.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
2.1	2.3	0.9	5.3	תוספות
32.7	25.5	27.3	85.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
הערך בספרים -				
35.0	13.4	3.0	51.4	ליום 31 בדצמבר 2014
36.4	13.8	3.3	53.5	ליום 31 בדצמבר 2013
שיעורי הפחת הממוצע המשוקלל -				
3%	10%	11%		ליום 31 בדצמבר 2014
3%	10%	11%		ליום 31 בדצמבר 2013

- ב.** זכויות במקרקעין, שהיתרה להפחתה בניגוד הגיעה לסך 12.2 מיליוני ש"ח (2013 - 19.3 מיליוני ש"ח) טרם נרשמו על שם הבנק בלשכת רישום מקרקעין, מתוכם מקרקעין בסך 12.2 מיליוני ש"ח (2013 - 12.7 מיליוני ש"ח) של הבנק ושל חברת נכסים בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (חברת א. ב. שקד לבן (1997) בע"מ). רישום הזכויות נמצא בתהליך, אך בכל המקרים נרשמה הערת אזהרה לטובת הבנק (למעט סניף באר שבע).
- ג.** לגבי התקשרויות לשכירות לזמן ארוך - ראה באור 15.

באור 7 : נכסים אחרים
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההרכב:

31 בדצמבר		
2013	2014	
5.7	8.1	הכנסות לקבל
21.3	26.1	מיסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 23)
5.3	3.9	חייבים אחרים ויתרות חובה
32.3	38.1	סך כל נכסים אחרים



באור 8 : פקדונות הציבור
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		
2013	2014	בישראל
		לפי דרישה
1,172.8	1,541.9	אינם נושאים ריבית
27.0	36.5	נושאים ריבית
1,199.8	1,578.4	סה"כ לפי דרישה
2,952.0	2,789.1	לזמן קצוב*
4,151.8	4,367.5	סך כל פקדונות הציבור**
-	-	* מזה: פקדונות שאינם נושאים ריבית
		**מזה:
3,485.2	3,709.7	פקדונות של אנשים פרטיים
(1)43.0	56.1	פקדונות של גופים מוסדיים
(1)623.6	601.7	פקדונות של תאגידים ואחרים
		(1) סווג מחדש.

ב. פקדונות הציבור לפי גודל:

31 בדצמבר		
2013	2014	תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
3,203.4	3,415.7	עד 1
657.3	679.2	מעל 1 עד 10
291.1	272.6	מעל 10 עד 100(2)
4,151.8	4,367.5	סה"כ

(2) תקרה אפקטיבית למפקיד יחיד: 48.7 מיליון ש"ח ל-31 בדצמבר 2014 ו- 53.6 מיליון ש"ח ל-31 בדצמבר 2013.

באור 9 : פקדונות מבנקים
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההרכב:

31 בדצמבר		
2013	2014	בישראל
		בנקים מסחריים:
58.9	76.1	פקדונות לפי דרישה
-	301.2	פקדונות לזמן קצוב
58.9	377.3	סך כל פקדונות מבנקים

באור 10 : התחייבויות אחרות סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הרכב:

31 בדצמבר		
2013	2014	
27.2	25.0	עובדים, בגין שכר עבודה ועתודות
7.6	8.9	עודף עתודה לפיצויים על היעודה (ראה באור 12 ח')
2.8	2.1	עודף הפרשה למיסים על מקדמות מס ששולמו
2.9	3.0	הכנסות מראש
377.9	391.7	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
35.5	23.1	זכאים אחרים ויתרות זכות
453.9	453.8	סך כל התחייבויות אחרות

באור 11א - הון

א. הון המניות

הון המניות ליום 31 בדצמבר 2014 ו-2013 מורכב כדלקמן:

מספר המניות		
מונפק ונפרע	רשום	
149,875,000	300,000,000	מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ערך נקוב כל אחת

(1) מגבלות בחלוקת הדיבידנדים

בנוסף למגבלות על פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל לפיה לא יחולק דיבידנד.

ביום 15 בינואר 2013 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים. לאור דרישות שנוספו בשנים האחרונות להוראות הדיווח לציבור המחייבות לרשום רווחים והפסדים מסוימים של הבנק ברווח כולל אחר ולא ברווח והפסד, עודכנו המבחנים לחלוקת דיבידנד. בהתאם לעדכון, "רווחים ראויים לחלוקה" כוללים את מרכיבי רווח כולל אחר והבנק לא יבצע חלוקת דיבידנד (אלא אם קיבל מראש את אישור המפקח) בין היתר כאשר:

- יתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר אינה חיובית או כאשר הסכום המוצע לחלוקה יגרום ליתרת עודפים כאמור.
 - אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל.
 - כאשר התוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל.
- בתיקון אף נקבע כי הבנק לא יבצע חלוקה מתוך קרנות הון, או מתוך הפרשים בזכות שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר.
- התיקון נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013.



כמו כן, במכתב המפקח על הבנקים בנושא מדיניות הון לתקופת ביניים, נקבע כי לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5% או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הנ"ל. בנוסף, במכתב הפיקוח על הבנקים בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים נדרשו הבנקים, בין היתר, להימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטייה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות ליעדי הון שנקבעו בו (לפירוט נוסף ראה ביאור 11ב להלן).

(2) מדיניות הדיבידנד

דירקטוריון בנק מסד החליט על מדיניות דיבידנד לפיה תחולק בכל שנה, לפחות מחצית מהרווח הנקי. עם זאת, לא יחולק דיבידנד אשר יגרום: (1) אי-עמידה בהגבלות המפקח על הבנקים בעניין חלוקת דיבידנדים (כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331); (2) ירידה מתחת ל-9% ביחס הון הבנק לנכסי סיכון; (3) מצב שסך הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על סך ההון; (4) אי-עמידה בדרישות סעיף 23 א' לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981 ("חוק בנקאות (רישוי)"), אשר קובע תקרה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. בשנת 2014, על פי החלטת הדירקטוריון, הבנק לא חילק דיבידנד.

באור 11ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III. הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

באור 11ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון (להלן: "החוזר"). החוזר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל III.

בהתאם לכך, במסגרת הביאור על הלימות ההון בדוחות הכספיים לשנת 2014, נכלל הגילוי על מספרי השוואה לתקופות קודמות הערוכים בהתאם להוראות באזל II כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים, וכן הגילוי על מספרי השוואה מבוקרים ליום 1 בינואר 2014 הערוכים בהתאם להוראות באזל III.

31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014
(באזל II) (2)	(באזל III) (1)	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
454.1	-	-
-	455.6	492.0
14.5	27.3	40.7
468.6	482.9	532.7
2,577.7	2,627.3	2,986.1
15.4	15.4	14.7
409.0	409.0	392.7
3,002.1	3,051.7	3,393.5
15.13%	-	-
-	14.93%	14.50%
15.13%	14.93%	14.50%
15.61%	15.82%	15.70%
7.5%	-	-
-	9.0%	9.0%
9%	12.5%	12.5%

א. מבנה ההון הרגולטורי

1. הון לצורך חישוב יחס ההון:

הון ליבה
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים

סך הכל הון כולל

2. יתרת משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי *
סיכונים שוק
סיכון תפעולי
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון:

יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס הון ליבה המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (3)
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (3)

* כולל סיכון CVA ליום 31 בדצמבר 2014 בסך 0.8 מיליוני ש"ח וליום 31 בדצמבר 2013 בסך 0.7 מיליוני ש"ח.

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון", שחלו עד ליום 31.12.2013.

(3) יחסי ההון הנדרשים לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

הערה- לעניין החישובים לצורך באזל III: התאמות פיקוחיות וניכויים- בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.



באור 11ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014
(באזל II) (2)	(באזל III) (1)	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
465.2	465.2	501.6
(11.1)	(9.6)	(9.6)
454.1	455.6	492.0
*_	*_	*_
454.1	455.6	492.0
9.6	7.7	7.7
3.8	19.6	33.0
1.1	*_	*_
14.5	27.3	40.7
-	-	-
14.5	27.3	40.7

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

1. הון עצמי רובד 1:

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 (3)
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים (3)
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים (3)

2. הון רובד 2

הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
אחרים
סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים:
סך הכל ניכויים - הון רובד 2
סך הכל הון רובד 2

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון", שחלו עד ליום 31.12.2013.

(3) נתוני באזל II - יש לקרוא את המונח הון עצמי רובד 1 כהון רובד 1.

הערה- לעניין החישובים לצורך באזל III: התאמות פיקוחיות וניכויים- בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

באור 11ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014	
(באזל III)		
(מבוקר)	(מבוקר)	
באחוזים		
		<u>יחס ההון לרכיבי סיכון</u>
14.93%	* 14.54%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר
-	0.04%	בהוראה 299
		השפעת הוראות המעבר
14.93%	14.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום השפעת הוראות המעבר
		בהוראה 299

* לרבות השפעה צפויה של אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, לפי נתונים צפויים ליום 1 בינואר 2015.

ד. יעד הלימות הון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה, להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון והנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו. יעד ההון נקבע בתהליך בחינת הנאותות השנתית (ICAAP), תהליך פנימי להערכת פרופיל הסיכון של הבנק והקצאת ההון הנדרשת בגינו. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון. לתאריך הדיווח עומד יעד יחס הון עצמי רובד 1 על שיעור של 9.5% ויעד יחס ההון הכולל על שיעור של 13%. יעד יחס ההון המזערי שקבע הדירקטוריון מוסכם על בנק ישראל.

ביום 24 בדצמבר 2014, במסגרת קביעת יעדי ההון, נקבע עבור שנת 2015 יעד יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10.0% ויעד יחס ההון כולל בשיעור 13%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל III בישראל, ביום 28 במרץ 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון עצמי רובד 1 מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש מהבנק הוא 12.5%.

ה. דיווח על יחס כיסוי הנזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין - 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות



תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה). תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות יונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות. בהתאם לכך, נקבע בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 יתווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובסולו (בכפוף לתחולה) במסגרת ביאור 3 (רבעוני) וביאור 13 (שנתי) אשר שמותיהם ישונו ל"ביאור הלימות הון ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים".

באור 12 - זכויות עובדים

א. פנסיה ופיצויי פרישה

התחייבויות הבנק לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה לעובדיו לרבות התחייבות, בתנאים מסוימים, להשלמת ההפרש שבין סכום הפיצויים המחושב לפי השכר האחרון לבין הסכום שיצטבר לזכות אותם עובדים בקופות הפנסיה והפיצויים, מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות האמורות. הסכומים שהופקדו כאמור אינם כלולים במאזן מאחר שאינם בשליטתו ובניהולו של הבנק.

ב. עתודה לחופשה

עובדי הבנק זכאים לחופשה שנתית בתשלום בהתאם להסכם קיבוצי מיוחד לעובדי הבנק ובהתאם למכסות המפורטות בהסכם. חישוב ההתחייבות נעשה על בסיס שכר אחרון בתוספת תשלומים נלווים. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה בסך של 3.8 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2013 - 3.5 מיליוני ש"ח) לימי חופשה שטרם נוצלו. ההתחייבות כלולה במסגרת "התחייבויות אחרות".

ג. עתודות למענקי יובל ולימי מחלה שלא נוצלו

עובדים זכאים למענק יובל בתום עשרים וחמש שנות עבודה בבנק ולפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו עם פרישתם לפנסיה. במאזן נכללו עתודות מתאימות, המבוססות על אומדן השווי הנוכחי של ההתחייבויות, כפי שחושב על ידי אקטואר (לפי שיעור היוון של 4.0%, בדומה לשנת 2013) ובתוספת גידול ריאלי הצפוי בשכר בשיעור שנתי של 1%.

סכום העתודה בגין מענקי יובל בסך 0.8 מיליוני ש"ח (2013 - 0.8 מיליוני ש"ח) מוצג בסעיף "התחייבויות אחרות" במאזן וסכום העתודה בגין ימי מחלה שלא נוצלו הסתכמה ל- 5.8 מיליוני ש"ח (2013 - 5.5 מיליוני ש"ח).

התחייבויות בקשר עם יחסי עובד מעביד - הפרשות בגין התחייבויות בקשר עם יחסי עובד מעביד מבוססות על הערכות ההנהלה וחישובים אקטואריים בנושאי העתודות, מענק יובל וימי מחלה שלא נוצלו. השפעה של שינוי באחוז אחד בשיעור היוון ההתחייבויות העתידיות הינה בסך של כ- 1.4 מיליוני ש"ח.

ד. שכר עובדי הבנק

שכרם של עובדי הבנק צמוד להסכם השכר הנהוג בבנק הפועלים. ביום 27 לדצמבר 2012 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין הבנק להסתדרות העובדים וועד העובדים, לפיו הוארך תוקפם של כל ההסכמים הקיבוציים, ההסדרים הקיבוציים, הנהלים והנהגים הקיימים בבנק במועד החתימה על הסכם זה, כל אחד במעמדו מחודש מאי 2013 ועד לחודש דצמבר 2017. הארכת הסכמי העבודה, משמעותה בין היתר, המשך אימוץ תנאי העבודה בבנק הפועלים, לרבות לשכר, תנאים נלווים ותשלומים אחרים. על-פי האמור בהסכם הצדדים מיצו את כל תביעותיהם ודרישותיהם בגין תקופת תוקפו של ההסכם ובמשך כל תקופת ההסכם התחייבו הצדדים לשמור שקט תעשייתי מלא בכל הנושאים המוסדרים בהסכם. במהלך חודש מרץ 2013 עודכן הסכם השכר של עובדי הבנק כפי שנחתם בבנק הפועלים. ההסכם נכנס לתוקף מינואר 2013 עד סוף שנת 2017. ההסכם מתמקד בשדרת העובדים הרחבה ומעניק העלאת שכר דיפרנציאלית של עד 6% בטבלת השכר לעובדים ברמות השכר הנמוכות ובדרגי הביניים. כחלק מההסכם, קיבלו עובדי הבנק הקבועים והזמניים תשלום חד פעמי בגובה משכורת אחת.

ה. מענק שנתי

הבנק מתגמל את עובדיו אחת לשנה בהתאם לביצועי תשואת הבנק החל מתשואה של 7.5% ובאופן מדורג.

ו. תכנית תגמול לעובדי הבנק

במסגרת הסכם השכר מחודש מרס 2013, אישר דירקטוריון הבנק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 תכנית תגמול מתמשכת בדומה לתנאי התכניות הקודמות. על פי התכנית הוענקו 599 אלפי "אופציות פאנטום" לעובדי הבנק ללא תמורה. האופציות יוענקו בחמש מנות שנתיות שוות של 119.8 אלפי אופציות כל אחת, החל משנת 2013. כל אופציה תמומש לאחר תקופת הבשלה של ארבע שנים ובמשך שנה אחת שלאחר תקופה זו. העלות הכוללת של התכנית של 12.2 מיליוני ש"ח. תכנית התגמול תהיה צמודה לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת, בעיקר על ביצועי הבנק.

ז. תגמול חברי הנהלת הבנק

חברי הנהלת הבנק חתומים על חוזים אישיים עם הבנק.

בשנת 2014 נעזרה ועדת התגמול של הדירקטוריון בעבודה שנעשתה בחברה האם עבור הבנקים בקבוצה. בנוסף נעזרה ועדת התגמול ביועץ משפטי חיצוני ללווי תהליך גיבוש מדיניות התגמול ותכנית המענקים לבכירים, אשר חלה על התגמול משנת 2014 ואילך. בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי, את מדיניות התגמול של הבנק. מדיניות התגמול נקבעה בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית של חברת האם. מטרת המדיניות לאזן בין הרצון לעודד מוטיבציה, לשמר ולתגמל מנהלים בכירים והישגיות וליצור זהות אינטרסים של המנהלים הבכירים עם הבנק לטווח הארוך ובין הצורך למנוע לקיחת סיכונים מופרזת. בד בבד עם אישור מדיניות התגמול, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראות מדיניות התגמול, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים בתוכנית המענקים לבכירים, וזאת בגין מענקים שנתיים החל משנת העבודה 2014.

התגמול יגזר בעיקרו משיעור התשואה להון ובין השאר הוא קובע כי התגמול השנתי החל משנת 2014 יקבע על פי תוצאות הפעילות בשנה השוטפת ובשנתיים שקדמו לה. המודל קובע שיעור תשואה מכסימלי, קובע יחס מידתי ומאוזן בין מרכיב התגמול הקבוע למרכיב המשתנה והוא מוקצה לבכירים בהלימה לעמידתם במדדי הצלחה כמותיים ואיכותיים שנקבעו מראש. בנוסף נקבעה תקרת תגמול שלא תעלה על 12 משכורות, וזאת עד תקרת תשואה של 15%.

בהתאם לתוכנית המענקים לבכירים, תקציב המענק השנתי ייקבע בהתאם לטבלת התקציב, הכוללת תקציבי מענק (למנכ"ל ולבכירים האחרים לפי התוכנית) בהתאם לשיעור התשואה להון, החל משיעור תשואה להון של 8.5% ועד שיעור תשואה להון של 15%. בתקציבי המענקים יכולות להיות התאמות (הפחתות או תוספות) בהיקף שלא יעלה על 20% במצטבר בהתאם ליחס בין שיעור התשואה להון ויחס הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון בפועל באותה שנה בהשוואה ליעדים שנקבעו למדדים אלה בתוכנית העבודה של הבנק. תקציב המענקים כולל גם התאמות בהתאם לתוצאות חברת האם בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית.

הדירקטוריון רשאי, על פי שיקול דעתו, להוסיף או להפחית סכומי מענק בהיקף מצרפי שלא יעלה על סכום של משכורת חודשית אחת. סכום המענק עשוי להתווסף לסכום מירבי של 10%, וזאת ביחס לתשואת המינימום של חברת האם.

התגמול המשתנה ישולם לחברי הנהלת הבנק בשכר. ככלל, נקבע כי המענקים לכלל הבכירים ישולמו על פני שלוש שנים, 60% מהמענק בשנה הראשונה והיתר בשנתיים הנוספות. כאשר גובה התגמול נמוך מארבע משכורות, יבוצע תשלום מיידי. ככלי נוסף לעידוד ההישגים בטווח הארוך, המודל קבע את רף התשואה לתשלום יתרת המענקים בתקופת ההבשלה.

מנכ"ל הבנק יהיה זכאי להקצאת אופציות למניות בחברת האם וזאת בהתאם לשיעורי תשואה במודל התגמול. שיעור התגמול בהקצאת האופציות הינו רק במצב של קבלת מענק מעל סכום שנקבע, זאת במידה ויוחלט על חלוקת אופציות לחברי הנהלת חברת האם ובהתאם לתשואה להון של הבנק. המדיניות מתייחסת למנכ"ל הבנק וחברי הנהלת הבנק והיא חלק ממדיניות קבוצתית שגובשה כאמור בשיתוף החברה האם.

באור 12 - זכויות עובדים (המשך)

ח. נתונים על עודף עתודה/יעודה לפיצויי פרישה, נטו (סכומים מדווחים במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		
2013	2014	
6.0	6.9	עתודה לפיצויים ולפרישה מרצון
5.5	5.8	עתודה לימי מחלה שלא נוצלו
11.5	12.7	
3.9	3.8	בניכוי - יעודה כללית לפיצויי פרישה (1)
7.6	8.9	עודף עתודה על יעודה (מוצג בסעיף התחייבויות אחרות)

(1) הבנק אינו רשאי למשוך את כל כספי היעודה אלא לאחר שתמולאנה ההתחייבויות על פי חוק פיצויי פיטורים והסכמי עבודה.

באור 13 : נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		31 בדצמבר 2014	
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד		
נכסים								
1,291.4		13.7	71.2	169.1	45.0	992.4		מזומנים ופקדונות בבנקים
517.0			5.2		53.2	458.6		ניירות ערך
3,182.3		*-	5.4	5.7	174.0	2,997.2		אשראי לציבור, נטו (3)
620.6					620.6			אשראי לממשלה
51.4	51.4							בניינים וציוד
0.3	0.3			*-		*-		נכסים בגין מכשירים נגזרים
38.1			*-	0.3		37.8		נכסים אחרים
5,701.1	51.7	13.7	81.8	175.1	892.8	4,486.0		סך כל הנכסים
התחייבויות								
4,367.5		12.8	77.2	172.2	597.6	3,507.7		פקדונות הציבור
377.3		*-	*-	*-	301.2	76.1		פקדונות מבנקים
0.9	0.3		0.6	*-		*-		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
453.8				*-	1.5	452.3		התחייבויות אחרות
5,199.5	0.3	12.8	77.8	172.2	900.3	4,036.1		סך כל ההתחייבויות
501.6	51.4	0.9	4.0	2.9	(7.5)	449.9		הפרש

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.



באור 13 : נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		31 בדצמבר 2013
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים							
1,394.3		13.5	66.1	152.1	50.4	1,112.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
743.4			5.5		257.6	480.3	ניירות ערך
2,906.9			5.8	6.6	171.7	2,722.8	אשראי לציבור, נטו (3)
53.5	53.5						בניינים וציוד
0.5				0.3		0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
32.3						32.3	נכסים אחרים
5,130.9	53.5	13.5	77.4	159.0	479.7	4,347.8	סך כל הנכסים
התחייבויות							
4,151.8		13.3	73.2	153.6	572.3	3,339.4	פקדונות הציבור
58.9			0.3	0.1		58.5	פקדונות מבנקים
1.1			0.7	0.1		0.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
453.9					3.0	450.9	התחייבויות אחרות
4,665.7		13.3	74.2	153.8	575.3	3,849.1	סך כל ההתחייבויות
465.2	53.5	0.2	3.2	5.2	(95.6)	498.7	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
					100.9	(100.9)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
465.2	53.5	0.2	3.2	5.2	5.3	397.8	סה"כ כללי

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14 : נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון (*)
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2014 (1)(2)

יתרה מאזנית(****)		תזרימי מזמונים עתידיים חוזיים צפויים										
				מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	עם
ללא			עשר	חמש	ארבע	שלוש	שנתיים	מעל	שלושה	חודש	עם	
תקופת	סה"כ	מעל	עד	עד	עד	עד	עד	שנה	חודשיים	עד	דרישה	
סך הכל	פרעון	תזרימי	עשרים	עשרים	חמש	ארבע	שלוש	עד	עד	שלושה	ועד	
(**)(3)		מזומנים	שנה	שנה	שנים	שנים(3)	שנים(3)	שנתיים(3)	שנה(3)	חודשיים(3)	חודש(3)	
5,379.0	120.7	5,565.5	23.3	33.0	639.1	880.4	332.8	412.2	635.2	728.1	605.4	1,276.0
4,941.8	-	4,940.6	-	-	5.7	302.8	32.1	72.8	65.2	421.3	315.0	3,725.7
437.2	120.7	624.9	23.3	33.0	633.4	577.6	300.7	339.4	570.0	306.8	290.4	(2,449.7)
270.4	0.7	273.3	-	-	6.8	1.9	2.2	2.3	3.4	51.0	145.7	60.0
257.4	-	257.4	-	-	0.6	-	-	0.2	-	21.8	34.7	200.1
13.0	0.7	15.9	-	-	6.2	1.9	2.2	2.1	3.4	29.2	111.0	(140.1)
8.3	0.1	9.2			0.8	1.0	1.1	1.0	1.2	26.9	79.4	(102.2)
5,649.4	121.4	5,838.8	23.3	33.0	645.9	882.3	335.0	414.5	638.6	779.1	751.1	1,336.0
5,199.2	-	5,198.0	-	-	6.3	302.8	32.1	73.0	65.2	443.1	349.7	3,925.8
450.2	121.4	640.8	23.3	33.0	639.6	579.5	302.9	341.5	573.4	336.0	401.4	(2,589.8)
4,182.3	121.4	3,326.4	-	17.1	303.3	186.3	271.6	400.3	600.9	706.0	600.6	240.3
4,367.5	-	4,362.9	-	-	5.7	1.2	31.3	70.4	53.6	368.6	265.6	3,566.5

הערות בעמוד הבא

באור 14 : נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון (*) (המשך)
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2013 (1)(2)

יתרה מאזנית(****)		תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים										עם	דרישה	ועד	חודש(3)
		מכל	מכל	מכל	מכל	מכל	מכל	מכל	מכל	מכל	מכל				
שיעור	ללא	סך הכל	עד	חמש	ארבע	עד	שלוש	שנתיים	שנה	שלושה	חודשים	חודש	עד	שלושה	חודשים(3)
תקופת	פרעון(**)	סך הכל	תזרימי	עשרים	חמש	ארבע	שלוש	שנתיים	שנה	שלושה	חודשים	חודש	עד	שלושה	חודשים(3)
חוזי	(****)		מזומנים	שנה	שנים	שנים(3)	שנים(3)	שנים(3)	שנתיים(3)	שנה(3)	חודשים(3)	חודש	עד	שלושה	חודשים(3)
3.73%	5,130.9	171.5	5,196.0	21.7	593.1	265.7	318.7	451.2	642.1	696.6	601.7	1,605.2			
1.22%	4,665.7	-	4,663.6	0.3	3.7	1.6	30.0	37.6	83.0	512.3	426.8	3,568.3			
	465.2	171.5	532.4	21.4	589.4	264.1	288.7	413.6	559.1	184.3	174.9	(1,963.1)			

סה"כ

נכסים (1)

התחייבויות (2)

הפרש

(3) אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של כ- 365.9 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 354.1 מיליוני ש"ח).

אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של כ- 76.2 מיליוני ש"ח, סווג ללא מועד פרעון (31 בדצמבר 2013 כ- 113.2 מיליוני ש"ח).

* בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.

** נכסים ללא תקופת פירעון כולל נכסים בסך של 121.4 מיליוני ש"ח שזמן פרעונם עבר (31 בדצמבר 2013 כ- 75.1 מיליוני ש"ח).

***לא כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

****כפי שנכללה בבאור מספר 13 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה", לרבות סכומים חוץ-מאזניים בגין מכשירים נגזרים, שאינם מסולקים נטו.

*****שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

באור 15 : התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרות החוזים (1)		
				עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
0.7	0.7	24.1	100.6	ערבויות להבטחת אשראי
2.0	0.6	64.7	87.5	ערבויות והתחייבויות אחרות
*-	*-	6.2	3.1	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.3	0.3	610.7	661.6	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
				מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות
0.6	0.6	601.9	642.3	לפי דרישה שלא נוצלו
				התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין
-	0.1	-	31.9	לא ניתן
3.6	2.3	1,307.6	1,527.0	סך הכל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

(1) התקשרויות בגין חוזי שכירות לזמן ארוך (במיליוני ש"ח)

2013	2014	השנה
8.3	8.6	בשנה ראשונה
8.2	7.8	בשנה שניה
7.4	7.9	בשנה שלישית
7.4	7.8	בשנה רביעית
7.4	7.7	בשנה חמישית
64.3	61.3	מעל חמש שנים
103.0	101.1	

(2) הסכמים מהותיים

שירותי תפעול

שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות חברת מתף - חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. חלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. מתף נותנת שירותי מחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלקה דואר ועוד). שירותי המחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי.



באור 15 : התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

מתף מספקת במסגרת ההתקשרות את שירותי המחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות כולל את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחיידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים.

הבנק משלם לחברת מתף חלק מהוצאותיה המיוחסות לו על פי חלקו בהיקף הפעילות בקבוצה ואת עלויות הסבת מערך המחשוב המיוחסות לו בהתאם לפריסה רב שנתית. החל ממועד ההסבה הבנק אינו משקיע ואינו מהווה השקעות בחומרה ובפיתוח למעט מקרים בהם מבוצע פיתוח על ידי מתף על פי דרישת הבנק ושימוש הבלעדי.

הוצאות המחשוב לחברת מתף לשנת 2014 היו בסך של 26.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 27.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

(3) מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה ביום 10 במרס 2014 זכה הבנק במכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה, והפעלתו החל מיום 1 ביולי 2014. ביום 13 במרס 2014 חתם הבנק על הסכם בעניין. תקופת ההתקשרות הינה ל-5 שנים עד ליום 30 ביוני 2019, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לשתי תקופות נוספות של עד שנה כל אחת. במסגרת המכרז, הבנק הפקיד סך של 618 מיליון ש"ח לחשבון מיוחד של החשב הכללי, אשר יוחזר לבנק בסוף תקופת ההסכם בתוספת הצמדה. במסגרת המכרז תועמדה לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי האמור, באמצעות הבנק. ההלוואות הינן בסכום מירבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוג ההלוואה. ההלוואות הינן ללא הצמדה ונושאות ריבית בשיעורים הנקבעים על ידי החשב הכללי. בנוסף, יעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה. המענק המותנה יהפוך למענק מלא רק בהתקיים קריטריונים שנקבעו על ידי משרד החינוך. במקרה של אי מימוש תנאי המענק, יהפוך המענק המותנה להלוואה לסטודנט, בתנאים שנקבעו על ידי החשב הכללי.

בהתאם להסכם, הבנק יעביר את החזרי הקרן והריבית של ההלוואות לעובדי ההוראה ושל ההלוואות לסטודנטים לחשבונות החשב הכללי, בהתאם ללוחות הסילוקין של ההלוואות וללא קשר לגביה בפועל.

(4) השפעות הסכם השכר

במסגרת הסכם השכר מחדש מרס 2013, אישר דירקטוריון הבנק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 תכנית תגמול מתמשכת בדומה לתנאי התכניות הקודמות. על פי התכנית הוענקו 599 אלפי "אופציות פאנטום" לעובדי הבנק ללא תמורה. האופציות יוענקו בחמש מנות שנתיות שוות של 119.8 אלפי אופציות כל אחת, החל משנת 2013. כל אופציה תמומש לאחר תקופת הבשלה של ארבע שנים ובמשך שנה אחת שלאחר תקופה זו. העלות הכוללת של התכנית 12.2 מיליוני ש"ח. תכנית התגמול תהיה צמודה לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת בעיקר על ביצועי הבנק.

ג. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בתמצית דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

1. נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינן הפרשה אינה מהותית.

2. הבנק התחייב לשפות נושאי משרה כמשמעות מונח זה בסעיף 268 בחוק החברות, התשנ"ט - 1999. סכום השיפוי שיעמיד הבנק, מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 33% מההון של הבנק לפי דוחותיו הכספיים האחרונים, שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

3. ביום 30 ביוני 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 3 מיליון ש"ח כנגד הבנק ועוד שני בנקים נוספים (יהב ואוצר החייל).
לטענת המבקשים הבנק מפר חובה להתקין מתקן מים צוננים בסניפי הבנק כנדרש ע"פ חוק בניינים ציבוריים (מתקני שתיה למים צוננים).
בקשה דומה הוגשה כנגד בנקים נוספים ביניהם בנק הפועלים ובנק לאומי.
ביום 15 בדצמבר 2014 ניתן פסק דין המאשר את ההסדר לפיו הבנק יתקין בסניפיו מתקני מים צוננים כנדרש על פי דין ובהקלה לפיה בסניפים בהם יש גישה ללקוחות למטבחון הכולל מתקן מים צוננים יותקן שילוט המפנה את הלקוחות למתקן. הבנק פועל ליישום הנ"ל.

4. ביום 20 באוקטובר 2014 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה דמי הניהול הנגבים בכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי (להלן כולם ביחד: "הבנק") בגין ניהול פיקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל (להלן: "דמי הניהול").
לטענת המבקשים, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול (להלן: "הנוסחה הראשונה"), שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק.
לטענת המבקשים, כתוצאה משימוש בנוסחה הראשונה, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרבעוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון.
לטענת המבקשים, ברבעון השלישי לשנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה הראשונה והחל מאותו מועד, אינו גובה דמי ניהול ביתר.
לטענת המבקשים, הנזק הכספי המצרפי הנומינאלי שנגרם לחברי הקבוצה בצירוף נזקים לא ממוניים עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הם העמידו את הבקשה על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטית של יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי התביעה ולפיכך לא נערכה בגינה כל הפרשה.

באור 15 א': מכשירים נגזרים

- 1) הבנק מבצע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול הסיכונים הפיננסיים (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות) וכן כשירות ללקוחותיו.
- 2) סוגי העסקאות העיקריים בהם פועל הבנק:
 - עסקאות אקדמה (Forward) - חוזה בין שני צדדים לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: "נכסי בסיס"), שיבוצע בתאריך העתידי ובמחיר מוגדר מראש.
 - עסקאות החלפה (Swap) - חוזה להחליף במועד העסקה כמות מוגדרת של נכסי בסיס, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.
 - אופציות (Options) - חוזה המקנה תמורת תשלום פרמיה את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות בזמן נקובים מראש.
- 3) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים כמפורט להלן:
 - סיכון אשראי - סכום ההפסד המירבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
 - סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר כתוצאה משינוי מחירי השוק כגון: שערי חליפין, שיעורי ריבית וכדומה.
 - סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על ידי סילוקה במזומן או על ידי יצירת פוזיציה הפוכה.
 - סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקאות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבנות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול.

הבנק השתמש בשירותי התפעול ובמערכות המיכון של הבנק הבינלאומי על מנת לנהל את מערך הנגזרים שלו. השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק מכוון להשגת יעדים ועמידה במגבלות שאושרו על ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות).

סיכוני השוק נמדדים ומוערכים באופן שוטף כחלק ממערך ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק, כולל מדידה של רגישות לגורמי סיכון ושל הפסדים תיאורטיים בתרחישים, לרבות תרחישים קיצוניים במונחי VAR ובמונחים נומינליים.

הבנק מתכסה באופן שוטף תוך הפעלת בקרות בעת ביצוע העסקה מול נגזרים משובצים בפקדונות ללקוחות על ידי יצירת פוזיציה הפוכה מול הבנק הבינלאומי, בדרך זו מונע הבנק חשיפה לסיכוני שוק וסיכוני נזילות.

**באור 15 ב': פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח**

(1) היקף הפעילות:

31.12.2014				
סך הכל	חוזים בגין מניות (1)	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	שקל מדד
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
נגזרים ALM (2)				
0.9	0.9			אופציות שנקנו
4.7			4.7	חוזי Swaps
5.6	0.9		4.7	סה"כ
4.7			4.7	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
נגזרים אחרים (1)				
5.0		5.0		חוזי Forward
39.8	39.8	*-		-אופציות שנכתבו
39.8	39.8	*-		-אופציות שנקנו
				חוזי אופציה אחרים
0.9	0.9			-אופציות שנכתבו
85.5	80.5	5.0		סה"כ
ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים(**)				
נגזרי ALM (1) (2)				
0.1	0.1			שווי הוגן ברוטו חיובי
0.6			0.6	שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרים אחרים (1)				
0.2	0.2	*-		שווי הוגן ברוטו חיובי
0.3	0.3	*-		שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. סה"כ				
0.3	0.3			שווי הוגן ברוטו חיובי
0.3	0.3			יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.9	0.3		0.6	שווי הוגן ברוטו שלילי
0.9	0.3		0.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים



באור 15 ב': פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1) היקף הפעילות:

31.12.2013				
סך הכל	חוזים בגין מניות (1)	חוזי ריבית		
		חוזי מטבע חוץ	אחר	שקל מדד
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
נגזרים ALM (2)				
100.4				100.4
2.2	2.2			
4.8			4.8	
107.4	2.2		4.8	100.4
סה"כ				
4.8			4.8	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
נגזרים אחרים (1)				
6.0		6.0		
35.4	32.4	3.0		
35.4	32.4	3.0		
2.2	2.2			
79.0	67.0	12.0		
סה"כ				
ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים(**)				
נגזרי ALM (1) (2)				
0.3	0.3			*-
0.9			0.7	0.2
נגזרים אחרים (1)				
0.2	0.1	0.1		
0.5	0.4	0.1		
ג. סה"כ				
0.5	0.4	0.1		*-
0.5	0.4	0.1		יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1.4	0.4	0.1	0.7	0.2
1.4	0.4	0.1	0.7	0.2

באור 15 ב': פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הערות:

(*) קטן מ- 50 אלפי ש"ח

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה:

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014			
סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	
0.5	0.1	0.4	0.3	*-	0.3	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
6.8	1.4	5.4	2.6	*-	2.6	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (1)
7.3	1.5	5.8	2.9	*-	2.9	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
1.4	0.4	1.0	0.9	0.3	0.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(*) קטן מ- 50 אלפי ש"ח

(1) ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.



באור 15 ב': פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

(3) פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף שנה:

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סה"כ	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
31 בדצמבר 2014					
					חוזי ריבית
4.7	4.7				אחר
5.0			5.0		חוזי מטבע חוץ
81.4		3.4	0.1	77.9	חוזי מניות
91.1	4.7	3.4	5.1	77.9	סה"כ
31 בדצמבר 2013					
					<u>חוזי ריבית</u>
100.4			90.2	10.2	שקל-מדד
4.8	4.8				אחר
12.0			1.3	10.7	חוזי מטבע חוץ
69.2		1.8	2.7	64.7	חוזי מניות
186.4	4.8	1.8	94.2	85.6	סה"כ

באור 15 ג': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2014					
שווי הוגן(א)					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
1,292.6	95.2	1,149.2	48.2	1,291.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
517.0	-	13.3	503.7	517.0	ניירות ערך*
3,179.7	2,956.5	223.2	-	3,182.3	אשראי לציבור, נטו
596.9	596.9	-	-	620.6	אשראי לממשלה
0.3	*-	0.1	0.2	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9.3	9.3	-	-	9.3	נכסים פיננסיים אחרים
5,595.8	3,657.9	1,385.8	552.1	5,620.9**	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
4,390.4	762.0	3,628.4	-	4,367.5	פקדונות הציבור
371.7	295.6	76.1	-	377.3	פקדונות מבנקים
0.9	-	0.7	0.2	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
414.2	191.0	223.2	-	414.6	התחייבויות פיננסיות אחרות
5,177.2	1,248.6	3,928.4	0.2	5,160.3**	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 3, "ניירות ערך".

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 512.2 מיליוני ש"ח ובסך 0.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 15 - ד10.

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.



באור 15 ג': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013					
שווי הוגן (א)					יתרה במאזן
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
1,396.3	86.2	1,264.1	46.0	1,394.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
743.3	-	14.1	729.2	743.4	ניירות ערך*
2,888.6	***2,677.4	***211.2	-	2,906.9	אשראי לציבור, נטו
0.5	0.1	0.2	0.2	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.1	7.1	-	-	7.1	נכסים פיננסיים אחרים
5,035.8	2,770.8	1,489.6	775.4	** 5,052.2	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
4,163.9	811.9	3,352.0	-	4,151.8	פקדונות הציבור
58.9	-	58.9	-	58.9	פקדונות מבנקים
1.1	0.1	0.8	0.2	1.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
412.4	***201.2	***211.2	-	** 413.2	התחייבויות פיננסיות אחרות
4,636.3	1,013.2	3,622.9	0.2	4,625.0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 3, "ניירות ערך".

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 738.8 מיליוני ש"ח ובסך 1.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 15 - 10.

***סווג מחדש

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

באור 15 ג': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית שבו הבנק ביצע עסקאות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).



באור 15ד - פריטים הנמדדים בשווי הוגן
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2014

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
מחירים	נתונים נצפים	נתונים לא נצפים	
מצוטטים	משמעותיים	משמעותיים	
בשוק פעיל	אחרים	אחרים	סך הכל
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	שווי הוגן
פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
479.3	5.2	-	484.5
7.8	-	-	7.8
3.0	8.1	-	11.1
490.1	13.3	-	503.4
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
איגרות חוב של אחרים בישראל			
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
8.5	-	-	8.5
ניירות ערך למסחר			
0.2	0.1	*-	0.3
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
498.8	13.4	-	512.2
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
0.2	0.7	-	0.9
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
0.2	0.7	-	0.9
סך כל ההתחייבויות			

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 15 ד - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2013

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
מחירים	נתונים נצפים	נתונים לא נצפים	
מצוטטים	משמעותיים	משמעותיים	
בשוק פעיל	אחרים	אחרים	סך הכל
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	שווי הוגן

פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס

חוזר ונשנה

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:			
706.2	5.5	-	711.7
12.3	-	-	12.3
5.7	8.6	-	14.3
724.2	14.1	-	738.3
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
איגרות חוב של אחרים בישראל			
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
0.2	0.2	0.1	0.5
724.4	14.3	0.1	738.8

סך כל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
0.1	0.8	0.2	1.1
0.1	0.8	0.2	1.1

סך כל ההתחייבויות

העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

במהלך שנת 2014 לא נעשו העברות בין רמות 1, 2 ו-3 בהיררכיית השווי ההוגן.



**באור 15 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו
ברמה 3
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 :

רווחים (הפסדים) נטו שטרם				
שווי הוגן ליום	רווחים (הפסדים) נטו	שווי הוגן ליום	מומשו בגין מכשירים המוחזקים	ליום 31 בדצמבר 2014
1 בינואר 2014	שמומשו ושטרם מומשו	31 בדצמבר 2014	ליום 31 בדצמבר 2014	
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
*-	(0.1)	-	-	
0.1	*-	(0.1)	*-	
0.1	(0.1) (1)	-	*-	
0.1	(0.1)	-	*-	
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
(0.2)	(1.1)	1.3	-	
(0.2)	(1.1) (1)	1.3	-	
(0.2)	(1.1)	1.3	-	
סך כל ההתחייבויות				

(1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

(*) קטן מ- 50 אלפי ש"ח

**באור 15 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו
ברמה 3 (המשך)
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 :

רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו	שווי הוגן ליום	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו	שווי הוגן ליום	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו	שווי הוגן ליום
בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2013	31 בדצמבר 2013	סילוקים	31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2013	בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2013
נכסים					
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
חוזי ריבית שקל מדד	-	-	-	-	-
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים					
-	-	-	-	(1)	-
סך כל הנכסים					
-	-	-	-	-	-
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
חוזי ריבית שקל מדד	(1.5)	(0.2)	1.5	(0.2)	(0.2)
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
(1.5)	(0.2)	(1)	1.5	(0.2)	(0.2)
סך כל ההתחייבויות					
(1.5)	(0.2)	1.5	(0.2)	(0.2)	(0.2)

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

באור 15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים השווי הוגן שנכללו ברמה 3
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2014			
טכניקות הערכת שווי	נתונים לא נצפים	שווי הוגן	טווח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים חוזי מטבע חוץ			
היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי-צד נגדי	**-	1.25%-5.75%
31 בדצמבר 2013			
טכניקות הערכת שווי	נתונים לא נצפים	שווי הוגן	טווח
פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
א. חוזי ריבית שקל מדד			
היוון תזרימי מזומנים	ריבית צמודה למדד	**-	*-1.40%-1.97%
ב. חוזי מטבע חוץ			
היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי-צד נגדי	0.1	1.25%-5.75%
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
חוזי ריבית שקל מדד			
היוון תזרימי מזומנים	ריבית צמודה למדד	(0.2)	*-1.40%-1.97%

* נובע מריבית ריאלית שלילית.
 **קטן מ- 50 אלפי ש"ח

באור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. יתרות*

31 בדצמבר 2014							
בעלי עניין							
מחזיקי מניות				אנשי מפתח			
בעלי שליטה		אחרים (1)		ניהוליים (2)		אחרים (3)	
יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה
לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה	לתאריך הגבוהה
המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן
(4) ביותר	(4) ביותר	(4) ביותר	(4) ביותר	(4) ביותר	(4) ביותר	(4) ביותר	(4) ביותר
288.6	450.0	-	-	-	-	-	-
-	-	2.0	6.5	0.6	1.1	-	0.1
-	-	**-	(0.1)	**-	**-	-	-
-	-	2.0	6.4	0.6	1.1	-	0.1
0.9	8.2	-	-	-	-	-	-
התחייבויות							
-	-	49.9	132.2	3.8	6.6	46.9	78.3
310.6	310.0	-	-	-	-	-	-
12.4	72.6	-	-	-	-	-	-
255.8	255.8	245.8	245.8	-	-	-	-
-	114.4	**-	(1.4)	-	-	-	**-

ראה הערות בעמוד הבא

באור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. יתרות*(המשך)

31 בדצמבר 2013							
בעלי עניין							
אנשי מפתח ניהוליים				מחזיקי מניות			
אחרים (3)		(2)		אחרים (1)		בעלי שליטה	
יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה
ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31
הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה
בדצמבר (4)	בדצמבר (4)	בדצמבר (4)	בדצמבר (4)	בדצמבר (4)	בדצמבר (4)	בדצמבר (4)	בדצמבר (4)
-	-	-	-	-	-	481.8	267.4
0.4	0.2	1.1	0.6	5.5	5.0	-	-
**_	**_	**_	**_	-	-	-	-
0.4	0.2	1.1	0.6	5.5	5.0	-	-
-	-	-	-	-	-	1.5	1.4
51.9	33.7	7.3	3.5	131.0	56.2	-	-
-	-	-	-	-	-	327.1	9.7
-	-	-	-	-	-	23.1	22.9
-	-	-	-	227.9	227.9	237.3	237.3
(0.2)	-	-	-	**_	**_	171.1	-

נכסים

פקדונות בבנקים

אשראי לציבור

הפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור, נטו

אחרים ויתרות חובה

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

התחייבויות אחרות

מניות (כלול בהון) (5)

סיכון אשראי במכשירים

פיננסיים חוץ מאזניים (6)

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 16. להלן.

** נמוך מ-50 אלפי ש"ח

(1) לרבות מי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של הבנק או את מנהלו הכללי.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו

בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות

25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

(4) על בסיס היתרות לסופי החודשים.

(5) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.

(6) סיכונים אשראי במכשירים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

באור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים *

2013				2014			
בעלי עניין				בעלי עניין			
מחזיקי מניות				מחזיקי מניות			
בעלי שליטה	אחרים (1)	ניהוליים (2)	אנשי מפתח אחרים (3)	בעלי שליטה	אחרים (1)	ניהוליים (2)	אנשי מפתח אחרים (3)
18.9	(0.3)	-	(0.1)	(12.2)	(0.7)	**-	(0.3)
-	**-	-	**-	-	-	-	-
0.5	0.1	**-	**-	(4.4)	0.1	-	0.1
0.5	0.1	**-	**-	(4.4)	**-	-	**-
(34.1)	-	(6.0)	(0.8)	(32.8)	-	(6.6)	(1.1)
(14.7)	(0.2)	(6.0)	(0.9)	(49.4)	(0.6)	(6.6)	(1.3)
סך הכל							

2012			
בעלי עניין			
מחזיקי מניות			
בעלי שליטה	אחרים (1)	ניהוליים (2)	אנשי מפתח אחרים (3)
(0.1)	1.4	**-	(0.5)
-	**-	-	**-
(4.8)	0.1	**-	0.1
(4.8)	**-	-	**-
(31.5)	**-	(6.4)	(0.7)
(36.4)	1.5	(6.4)	(1.1)
סך הכל			

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 16.ה להלן.

** נמוך מ-50 אלפי ש"ח

(1) לרבות מי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של הבנק או את מנהלו הכללי.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו

בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות

25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

(4) פירוט בביאור 16.ד. להלן.

(5) פירוט בביאור 16.ג. להלן.



באור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין*

2014							
בעלי עניין							
מחזיקי מניות							
בעלי שליטה				אנשי מפתח			
(1) אחרים		(2) ניהוליים		(3) אחרים			
מספר	סך	מספר	סך	מספר	סך	מספר	סך
מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות
-	-	-	5.0**	-	-	5	-
-	-	-	1.0	-	-	7	-
בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו							
2	34.1	-	-	-	0.8	-	2

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 16.ה להלן.

** מזה: הטבות עובד לזמן קצר: 0.7 מיליוני ש"ח; הטבות בגין פיטורין: 0.3 מיליוני ש"ח.

2013							
בעלי עניין							
מחזיקי מניות							
בעלי שליטה				אנשי מפתח			
(1) אחרים		(2) ניהוליים		(3) אחרים			
מספר	סך	מספר	סך	מספר	סך	מספר	סך
מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות	מקבלי הטבות
-	-	-	5.6**	-	-	5	-
-	-	-	1.0	-	-	7	-
בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו							
2	32.8	-	-	-	1.1	-	2

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 16.ה להלן.

** מזה: הטבות עובד לזמן קצר: 0.6 מיליוני ש"ח; הטבות בגין פיטורין: 0.3 מיליוני ש"ח.

באור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין* (המשך)

2012							
בעלי עניין							
מחזיקי מניות							
בעלי שליטה				אנשי מפתח			
סך		מספר מקבלי הטבות		סך		מספר מקבלי הטבות	
הטבות		הטבות		הטבות		הטבות	
הטבות		הטבות		הטבות		הטבות	
בעלי עניין המועסקים בתאגיד או מטעמו							
-	-	5	**5.6	-	-	-	-
-	-	7	0.8	-	-	-	-
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו							
בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו							
1	0.7	-	-	-	-	2	31.5

באור 16: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים*

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
			א. בגין נכסים
3.6	1.4	0.1	מאשראי לציבור
(2.8)	14.6**	18.4	מפקדונות בבנקים
0.8	(13.2)	18.5	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 16.ה להלן.

** סווג מחדש.

ה. מידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

1. עסקאות ויתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים הדומים לתנאי העסקאות עם גופים שאינם קשורים לבנק ולחברות המאוחדות שלו.

2. שרותי תפעול

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע

שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות חברת מתך - חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. חלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. מתך נותנת שירותי מיחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלקה דואר ועוד). שירותי המיחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי. מתך מספקת במסגרת ההתקשרות את שירותי המיחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות כולל את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גירסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים.

הבנק משלם לחברת מתך חלק מהוצאותיה המיוחסות לו על פי חלקו בהיקף הפעילות בקבוצה ואת עלויות הסבת מערך המיחשוב המיוחסות לו בהתאם לפריסה רב שנתית. החל ממועד ההסבה הבנק אינו משקיע ואינו מהווה השקעות בחומרה ובפיתוח למעט מקרים בהם מבוצע פיתוח על ידי מתך על פי דרישת הבנק ולשימוש הבלעדי.

באור 17: הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2012	2013	2014
א. הכנסות ריבית			
מאשראי לציבור	165.8	159.8	152.3
מאשראי לממשלה	-	-	2.6
מפקדונות בבנקים	6.3	3.9	2.3
מפקדונות בנק ישראל וממזומנים	20.7	11.9	4.2
מאיגרות חוב	20.2	15.2	5.9
מנכסים אחרים	0.3	-	-
סך כל הכנסות הריבית	213.3	190.8	167.3
ב. הוצאות ריבית			
על פקדונות הציבור	(54.1)	(36.7)	(13.4)
על פקדונות מבנקים	(0.1)	(0.1)	(1.2)
סך כל הוצאות הריבית	(54.2)	(36.8)	(14.6)
סך הכנסות ריבית, נטו	159.1	154.0	152.7
ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב			
מוחזקות לפדיון	0.3	0.3	0.2
זמינות למכירה	19.0	14.7	5.6
למסחר	0.9	0.2	0.1
סך הכל כלול בהכנסות ריבית	20.2	15.2	5.9



באור 18 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2012	2013	2014
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים			
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (1)	(1.9)	*-	(2.1)
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים	(1.9)	*-	(2.1)
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה (2)	15.3	14.6 (3)	22.6
סך הכל מהשקעה באג"ח	15.3	14.6	22.6
א.3. הפרשי שער, נטו	(0.2)	3 * -	0.6
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	13.2	14.6	21.1

* נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) סווג מחדש.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2012	2013	2014
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר*			
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים	0.3	0.3	0.2
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (1)	0.2	0.4	0.3
סך הכל מפעילויות מסחר**	0.5	0.7	0.5
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר,			
לפי חשיפת סיכון			
חשיפת ריבית	0.2	0.4	0.3
חשיפה למניות	0.3	0.3	0.2
סך הכל	0.5	0.7	0.5

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 17.

(1) מזה חלק ההפסדים בסכום שאינו עולה על 50 אלפי ש"ח (חלק הרווחים בשנים 2013 ו- 2012 ו- 0.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה) הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 8.5 מיליוני ש"ח (בשנים 2013 ו- 2012 ו- 10.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

באור 19: עמלות סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
25.5	24.9	23.7	ניהול חשבון
13.8	12.8	13.4	כרטיסי אשראי
16.2	16.7	19.5	פעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים
3.0	3.5	4.6	עמלות הפצת קרנות נאמנות
12.4	10.5	*6.2	טיפול באשראי
3.0	3.1	3.1	הפרשי המרה
5.3	5.0	4.9	חייבים על פי הרשאה
2.2	2.5	2.7	עמלות אחרות
81.4	79.0	78.1	סך כל העמלות התפעוליות

* הקיטון נובע מיישום חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20) ראה באור 1.ג.

באור 20: הכנסות אחרות סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
1.3	0.5	0.5	ניהול ותפעול קופות גמל
-	0.9	-	רווח ממימוש נכסים
-	-	0.1	אחר
1.3	1.4	0.6	סך כל הכנסות אחרות

באור 21: משכורות והוצאות נלוות סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
64.5	67.3	66.3	משכורות
11.5	9.6	9.4	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה
15.3	18.0	16.8	ביטוח לאומי ומס שכר
91.3	94.9	92.5	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות



באור 22: הוצאות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
6.8	6.7	6.5	שיווק ופרסום
4.6	4.3	4.0	תקשורת
*29.3	*31.5	31.1	מחשב
1.0	0.9	1.1	משרדיות
0.4	0.3	0.3	ביטוח
5.2	4.0	5.3	שירותים מקצועיים
0.8	1.0	1.1	שכר והחזר הוצאות לחברי הדירקטוריון
0.9	0.5	0.8	הדרכה והשתלמויות
*3.4	*2.5	3.3	עמלות
2.4	2.5	3.3	אחרות
54.8	54.2	56.8	סך כל ההוצאות האחרות

*סווג מחדש

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. הרכב הסעיף

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
23.1	20.2	27.5	מיסים שוטפים בגין שנת החשבון (1)
1.0	0.6	-	מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
24.1	20.8	27.5	סך כל המיסים השוטפים בתוספת (בניכוי):
2.8	3.8	(4.8)	מיסים נדחים בגין שנת החשבון
(0.5)	(0.7)	-	מיסים נדחים בגין שנים קודמות
2.3	3.1	(4.8)	סך הכל המיסים הנדחים *
26.4	23.9	22.7	הפרשה למיסים על ההכנסה

*מיסים נדחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
2.8	3.8	(4.8)	יצירה והיפוך של הפרשים זמניים (2)
(0.5)	(0.7)	-	שינוי בשיעור המס
2.3	3.1	(4.8)	סך הכל מיסים נדחים

(1) מתוכם סכום הטבה הנובע מהפסד לצורך מס, זיכוי מס או הפרש זמני מתקופה קודמת שלא הוכר בעבר ואשר שימש להפחתת הוצאות מיסים שוטפים			
(2) מתוכם סכום הטבה הנובע מהכרה לראשונה של נכס מס נדחה מתקופה קודמת שלא הוכר בעבר			

*סווג מחדש

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על תאגיד בנקאי לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנוקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			שיעור המס החל בישראל על תאגיד בנקאי (אחוזים)
2012	2013	2014	
35.53%	36.21%	37.71%	
25.2	23.9	22.2	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי מס (חסיכון במס) בגין:
(0.1)	(0.1)	(0.1)	הפרשי פחת, תאום פחת ורווח הון הוצאות אחרות לא מוכרות
0.3	0.4	0.5	מיסים בגין שנים קודמות:
0.5	0.6	-	סכומים נוספים לשלם על חובות בעייתיים
0.5	-	-	אחרים
(0.5)	(0.7)	-	שינוי יתרת מיסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס
0.5	(0.2)	0.1	אחר
26.4	23.9	22.7	הפרשה למיסים על ההכנסה

3. שומות סופיות לתאגיד הבנקאי עד וכולל שנת המס 2007, לחברת הבת- 2009.

4. א. מימוש המיסים הנדחים מבוסס על תחזית לפיה ימומשו בעתיד והם מחושבים לפי שיעור מס של 37.71%.

ב. שינויים בשנת הדיווח ביתרת מסים נדחים שאינם כלולים בדוח רווח והפסד הינם בסך של- 1.0 מיליוני ש"ח. ליתר פירוט ראה באור 6.23 להלן.

5. שומות מס במחלוקת

הבנק הגיש ערעור לבית המשפט בגין צווים להגדלת שומות מס שהוצאו לו בגין שנות המס -2008-2010, שעיקרם נובעים מהפרשי עיתוי בהכרה בהכנסה. לבנק הפרשות מס מספקות לכיסוי כל תוספת מס אפשרית, אם לא יתקבל הערעור במלואו או בחלקו.

6. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים

א.				מיסים נדחים לקבל		עתודה למיסים נדחים	
מהפרשה להפסדי אשראי מהפרשה לחופשה ומענקים מעודף עתודה לפיצויים ולפנסיה על יעודה מניירות ערך מהתאמת נכסים לא כספיים בני פחת סך הכל	2014	2013	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מס ממוצע		יתרה	
				באחוזים		במיליוני ש"ח	
				2014	2013	2014	2013
	15.8	11.3		37.71%	37.71%	-	0.7
	5.9	6.2		37.71%	37.71%	-	-
	3.2	3.2		37.71%	37.71%	-	-
	-	-	*	37.71%	37.71%	-	-
	1.2	1.3		37.71%	37.71%	-	-
	26.1	22.0				-	0.7

* סווג מחדש.



באור 23: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

6. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים (המשך) ב. התנועה בנכסי והתחייבויות המיסים הנדחים מיוחסת לפריטים הבאים:

סך הכל	הטבות לעובדים	נכסים בני לא כספיים פחת	ריבית וניירות ערך	הפרשה להפסדי אשראי	
21.3	9.4	1.3	-	10.6	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2014
4.8	(0.3)	(0.1)	-	5.2	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
26.1	9.1	1.2	-	15.8	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2014
26.1	9.1	1.2	-	15.8	(1) נכס מס נדחה
-	-	-	-	-	(2) התחייבויות מס נדחה
סך הכל	הטבות לעובדים	נכסים בני לא כספיים פחת	ריבית וניירות ערך*	הפרשה להפסדי אשראי	
24.4	9.9	1.4	-	13.1	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2013
(3.8)	(1.0)	(0.1)	-	(2.7)	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
0.7	0.5	-	-	0.2	שינויים אשר נזקפו להון השפעת השינוי בשיעור המס
21.3	9.4	1.3	-	10.6	יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
22.0	9.4	1.3	-	11.3	(1) נכס מס נדחה
0.7	-	-	-	0.7	(2) התחייבויות מס נדחה

*סווג מחדש

באור 23: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

6. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים (המשך)

ג. מיסים על הכנסה שהוכרו ישירות בהון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2012			2013			2014		
נטו	הוצאות	לפני	נטו	הוצאות	לפני	נטו	הוצאות	לפני
ממס	מס	מס	ממס	מס	מס	ממס	מס	מס
4.9	2.7	7.6	1.5	0.9	2.4	1.7	1.0	2.7
4.9	2.7	7.6	1.5	0.9	2.4	1.7	1.0	2.7

נכסים פיננסיים
זמינים למכירה

סך הכל מיסים
שהוכרו בהון

שינויי חקיקה בתחום המס

א. מס חברות

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטים לבנק בשנים 2012-2014:

2012 - 25%

2013 - 25%

2014 - 26.5%

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014) התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

ב. מס ערך מוסף וביטוח לאומי

ביום 2 ביוני 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה בשנת 2013 לשיעור של 36.21%, ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביום 27 בינואר 2014 התקבל בכנסת החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014 (להלן - "החוק"). על פי החוק, שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ירד ל- 6.75% בשנת 2014 ול- 7.25% בשנת 2015 (במקום 7% ו- 7.5%, בהתאמה). החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך, יעמוד השיעור האמור על 7.5% מהשכר הממוצע.

לשינוי האמור לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.



באור 24: רווח למניה רגילה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
רווח בסיס ומדולל:			
44.5	42.1	36.2	סך הכל רווח נקי
149,875,000	149,875,000	149,875,000	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח הבסיסי למניה
רווח למניה רגילה (בש"ח)			
0.30	0.28	0.24	סך הכל רווח למניה

באור 25 : מגזרי פעילות

בדצמבר 2001 פרסם המפקח על הבנקים, הוראה בדבר דיווח על מגזרי פעילות בתאגיד בנקאי בהסתמך על תקני חשבונאות מקובלים. על פי הוראה זו, תאגיד בנקאי ייתן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושת התנאים הבאים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
- (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בסיס המידע למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראה, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא הינה המידע המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ולדירקטוריון, על פיו מתקבלות ההחלטות התפעוליות השוטפות והתחזיות לגבי הביצועים בעתיד.

ההוראה קובעת, בנוסף, את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים.

בהתאם להוראה נקבעו מגזרי הפעילות ברי הדיווח כדלקמן.

- מגזר בנקאי - המגזר מתחלק למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. המגזרים עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי.
- מגזר ניהול פיננסי - מגזר הכולל את הפעילות בנוסטרו של הבנק ובנגזרים פיננסיים.

באור 25 : מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014					המידע על מגזרי הפעילות
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	סה"כ	
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	מאוחד	
הכנסות ריבית נטו:					
107.1	15.7	29.9	-	152.7	מחיצוניים
הכנסות שאינן מריבית:					
32.6	27.5	18.5	21.7	100.3	מחיצוניים
139.7	43.2	48.4	21.7	253.0	סך הכנסות
10.7	1.1	0.2	-	12.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
103.4	38.2	36.9	3.6	182.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
25.6	3.9	11.3	18.1	58.9	רווח לפני מיסים
9.8	1.5	4.4	7.0	22.7	הפרשה למיסים על הרווח
15.8	2.4	6.9	11.1	36.2	רווח נקי
5.8%	5.2%	5.9%	24.5%	7.5%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,988.7	218.2	862.4	2,224.6	5,293.9	יתרה ממוצעת של נכסים
1,882.0	1,637.6	625.3	-	4,144.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,812.7	308.5	784.0	302.1	3,207.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
192.8	3,045.6	203.0	-	3,441.4	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
הכנסות ריבית, נטו:					
91.3	6.7	25.8	-	123.8	מרווח מפעילות מתן אשראי
12.7	8.5	2.7	-	23.9	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
3.1	0.5	1.4	-	5.0	אחר
107.1	15.7	29.9	-	152.7	סך הכנסות ריבית, נטו



באור 25 : מגזרי פעילות (המשך)
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					המידע על מגזרי הפעילות
מגזר מסקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
101.6	20.0	32.4	-	154.0	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
33.6	26.5	19.4	16.2	95.7	הכנסות שאינן מריבית:
					מחיצוניים
135.2	46.5	51.8	16.2	249.7	סך הכנסות
3.0	-	1.0	-	4.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
98.7	39.0	38.6	3.4	179.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
33.5	7.5	12.2	12.8	66.0	רווח לפני מיסים
12.2	2.7	4.4	4.6	23.9	הפרשה למיסים על הרווח
21.3	4.8	7.8	8.2	42.1	רווח נקי
8.9%	10.3%	7.0%	19.0%	9.6%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,777.7	219.2	872.3	2,116.7	4,985.9	יתרה ממוצעת של נכסים
1,656.1	1,792.8	591.9	-	4,040.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,621.7	315.1	749.8	290.5	2,977.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
138.5	2,617.6	168.7	-	2,924.8	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
80.6	6.7	26.3	-	113.6	הכנסות ריבית, נטו:
17.2	12.7	4.3	-	34.2	מרווח מפעילות מתן אשראי
3.8	0.6	1.8	-	6.2	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
					אחר
101.6	20.0	32.4	-	154.0	סך הכנסות ריבית, נטו

באור 25 : מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012					
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	סה"כ	
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	מאוחד	
הכנסות ריבית נטו:					
99.0	23.1	37.0	-	159.1	מחיצוניים
הכנסות שאינן מריבית:					
36.9	25.4	20.4	13.7	96.4	מחיצוניים
135.9	48.5	57.4	13.7	255.5	סך הכנסות
2.1	-	4.3	-	6.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
92.9	39.8	41.1	4.4	178.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
40.9	8.7	12.0	9.3	70.9	רווח לפני מיסים
15.2	3.2	4.5	3.5	26.4	הפרשה למיסים על הרווח
25.7	5.5	7.5	5.8	44.5	רווח נקי
12.4%	13.2%	7.0%	14.1%	11.2%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,579.0	199.8	913.5	2,297.4	4,989.7	יתרה ממוצעת של נכסים
1,543.7	1,830.9	660.2	-	4,034.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,477.6	294.0	768.0	295.9	2,835.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
243.3	2,284.0	113.0	-	2,640.3	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
הכנסות ריבית, נטו:					
70.0	5.7	26.9	-	102.6	מרווח מפעילות מתן אשראי
21.9	16.2	6.2	-	44.3	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
7.1	1.2	3.9	-	12.2	אחר
99.0	23.1	37.0	-	159.1	סך הכנסות ריבית, נטו



באור 26: דוחות כספיים של הבנק
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) מאזן

31 בדצמבר		
2013	2014	
נכסים		
1,394.3	1,291.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
743.4	517.0	ניירות ערך
2,944.3	3,229.4	אשראי לציבור
(37.4)	(47.1)	הפרשה להפסדי אשראי
2,906.9	3,182.3	אשראי לציבור, נטו
-	620.6	אשראי לממשלה
-	-	השקעה בחברות מאוחדות
53.5	51.4	בניינים וציוד
0.5	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
32.3	38.1	נכסים אחרים
5,130.9	5,701.1	סך כל הנכסים
התחייבויות והון		
4,151.8	4,367.5	פקדונות הציבור
58.9	377.3	פקדונות מבנקים
1.1	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
453.9	453.8	התחייבויות אחרות
4,665.7	5,199.5	סך כל ההתחייבויות
465.2	501.6	הון
5,130.9	5,701.1	סך כל ההתחייבויות וההון

באור 26: דוחות כספיים של הבנק (המשך)
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(ב) דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
213.3	190.8	167.3	הכנסות ריבית
54.2	36.8	14.6	הוצאות ריבית
159.1	154.0	152.7	הכנסות ריבית, נטו
6.4	4.0	12.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
152.7	150.0	140.7	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
13.7	15.3	21.6	הכנסות מימון שאינן מריבית
81.4	79.0	78.1	עמלות
1.3	1.4	0.6	הכנסות אחרות
96.4	95.7	100.3	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
91.3	94.9	92.5	משכורות והוצאות נלוות
31.0	29.3	32.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
55.9	55.5	56.8	הוצאות אחרות
178.2	179.7	182.1	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
70.9	66.0	58.9	רווח לפני מיסים
26.4	23.9	22.7	הפרשה למיסים על הרווח
-	-	-	חלק הבנק ברווח לאחר מיסים של חברות מאוחדות
44.5	42.1	36.2	רווח נקי
			רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.30	0.28	0.24	רווח בסיסי ומדולל



באור 27: תמצית הדוחות הכספיים של הבנק בערכים נומינליים היסטוריים לצרכי מס סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014	
5,089.2	5,654.8	סה"כ נכסים
4,669.5	5,200.1	סה"כ התחייבויות
419.7	454.7	הון
40.1	34.9	רווח נקי נומינלי

באור 28 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר			
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי			
רווח כולל אחר	סך הכל	הוגן	
(1.8)	(1.8)	(1.8)	יתרה ליום 1 בינואר 2012
6.7	6.7	6.7	שינוי נטו במהלך התקופה
4.9	4.9	4.9	יתרה ליום 1 בינואר 2013
(3.4)	(3.4)	(3.4)	שינוי נטו במהלך התקופה
1.5	1.5	1.5	יתרה ליום 1 בינואר 2014
0.2	0.2	0.2	שינוי נטו במהלך התקופה
1.7	1.7	1.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2012			2013			2014			
לפני מס	השפעת המס	לאחר	לפני מס	השפעת המס	לאחר	לפני מס	השפעת המס	לאחר	
25.7	(9.1)	16.6	9.5	(3.5)	6.0	22.9	(8.6)	14.3	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(15.3)	5.4	(9.9)	(14.6)	5.2	(9.4)	(22.6)	8.5	(14.1)	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(1)
10.4	(3.7)	6.7	(5.1)	1.7	(3.4)	0.3	(0.1)	0.2	סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 18.

כ"א שבט תשע"ה
10/02/2015

לכב'
מר אלון שפירא, סמנכ"ל
בנק מסד בע"מ

הערכה אקטוארית להתחייבות כלפי עובדים ופנסיונרים

מסמך זה אינו מתייחס לשינויים שייכנסו לתוקף משנת 2015 (אימוץ התקן האמריקאי)

הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי בנק מסד להעריך את ההתחייבות שלו כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות ליום 30 בדצמבר 2014 (להלן - "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

פרט לביצוע הערכה אקטוארית זו, ולדו"ח "אקטואר מתקף" שערכתי בעבר, אין לי כל קשרים עסקיים עם בנק מסד, חברות הבנות שלו, חברות קשורות לבנק, בעל עניין בבנק או כל גורם אחר העלולים להעלות ספקות באשר לאובייקטיביות שלי. לא קיימת תלות ביני ובין הבנק ועבודתי לא לוותה בהגבלות או בהתניות כלשהן אשר עשויות היו להשפיע על עבודתי.

היקף חוות הדעת האקטוארית

לצורך חישוב ההתחייבויות של הבנק, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות.

ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן.

השכלה

תואר ראשון ושני במתמטיקה מאוניברסיטת קמברידג', אנגליה
חבר נלווה במכון האקטוארים (בריטניה)
חבר מלא באגודת האקטוארים בישראל

ניסיון מקצועי

1975-1978	London Life Association Ltd – מתמחה במחלקה אקטוארית
1978-1980	הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ – מנהל מחלקה אקטוארית
1980-1986	כלל חברה לביטוח בע"מ – אקטואר ראשי
1986-1991	עלית תעשיות בע"מ – כלכלה, תמחור, מערכות מידע
1991-2000	מנורה חברה לביטוח בע"מ – סמנכ"ל, אקטואר ראשי
2001-2006	מגדל חברה לביטוח בע"מ – סמנכ"ל, אקטואר ראשי ביטוח חיים ובריאות
מ-2007	יועץ עצמאי
	בין לקוחותיי: בנקים, חברות ביטוח, חברות ציבוריות (חשובי IAS19), חברת ביטוח משנה, חברות פיננסיות

חוות הדעת

הערכתי את ההתחייבויות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.

ההתחייבות המפורטת בדיון וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי ההתחייבויות הבנק כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות אחרות וכן את התחייבותו בגין עתודה לפיצויים מוגדלים ופנסיה תקציבית לעובדים בכירים.

אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 בדצמבר 2014.

ביקשתם שאחשב את ההתחייבות כלפי העובדים של הבנק ליום 30 בדצמבר 2014 בגין שי לחג, הטבות לפנסיונרים, ימי מחלה, מענק ותק, המבוססת על הנתונים שנמסרו לי על ידכם. ההתחייבות הכוללת בגין כל הטבות היא כ- 11,736 אלפי ₪ ליום המאזן 30 בדצמבר 2014.

חוות דעת לא כוללת התייחסות לחבות לפיצויים רגילים שמחושבת על ידי הבנק בשיטת עסק שנסגר (shut-down).

כמו כן, להערכה נוכחית התבקשנו להוסיף את חישובי ההטבות לבדיקות רפואיות והשכלה גבוהה, כאשר ההתחייבות הנוצרת עבורן היא 31 ו- 437 אלפי ש"ח בהתאמה.

ההתחייבות הכוללת מסתכמת ב- 12,204 אלפי ש"ח ליום המאזן.

בכבוד רב



**דב רפאל MA AIA FILAA
אקטואר יועץ**

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

www.4actuaries.co.il

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

dov@4actuaries.co.il

תיאור של כל אחת מההטבות

- שי לחג:** מתנה שמועברת לעובדים ולאוכלוסייה בפרישה כל שנה בפסח ובראש השנה. העלות הנוכחית לבנק הינו 850 ₪ בחג הפסח ועוד 150 ₪ בראש השנה. ערך השי לחג אינו מוצמד למדד וזאת עקב הסכם עם העובדים שנחתם בספטמבר 2009. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר (18%) בגין עובדים ופנסיונרים, אבל לא בני הזוג. שי לחג ניתן גם לבן זוגו של פנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.
- הבראה:** הפנסיונרים (אבל לא לבני זוג) שפרשו לפני 1/7/2014 זכאים לקבל כל שנה שווי של 9 ימים של תעריף הבראה יומי 496 ₪ נכון ליום החישוב. סכום זה משולם פעם אחת בשנה (ההנחה היא שהתשלום מתבצע בסוף הרבעון השני בכל שנה). בעקבות הסכם שנחתם במהלך רבעון שלישי של 2009 עם העובדים, שונתה ההנחה לגבי הטבה זו באופן הבא: כל עוד גובה ההטבה מעל המינימום הנדרש לפי חוק, ההטבה לא צמודה למדד ותישאר בגובה הנומינלי הנוכחי. ברגע שהסכום על פי חוק (עקב הצמדתו למדד) משתווה לגובה של ההטבה, הסכום יוצמד למדד מאותו רגע והלאה. בהנחה של 2.0% מדד לטווח הארוך, צפוי ביטול הצמדה לתקופה של כשנתיים. על ההטבה יש להוסיף מס שכר בשיעור 18%.
- קאנטרי קלאב:** פנסיונר זכאי להשתתפות של הבנק בחברות של עובד בתרבות פנאי (קאנטרי, מכון כושר, בריכת שחיה) יש תקרה בהשתתפות לעובד ובנוסף יש מגבלת תקציב לתשלום הטבה זו לעובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 471 ₪. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 18%. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.
- קייטנות:** פנסיונר שפרש לפני 1/7/2014 זכאי לקבל השתתפות הבנק בשליחת 2 ילדים/נכדים לקייטנות בקיץ. הטבה זאת מאוד תלויה במצב המשפחתי של הפנסיונר, מספר וגיל הילדים ונכדים של הפנסיונר. הטבה זו ניתנת בדרך כלל בחודשי הקיץ. על בסיס הנתונים שנמסרו לנו חישובנו את ההטבה הממוצעת שמשולמת לעובד שמנצל זכות זאת וסכום זה עומד על 969 ₪ לשנה נכון ליום החישוב, כאשר עיתוי התשלום הוא אמצע אוגוסט (רבעון שלישי). בדומה לשי לחג גם הטבה זו בעבר הייתה צמודה למדד והצמדה זו בוטלה בשנת 2010 בעקבות ההסכם שנחתם עם העובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 239 ₪. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 18%. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.
- נופש לגימלאי:** גמלאי הבנק זכאי להחזר בגין נופש עד לסך 300 ₪ כנגד הצגת חשבונית. הנופש חייב להיות בארץ. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 45 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.
- מנוי לתאטרון:** לתיאטראות שבהסדר חיוב של 65% מעלות המנוי, לתיאטראות שאינם בהסדר החזר של 35% מעלות המנוי עד לתקרה של 400 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2012, היא 49 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.
- מתנות לרגל אירועים - הולדת ילד/ה, בר/בת מצווה של בן/בת נכד/נכדה, בן/בת התחתן/ה, הולדת נכד/ה שווי ההטבה 250 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2012, היא 57 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.**
- מתנת גיוס:** גמלאי הבנק זכאי לקבל תיק לנכדו/נכדתו (2 נכדים בלבד) בעת גיוסו/ה לצה"ל. עלות משוערת 200 ₪. אין להוסיף מס שכר. לצורך החישוב ובהעדר מידע אחר, הנחנו שהמתנות ייתנו בהגיע הגימלאי לגיל 75 ולגיל 80.
- סל אבילים:** במקרה של מוות מדרגה ראשונה. עלות משוערת 1,100 ₪. אין להוסיף מס שכר. לצורך החישוב ובהעדר מידע אחר, הנחנו שהמתנות ייתנו בהגיע הגימלאי לגיל 75 ולגיל 80.

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

- ימי מחלה:** העובדים צוברים זכאות לימי מחלה של 25 יום בשנה (30 יום במקרה של עובד שעובד 6 ימים בשבוע). אין תקרה לימי מחלה. ימים אלו ניתן להשתמש בהם/לנצלם או במידה והניצול של ימי מחלה היה נמוך, ניתן לקבל פיצוי/מענק בפרישה לפנסיה מוקדמת או פנסיה לפי גיל. במקרה מוות ימי מחלה ניתנים כפיצוי/מענק אם העובד נפטר. מענק ימי מחלה הינו 20% משווי ימי המחלה הלא מנוצלים אם שיעור הניצול הוא מתחת ל- 36%, או 15% אם שיעור הניצול נע בין 36% ל- 65%. אם שיעור הניצול עולה על 65%, העובד אינו זכאי למענק כלל. החישוב מבוסס על תחזית ימי המחלה בעת פרישה, על פי המצב בפועל ביום החישוב ובהנחה שינצל כל שנה בעתיד 10.2 ימי מחלה – זאת על פי ניתוח נתוני הבנק בשנים 2010-2012. עלות יום מחלה נכון ליום החישוב מדווחות ע"י הבנק. מתוך בדיקת ניסיון העבר, צפוי שעלות יום מחלה תעלה ריאלית בהתאם לגיל העובד כדלקמן:

עד גיל 29	5.7%
גיל 30-39	3.4%
גיל 40-49	1.3%
מגיל 50	0.0%

- מענק 25 שנה:** כל עובד בנק זכאי לקבל מענק בגובה משכורת חודשית אחת בהגיעו לוותק של 25 שנים בניכוי תקופות חל"ת. רכיבי משכורת לצורך הטבה נקבע ע"י הבנק. עלות המענק לבנק כוללת ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות (ביחד כ- 26%). מתוך בדיקת ניסיון העבר, צפוי שהמשכורת לצורך מענק הוותק תעלה ריאלית בהתאם לגיל העובד כדלקמן:

עד גיל 29	3.9%
גיל 30-39	2.3%
גיל 40-49	1.0%
מגיל 50	0.2%

- בדיקות רפואיות:** ההטבה כוללת השתתפות של הבנק בבדיקות רפואיות שנתיות. החל מ- 12/2013, נערך חישוב בדומה להטבות האחרות. עלות ההטבה הממוצעת לעובד, על פי נתוני 2012, היא 29 ₪.
- ביטוח רפואי:** פנסיונרים של הבנק (העובד בלבד ללא בן זוג) זכאים להשתתפות בהוצאות עבור ביטוח רפואי/סיעודי במידה והם מחזיקים פוליסת ביטוח. השתתפות הבנק מוגבלת ולבנק אין עד היום אף פנסיונר שמנצל הטבה זו. בשלב זה לא כללנו הערכה להתחייבות זו בהנחה שהיא לא מהותית.
- השכלה גבוהה:** ההטבה כוללת מימון של עד 4 שנות לימוד עבור ילדים לעובדים קבועים שהחלו לקבל את ההטבה לפני פרישת ההורים, וכן החלו את לימודים לפני גיל 26. גובה ההטבה הינו 15,327 ₪ לשנה בתוספת מס שכר. הערכת העלות הצפויה מבוססת על נתוני ילדי העובדים והצפי לנצל את ההטבה לאחר מועד הפרישה, בהתאם לשיעור השתתפות בהשכלה גבוהה בישראל (כ- 45% לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה).

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

- **צבירת זכויות על פני תקופת העבודה:** ההתחייבות בגין זכויות העומדות לתשלום בעת הפרישה או לאחר מכן (פדיון ימי מחלה והטבות לפנסיונרים) פרוסה לפי קו ישר על פני התקופה מכניסת העובד לעבודה ועד למועד הפרישה הצפוי. ההתחייבות בגין מענק ותק פרוסה על פני תקופת המענק.

אוכלוסייה ונתונים הרלבנטית לכל אחת מההטבות

פעילים (זכאים לכל ההטבות, למעט דמי הבראה וקייטנות) : 319
פנסיונרים: (זכאים להטבות פנסיונרים, אבל לא למענק ותק וימי מחלה): 48
שאיירי פנסיונרים (חלק מההטבות): 11

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

הנחות דמוגרפיות וכלכליות

- תמותה: בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, ההערכה מבוססת על לוחות תמותה עדכניים לחברות הביטוח ושיטת החישוב כפי שמפורט בחוזר מספר 2013-1-2 שהתפרסם ב-6/3/2013.
- שיעורי יציאה לנכות: כפי שמפורט בחוזר מספר 2012-3-4 שהתפרסם ב-27/12/2012.
- עזיבות: נתוני עזיבה מתוך ניסיון הבנק בשנים 2010-2012 מוצגים להלן, ולדעת הבנק אין סיבה להניח שינוי מהותי בעתיד.

ותק	בעבודה	עזב	שיעור
0	68	13	19.1%
1	88	7	8.0%
2	78	8	10.3%
3	79	4	5.1%
מ-4 עד 9	130	6	4.6%
מ-10	477	4	0.8%
סה"כ	920	42	

- שיעור היוון: 4.0% ריאלי, על פי הנחיית המפקח על הבנקים
- גידולי ראלי של משכורת: ר' התייחסות לעיל בסעיפים "ימי מחלה" ו"מענק ותק".
- ניצול ימי מחלה: כמפורט לעיל, 10.2 ימי מחלה לשנה לעובד.
- גיל פרישה צפוי: להערכת הבנק, 67 לגברים ו-64 לנשים.

סיכום ההתחייבויות

הסכומים באלפי ש"ח

הטבה	31/12/2013	31/03/2014	30/06/2014	30/09/2014	31/12/2014
מענק 25	811	823	855	824	849
מענק 40	0	0	0	0	0
ימי מחלה	5,502	5,700	5,735	5,835	5,801
שי לחג פסח	1,091	1,113	1,209	1,239	1,250
שי לחג ראש השנה	163	167	188	184	188
קאנטרי קלאב	599	607	626	635	685
קייטנה	115	129	137	136	153
הבראה	2,116	2,411	2,592	2,571	2,550
נופש	44	45	47	47	48
תיאטרון	48	49	51	51	52
אירועים	56	57	59	60	61
גיוס	18	19	19	19	15
סל אבלים	43	43	44	45	85
סה"כ הטבות עם פירוט תזרים	10,608	11,161	11,563	11,647	11,736
השכלה גבוהה	434	399	416	427	437
בדיקות רפואיות	29	29	30	30	31
פרישה מוקדמת	1,500	1,500	1,500	1,500	0
סה"כ	12,571	13,089	13,509	13,604	12,204

בדיקת רגישות לשיעור ההיוון

הסכומים באלפי ש"ח

הטבה	3%	4%	5%
מענק 25	899	849	805
מענק 40	0	0	0
ימי מחלה	6,497	5,801	5,214
שי לחג פסח	1,455	1,250	1,089
שי לחג ראש השנה	219	188	163
קאנטרי קלאב	799	685	596
קייטנה	166	153	141
הבראה	2,785	2,550	2,349
נופש	56	48	42

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

45	52	61	תיאטרון
53	61	71	אירועים
13	15	18	גיוס
73	85	99	סל אבלים
10,583	11,736	13,124	סה"כ הטבות עם פירוט תורים
406	437	473	השכלה גבוהה
27	31	36	בדיקות רפואיות
11,016	12,204	13,633	סה"כ

הסכומים
באלפי
ש"ח

בדיקת רגישות לשיעור עליית שכר

שינוי לעומת הטבלה			
+0.50%	0.00%	-0.50%	הטבה
874	849	826	מענק 25
0	0	0	מענק 40
6,145	5,801	5,482	ימי מחלה
1,250	1,250	1,250	שי לחג פסח
188	188	188	שי לחג ראש השנה
685	685	685	קאנטרי קלאב
153	153	153	קייטנה
2,550	2,550	2,550	הבראה
48	48	48	נופש
52	52	52	תיאטרון
61	61	61	אירועים
15	15	15	גיוס
85	85	85	סל אבלים
12,105	11,736	11,394	סה"כ הטבות עם פירוט תורים
437	437	437	השכלה גבוהה
31	31	31	בדיקות רפואיות
12,573	12,204	11,862	סה"כ

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

הסכומים באלפי ש"ח

בדיקת רגישות לשיעור העזיבות

עזיבות: % מטבלת השיעורים הבסיסית					
50%	75%	100%	150%	200%	הטבה
890	872	849	794	734	מענק 25
0	0	0	0	0	מענק 40
6,254	6,057	5,801	5,163	4,451	ימי מחלה
1,299	1,277	1,250	1,181	1,103	שי להג פסח
195	192	188	177	166	שי להג ראש השנה
712	701	685	647	604	קאנטרי קלאב
153	153	153	153	153	קייטנה
2,550	2,550	2,550	2,550	2,550	הבראה
50	49	48	45	42	נופש
54	53	52	49	45	תיאטרון
63	62	61	57	53	אירועים
16	16	15	15	14	גיוס
88	87	85	80	74	סל אבלים
12,325	12,069	11,736	10,910	9,988	סה"כ הטבות עם פירוט תורים
459	449	437	405	367	השכלה גבוהה
32	32	31	29	27	בדיקות רפואיות
12,816	12,550	12,204	11,344	10,382	סה"כ

הסכומים באלפי ש"ח

פירוט לפי תקופות

סה"כ	הטבה							
	מענקים	ימי מחלה	הטבות לפנסיונרים	הבראה	קאנטרי	שי להג	עד תאריך	מתאריך
173.7	0.0	149.0	1.9	20.2	2.7	0.0	31/01/2015	01/01/2015
415.6	24.4	340.9	5.0	39.9	5.4	0.0	31/03/2015	01/02/2015
488.7	163.9	38.1	22.6	172.5	24.0	67.5	31/12/2015	01/04/2015
710.6	156.2	224.3	22.8	212.5	30.7	64.0	31/12/2016	01/01/2016
445.5	30.8	103.3	23.5	194.6	30.0	63.4	31/12/2017	01/01/2017
790.3	35.5	469.0	18.7	180.4	28.0	58.7	31/12/2018	01/01/2018
675.0	92.3	308.8	18.9	167.1	28.4	59.6	31/12/2019	01/01/2019
2,171.7	179.5	852.6	86.3	658.3	127.8	267.1	31/12/2024	01/01/2020
4,102.2	150.6	2,542.8	119.3	665.8	201.8	421.9	31/12/2034	01/01/2025
1,762.4	16.2	771.7	94.2	238.8	206.5	435.0		01/01/2035
11,735.7	849.3	5,800.6	413.4	2,550.1	685.2	1,437.2		סה"כ

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

הסכומים באלפי ש"ח

ניתוח שלבים וחישוב המעגל - מתומצת

מספר עובדים	שי לחג	קאנטרי	הבראה	הטבות לפנסיונרים	ימי מחלה	מענקים	סה"כ ללא השכלה ובדיקות	הערות
רבעון קודם	1,423	635	2,571	359	5,835	824	11,647	
שינוי בפרמטרים/מודל	1,403	677	2,571	410	5,835	824	11,720	1
בניכוי עוזבים	1,402	677	2,571	410	5,831	823	11,714	
קידום תאריך	1,438	685	2,550	413	5,920	846	11,852	
פורשים לפנסיה	1,438	685	2,550	413	5,750	846	11,683	
עדכון שכר ותעריף מחלה	1,438	685	2,550	413	5,737	849	11,673	
עדכון נתוני מחלה	1,438	685	2,550	413	5,807	849	11,742	
שינויים אחרים	1,437	685	2,550	413	5,800	849	11,735	
הוספת חדשים	1,437	685	2,550	413	5,801	849	11,736	
הפרשים								
שינוי בפרמטרים/מודל	-20	42		51			73	1
בניכוי עוזבים	-1	-0		-0	-4	-1	-6	
קידום תאריך	35	9	-21	4	88	23	138	
פורשים לפנסיה	-0	-0		-0	-169		-169	
עדכון שכר ותעריף מחלה	0				-13	3	-10	
עדכון נתוני מחלה	0				70		70	
שינויים אחרים	-0	-0		-0	-7	0	-7	
הוספת חדשים	0	0		0	0	0	0	
מעגל								
יתרת פתיחה	1,423	635	2,571	359	5,835	824	11,647	
תשלומים לעובדים					-158	-9	-167	
ריבית	14	7	26	4	58	8	117	
עלות שירות שוטף	21	2	-47	-0	30	15	21	
סטיות אקטואריות	-21	41		51	35	10	117	
יתרת סגירה	1,437	685	2,550	413	5,801	849	11,736	
בדיקה	0	0					0	

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

פירוט סטיות אקטואריות						
	73		51	42	-20	שינוי מודל
2	-176	-1	-173	-0	-0	עובדים ופורשים
	-10	3	-13			עדכון עלויות
	70		70			עדכון נתוני מחלה
	-7	0	-7	-0	-0	שינויים אחרים
3	0	0	0	0	0	הוספת חדשים
	167	9	158			סטייה עקב תשלומים
	117	10	35	51	41	סה"כ סטיות אקטואריות

הערות

- 1 שינויים קלים במודל, הוספת קייטנה לשארי פנסיונרים, הגדלת סל אבלים
- 2 כנגד שחרור עתודה לימי מחלה, יש פדיון ימי מחלה אצל 2 הפורשים (שורה אחרונה)
- 3 יש 12 עובדים חדשים, תוספת מזערית

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il